

KARJALA KLUBIN TAIVAL

1994 - 2023

Arvo Kokkonen, Mervi Laitinen, Pekka Lehtonen (toim.)

KARJALA KLUBIN TAIVAL

1994 - 2023

BOOKEA

Copyright © Karjala Klubi ry (toim.) 2024
Vastuullinen kustantaja: Karjala Klubi ry
Kansikuva: Jouni Mertanen
Valmistaja: Bookea Finland Oy, painettu EU:ssa
ISBN 978-952-94-9346-3 (pehmeäkantinen)
ISBN 978-952-94-9347-0 (PDF)

Sisällys

Lukijalle	7
Leijuu taivaan saari	9
OSA I – ASIAKIRJAT KERTO VAT – KUVAUS KARJALAN KLUBIN TAUSTOISTA JA TOIMINNAN ETENEMISESTÄ	10
Karjalan alueet ajan saatossa – taustaa Karjalasta	12
Karjala Klubi tänään	14
Klubi perustetaan karjalaisuuden hengen ylläpitämiseksi 1990-luvulle	16
1990-luvun murroksessa kaikki muuttuu	17
Kopla ryhtyy topakasti toimiin 1990-luvun alussa	19
Vapaaehtoisuudessa on voimaa (1994–1999)	20
Käytännön pakko ajaa järjestäytymiseen – toiminta vilkastuu (2000–2010)	22
Klubilla oli aktiivinen rooli Viipuri-keskus ry:n perustamisessa	27
Toimintaan tulee uusia tekijöitä ja muotoja (2010–2019)	31
Korona lamauttaa klubitoimintaa (2020–2022)	35
Uuteen alkuun (2023–	35
Koplat ovat pitäneet langat käsissään	36
Jäsenistö muuttui ajan myötä	38
Talous kantoi vuodesta toiseen	39
Karjalaisuus avasi ovia vierailuille	41
Tapasimme mielenkiintoisia ihmisiä	44
Kuulimme monipuolisia esityksiä	47
Matkailu avarsi ja avartaa edelleen	50
OSA II – NÄIN MINÄ SEN NÄIN: PUHEENJOHTAJIEN JA AKTIIVIEN HAASTATTELUJA	60
Puheenjohtaja Erkki Hatakka: Karjalaisten suurin vastuu on huolehtia karjalaisuuden säilymisestä	62
Puheenjohtaja Pekka Majuri: Klubin toimintatapa on tänä päivänä entistä arvokkaampi	67

Puheenjohtaja Heikki Rautvuori: Karjala Klubin vahva vaikuttaja	69
Puheenjohtaja Olavi Merras: Olennaista on henkisen ja kulttuurisen yhteyden ymmärtäminen karjalaisuuteen	72
Puheenjohtaja Jarmo Ratia: Aktiivisin klubilainen kautta aikain	75
Puheenjohtaja Mervi Laitinen: Karjala Klubin toimintatapa yllätti	78
Puheenjohtaja Irma Lähetkangas: Koronapandemia lamaannutti toimintaa	80
Puheenjohtaja Arvo Kokkonen: Karjalaisuus on syvällä sisälläni	82
Pesunkestävä koplalainen Sisko Kiuru: Yhteiskunnallinen moniosaaja Viipurista	85
Pitkän linjan hallitusklubilainen Aira Saloniemi: Kohdattiin samanhenkisyyttä ja tuttuutta	92
Ikiklubilainen Pirjo Uino: Klubin matka kulki keveästi alkutaipaleesta alkaen	96
OSA III – KATSE TULEVAAN	100
Minne matkalla, quo vadis, Karjala Klubi? (2023->)	102
Näky sumussa	104
LIITE 1 Koplalaisia kautta aikain	105
LIITE 2 Klubitilaisuudet	108
LIITE 3 Klubitilaisuudet teemoittain	124
LIITE 4 Tarinassamme esiintyvät ihmiset	138

Lukijalle

Pidät juuri nyt kädessäsi tarinaa 30-vuotiaan Karjala Klubin taipaleesta. Pohdimme Karjala Klubin hallituksessa syksyllä 2023, kuinka saamme talteen Klubin toimintaa kuvaavia tapahtumia kuluneilta vuosikymmeniltä. Toimintakertomukset ja kokouspöytäkirjat ovat hyviä tietolähteitä, ja kohtuullisen kattavasti tallessa. Kuitenkin niiden luonne on varsin muodollinen, eikä niistä välttämättä välity toiminnan riemu ja elämisen maku. Piti löytää vielä jotain muuta faktatiedon lisäksi. Ja löysimmehän me.

Karjala Klubin puheenjohtaja
Arvo Kokkonen. Kuva: Marja
Kokkonen

Päätimme tehdä tarinan, ja tehtävään valjastimme hallituksesta Mervi Laitisen, Pekka Lehtosen ja allekirjoittaneen Arvo Kokkonen. Tehtävänä oli koota kaikki tiedossa ja vähän tietyttömissäkin oleva tieto taipaleen varrelta. Ja aineistoahan löytyi runsaasti: matkakertomuksia, retkiyhteenveitoja, valokuvia, muistelmia jne. edellä mainitun virallisen aineiston ohella. Aivan mainioksi tietolähteeksi muodostuivat haastattelut. Työryhmä haastatteli lähes kaikki entiset puheenjohtajat ja eräitä keskeisiä toimintaan vaikuttaneita henkilöitä. Ensimmäinen puheenjohtaja Erkki Hatakka on jo edesmennyt, mutta haastattelimme hänen leskeään Elina Hatakkaa. Voin vakuuttaa, että haastattelut ja keskustelut olivat avartavia ja antoisia. Oltiin karjalaisuuden ytimessä, ja työtä Klubissa on aina tehty koko sydämellä.

Kiitän erityisesti Sisko Kiurua hänen 2012 kirjoittamastaan Klubin historia -esityksestä, josta saimme paljon tietoja. Minulla, Mervillä ja Pekalla on ollut hyvin hauskaa, kun tarinaa kokosimme. Kaikkea emme saaneet mukaan mahtumaan, eikä liene ehkä tarpeenkaan. Mutta pilkutkin on yritetty saada paikoilleen, kiitos Amie Aallolle lisäsilmistä. Lopuksi kiitän kaikkia haastateltavia, valokuvia lähettäneitä ja koko jäsenistöä myönteisestä suhtautumisesta pyyntöihimme.

Toivon, että tarinamme antaa Sinulle mieluisia lukuhetkiä ja kenties muistoja Klubin vaiheista. Työmme karjalaisuuden esillä pitämiseksi valitsemallamme tavalla jatkuu vastaisuudessakin.

Nauttikaa ja eläkää uudelleen kokemanne hetket Karjalan Klubin matkassa!

Nummelassa, 1.9.2024

Arvo Kokkonen
Karjala Klubin puheenjohtaja

Leijuu taivaan saari

Koplan perustajajäsen Aira Saloniemi työstää Kudomme unta kuin verkkoa -runokokoelmaa, joka heijastaa karjalaista maisemaa ja muistoja Karjalasta. Näiden säkeiden myötä voimme siirtyä mielessämme karjalaiseen maisemaan ennen 30-vuotisen tarinamme alkua.

LEIJUU TAIVAAN SAARI

Vire tuo voikukan hahtuvan,
vihreän aallokon keinussa
huojuu helminauha,
läpikuultava ja kevyt.
Jalkojeni alla graniitin karhea katse,
onkikallio, ikivahti.
Horisontissa taivaan saari
leijuu
taivaan saari
taivaan saari
tiedätkö, miten kaukaa se kohoaa
puiden latvat hipovat pintaa
torni on alaspäin, sen risti ei kosketa vettä
helminauha keinuu.

Aira Saloniemi (2024)

Karjala Klubin perustava kokous pidettiin vuonna 1994. Kaikkia emme valitettavasti pystyneet tunnistamaan. Kuvassa seisomassa vasemmalta Pekka Laaksonen, Risto Ruukki, X, Marja Virtanen, Erkki Hatakka, arkkipiispa Leo, Jarmo Ratia, X, Martin Panelius, X, Heikki Rautvuori, Toivo Flink, Esko Karonen, X, X, Esa Aallas, Helena Valta. Istumassa Hilikka Laja, Sisko Kiuru, Pirjo Uino, Aira Saloniemi, Pirkko-Liisa Summa, X, Anja-Liisa Lipasti. Kuva: Anne Niemi

OSA I

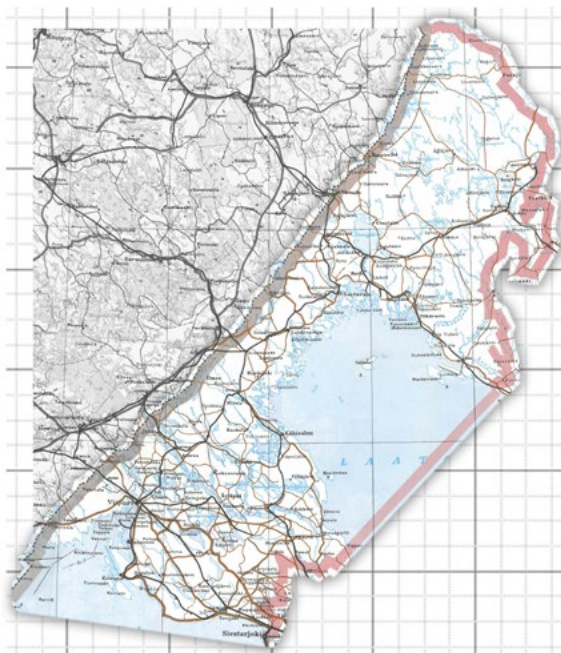
Asiakirjat kertovat – kuvaus Karjalan Klubin taustoista ja toiminnan etenemisestä

Tarinan ensimmäisessä osassa kerromme eri asiakirjoihin perustuen, miten ajatus Karjala Klubista lähti liikkeelle ja käynnistys sujui. Kerromme myös toiminnan etenemisestä eri aikakausina ottaen huomioon niiden ominaispiirteet. Kuten sanotaan, vuodet ja vuosikymmenet eivät olleet veljeksiä. Muita teemoja tässä osassa ovat Klubin hallituksen jäsenet ja muut toimihenkilöt, jäsenistö, talous, vierailut, kohtaamiset erilaisten ihmisten kanssa, esitykset ja matkailu.

Karjalan alueet ajan saatossa – taustaa Karjalasta

Alue, jota kutsutaan Karjalaksi, sijaitsee Koillis-Euroopassa. Karjalan alue on jaettu Suomen ja Venäjän valtioiden kesken. Karjala on ollut kiistelty raja-alue jo 1200-luvulta lähtien, jolloin Ruotsi ja Novgorod kilpailivat Karjalankannaksen ja Laatokan Karjalan herruudesta. Karjala jaettiin näiden valtakuntien kesken vuonna 1323 Pähkinäsaaren rauhansopimuksella. Siitä lähtien rajan läheisyys on vuosisatojen ajan vaikuttanut Karjalan eri osien historiaan.

Karjala on ollut toistuvasti sotänäyttämönä. Valtion rajat ovat siirtyneet monta kertaa, minkä takia Karjalan asukkaat ovat usein joutuneet jättämään kotiseutunsa. Nykyinen valtakunnan raja

© 2009 Maanmittauslaitos.
Karjalan kartat

Suomen ja Venäjän välillä jakaa Karjalan karkeasti samoilla linjauksilla kuin Uudenkaupungin rauhan raja vuonna 1721 oli sen jakanut Suuren Pohjan Sodan jälkeen. Raja siirtyi taas lännemmäs vuoden 1743 Turun rauhansopimuksen mukaisesti. Rajan yli tapahtuvasta rauhanomaisesta vuorovaikutuksesta on ollut erilaisia vaiheita niin kaupankäynnin kuin kulttuuristen kohtaamisten kautta.

Karjalaisten vanhimpia kauppapaikkoja olivat Viipuri, Käiksalmi ja Aunus. Keskiaikaisia kauppapaikkoja olivat Suvannon Taipale ja Laatokan rannalla oleva Sortavala, Suma (Sumski Posad) ja Vienan Kemi Vienanmeren rannikolla sekä Poventsa ja Suoju Äänisjärven reunoilla.

Karjalan väestö joutui siirtymään usein

Karjalan asutus on vanhastaan ollut suomensukuista. Suomalaisen, suomalaisiin lukeutuvien karjalaisten, karjalankielisten karjalaisten ja vepsäläisen väestön juuret juontuvat esihistoriaan saakka. Karjalassa on ollut ihmisasutusta jo 10 000 vuotta. Karjalaiset pohjautuvat Kannaksen, Saimaan ja Laatokan seutujen varhaismetalliseen väestöön, joka on sittemmin saanut vaikutteita Varsinais-Suomesta, Hämeestä ja Suomenlahden eteläpuolelta. Karjalan asutus jakaantui keskiajalla, kun Karjala jaettiin Ruotsin ja Novgorodin ja siten katolisen ja ortodoksisen kirkon kesken.

Pähkinäsaaren rauhan vuoden 1323 jälkeisinä vuosisatoina käytiin lukuisia sotia, joiden seurauksina Karjalan väestö siirtyi milloin syvemmälle itään, milloin länteen. 1800-luvulla Elias Lönnrot keräsi suurimman osan Kalevalan runoista Pohjois- ja Vienan Karjalasta. Suomessa vallitsi Karjala-innostus, joka synnytti karelianismina tunnetun taidesuuntauksen. Sen vaikutus suomalaiseen sivistys- ja kulttuurielämään on ollut syvälinen ja on edelleen vaikuttava.

Toisen maailmansodan jälkeen Suomi menetti Karjalankannaksen ja Laatokan Karjalan, joiden asukkaat joutuivat evakkoon, eli noin 440 000 suomalaista. Evakoita asutettiin kaikkialle Suomeen. Sanotaan että nykyisin 1,5 miljoonalla suomalaisella on karjalaistaustaisia sukujuuria.

Evakkokarjalaiset joutuivat kärsimään kulttuurieroihin liittyvistä ennakkoluuloista. Karjalaiset ovat muita Suomen heimoja enemmän pyrkineet säilyttämään omaleimaisuutensa. Karjalaiset kunnat ja seurakunnat perustivat huhtikuussa 1940 Karjalan Liiton, karjalaisten etujärjestön, joka on pyrkinyt edistämään karjalaisen omaleimaisuuden säilyttämistä yli sukupolvien, siinä hyvin onnistuen.

Karjala Klubi tänään

Karjala Klubi ry on vuonna 1994 perustettu, Karjalan Liittoon kuuluva rekisteröity yhdistys ja myös Karjalaisten Uudenmaan piirin jäsenyhdistys. Klubin tarkoituksena on yhdistää Karjalasta kiinnostuneita, tehdä Karjalaa aktiiviväestölle tunnetuksi sekä nostaa esiin karjalaisia koskevia kysymyksiä. Karjala Klubi vaalii karjalaista kulttuuria sen eri ilmenemismuodoissa.

Klubi järjestää esitelmätilaisuuksia, matkoja, vierailuja kulttuurilaitoksiin, yrityksiin sekä hallinnon eri virastoihin ja laitoksiin. Sillä on Karjalan Liiton sivustolla omat nettisivut, jotka toimivat viestintäkanavana paitsi jäsenistölle, myös suurelle yleisölle. Klubi tukee omalla toiminnallaan Karjalan Liiton harrastus- ja kansalaisjärjestötoimintaa ja pyrkii rakentamaan yhteistyötä muiden karjalaisyhteisöjen kanssa, jotta päällekkäistä tekemistä vältettäisiin.

Vuoden 2023 syyskokoukseen kokoennuttiin Lallukan taiteilijakotiin Helsinkiin. Lallukkasäätiön asiamies Timo Turja kertoi kokousväelle taiteilijakodin historiasta. Kuva: Jaana Kruth

Vuoden 2024 alussa Klubilla oli yli 80 jäsentä, ja jäsenten keski-ikä lähestyy yleistä eläkeikää. Jäsenistön enemmistöllä on sukulaisuuden kautta yhteys Karjalaan. Mukana on myös uusia jäseniä, joilla ei ole Karjalaan verenperintöä. Klubi rahoittaa toimintaansa pienellä jäsenmaksulla, ja eri tilaisuuksista kerättävillä osallistumismaksuilla, joilla katetaan osa kustannuksista. Karjalan Liitto kerää jäsenmaksut keskitetysti ja tehokkaasti, kuten muidenkin alaistensa yhdistysten maksut.

Hallituksessa on puheenjohtajan lisäksi kuusi jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan vuosittain syyskokouksessa. Hallitus kokoontuu 5–6 kertaa vuodessa. Klubilla on sääntömääräiset syys- ja kevätkokoukset yhdistyslain ja sääntöjensä mukaisesti.

Klubilla ei ole omia kokoontumistiloja, vaan kokoukset järjestetään vierailujen yhteydessä isäntäorganisaatioiden tiloissa

tai julkisissa tiloissa, esimerkiksi kirjastojen kokoushuoneissa. Myös Karjalan Liiton heimotalon, Karjalatalon, kokoustiloissa on pidetty kokouksia ja muita tapaamisia. Kohtuuhintaisten kokoustilojen löytyminen antaisi Karjala Klubille laajemmat mahdollisuudet jäsentilaisuuksien järjestämiseen, kun ei tarvitsisi miettiä kustannuksia.

Klubi perustetaan karjalaisuuden hengen ylläpitämiseksi 1990-luvulle

Sodan jälkeen karjalaisia evakkoja ei päästetty käymään luovutetuilla alueilla, ja vieläkin Suomenlahden ulkosaarille pääsy on rajoitettu. 1950-luvun puolivälin jälkeen sallittiin tietyin edellytyksin kotiseutumatkat Karjalankannakselle. Neuvostoliiton valtion romahtamiseen saakka yhteydet rajantakaiseen Karjalaan olivat satunnaisia ja monin osin tavallisille kansalaisille lähes saavuttamattomia. Esimerkiksi kotiseutumatkailu Sortavalan pohjoispuolisille alueille oli käytännössä estetty 1980-luvun lopulle saakka. Karjalassa käyneet kertoivat karjalaisen heimon kotiseudun olleen Neuvostoliiton jäljiltä surkeassa tilassa infrastruktuurin lähes täydellisen rappeutumisen ja ympäristön hoidon piittämättömyyden takia.

Karjalan Liitto, lukuisat pitäjaseurat ja sukuyhdistykset sekä muut karjalaisyhteisöt pitivät yllä vahvoin muistoihin ja tapahtumiin perustuvaa karjalaisuutta pitäjäjuhlilla, sukutaapaamisissa, laulujuhilla jne. Olennaista näissä tapahtumissa oli jäsenten ja osallistujien omakohtainen yhteys luovutettuun Karjalaan ja siellä olleeseen kotiseutuun. Sen sijaan tätä sukupolvea seuranneella sukupolvella käsitys Karjalasta pohjautui pitkälti vanhempien ja muiden Karjalasta tulleiden kertomuksiin,

muisteluksiin ja käsityksiin – ehkä jopa hieman romanttisiin kuvauksiin. Koska siellä ei ollut voinut käydä omakohtaisesti, piti tyytyä perimätietoon.

Sodan jälkeen aina 1980-luvun lopulle saakka karjalaisuus oli etupäässä Suomen puolella tapahtuvaa yhteydenpitoa ja keskinäistä yhteydenpitoa karjalaisen heimon sisällä. Toimintamuodot olivat sinällään moninaiset ja vilkkaat. Rajantakaiseen Karjalaan oli toki virallisia ja muodollisia yhteyksiä tieteen, taiteen ja tutkimuksen aloilla, mutta ensisijaisesti ohjatusti.

1990-luvun murroksessa kaikki muuttuu

Kun siirryttiin 1990-luvulle, tapahtui dramaattinen muutos. Neuvostoliitto romahti ja samalla rajat ylittävälle kanssakäymiselle alkoi täysin uusi aika. Kotiseutumatkat entisille kotipaikoille tulivat mahdollisiksi ja rajat ylittävä matkustaminen vilkastui merkittävästi. Monet evakkoina Suomeen tulleet olivat yhä siinä iässä, että jaksoivat itse lähteä ”vielä kerran” käymään entisillä kotikunnailla. Tunneperäiset vierailut, niistä toisille kerrotut elämykset ja uteliaisuus nähdä rajantakaista, senaikaista elämää lisäsivät kiinnostusta matkoihin. Samalla alkoi merkittävä innostus kunnostaa luovutetun alueen kulttuurikohteita: kirkkoja, tsasounia eli ortodoksisia rukoushuoneita, hautausmaita, muistomerkkejä jne.

Presidentti Mauno Koiviston päätös inkeriläisten paluumuuttamisesta merkitsi erälle muuttoliikettä myös Suomeen päin. Joissain piireissä nostettiin jälleen keskustelun kohteeksi Karjalan palautus. Poliittiseen keskusteluun asia ei noussut. Joka tapauksessa 1990-luvun alku oli murrosaikaa Karjalaan liittyvissä asioissa, kun toiminnan keskiöön nousi itä-länsi-suunnassa tapahtunut matkustaminen luovutettuun Karjalaan.

Presidentti Mihail Gorbatschovin aikana 1980-luvun lopulla ja erityisesti 1990-luvun alussa Karjalan Liitto lisäsi matkoja luovutetulle alueelle. Liitto tahtoi saada julkisuutta ja kutsui järjestämilleen matkoille toimittajia, tiedotusalan viestijöitä ja tutkijoita. Yksi Karjalan Liiton motiivi oli saada julkisuuden kautta taloudellista tukea rutiköyhän liiton toiminnalle. Suomalais-neuvostoliittolaiseen toimittajaseminaariin osallistui muun muassa Yleisradion toimittaja Erkki Hatakka, joka oli toiminut Karjalan Liiton tiedotustoimikunnassa. Liiton silloinen vt. toiminnanjohtaja Helena Valta pyrki saamaan tiedotustoimikuntaan osaavia ja vaikutusvaltaisia toimittajia enemmänkin, ja muun muassa

Karjala Klubin jäsenet akateemikko Pertti Virtaranta ja Hilikka Laja sekä professori Lauri Honko Karjalan Liiton matkalla Tverin Karjalassa heinäkuussa 1995. Viiškan kylässä Mihail Rjabkov otti meidät talossaan vieraanvaraisesti vastaan. Kuva: Pirjo Uino.

Klubin toiminnassa myöhemmin erityisen aktiivisesti toiminut Sisko Kiuru osallistui matkalle.

Näin syntyi muutamassa vuodessa karjalaisuudesta jotain tietävien ja kiinnostuneiden joukko toimittajia, tiedottajia ja tutkijoita. Useimmat heistä kokivat olevansa ”liian nuoria” vanhat ajat muistavien evakkojen karjalayhdistyksiin. Kuitenkin yhteisten matkojen jälkeen kaivattiin jonkinlaista jatkuvaa yhteydenpitoa. Väljän yhteisön perustamisidean äiti oli Helena Valta, mutta kunnia toiminnan laajenemisesta kuuluu Erkki Hatakalle. Kantava perustamisajatus oli, että ”yhteisö sitoutuu mahdollisimman kevyellä tavalla Karjalan Liittoon, mutta ei ole rekisteröitynyt eikä luonut raskasta organisaatiota”. Toiminnassa tulisi välttää ryppyytsaisuutta, todettiin hyvin monessa tuonaikaisessa asiakirjassa.

Toimittaja Erkki Hatakka on siirtynyt tästä maailmasta tuonpuoleiseen keväällä 2011, mutta hänen vaimonsa Elinan muistelot Erkin elämästä ja toiminnasta Karjalan hyväksi ovat luettavissa tässä tarinassa. Makupalana Erkin tarinasta mainittakoon lausahdus hänen puheestaan: *Karjalaisten suurin vastuu on huolehtia karjalaisuuden säilymisestä.*

Kopla ryhtyy topakasti toimiin 1990-luvun alussa

Viestintäväestä muodostunut väljä yhteisö toimi koko 1990-luvun omaperäisellä tavalla. Ytimen muodosti muutaman jäsenen porukka, joka ryhtyi kutsumaan itseään ”koplaksi”. Kopla lienee Hatakan keksimä nimi ”epäviralliselle hallitukselle”. Se hoiti yhteisön käytännön asioita. Karjalan Liitto toimi myöhemmin Klubiksi nimensä muuttaneen yhteisön postikonttorina. Hatakka toimi yhä Karjalan Liiton tiedotustoimikunnan puheenjohtajana.

Klubin jäseneksi pyrittiin saamaan karjalaistaustaisia vaikuttajia, mutta heimolaisuudella ei ollut kuitenkaan merkitystä jäsenyydessä vaan tärkeintä oli kiinnostus karjalaisuuteen. Klubi järjesti vierailuja eri yrityksiin, laitoksiin ja virastoihin. Ovia pyrittiin saamaan auki johdon karjalaisuustaan vedoten. Siinä onnistuttiin hyvin niin teollisuuden, kaupan, virastojen kuin muiden laitosten kohdalla. Samalla tilaisuudet olivat otollisia hetkiä jäsenyyden markkinointiin. Jäsenmäärä kasvoi huomasti; se oli yli 160 jäsentä. Jäsenistössä oli laajasti median edustajia ja muita yhteiskunnallisia vaikuttajia. Tuolloin jäsenet olivat tyypillisesti työelämässä.

Klubi korosti, että se haluaa koota samanmieliset karjalaisuudesta kiinnostuneet henkilöt yhteen. Klubilla ei ollut eikä ole vielääkään maantieteellisesti tai alueellisesti kohdistettua kytköstä rajantakaiseen Karjalaan eikä suomenpuoleiseen Karjalaan. Se on yleiskarjalainen sivistys-, tiede- ja kulttuuriyhteisö, joka haluaa ylläpitää karjalaisuuden heimoaatetta ylisukupolvisena arvoasiana koko Suomen alueella. Klubilla ei ollut eikä ole poliittisia kantoja tai tavoitteita Karjalan palauttamiskysymykseen eikä muutenkaan valtioiden välisiin suhteisiin, joita johtavat valtiolliset elimet. Tieteen, taiteen sekä kulttuurin edistämisen ja ymmärryksen kautta syntyy syvempi käsitys karjalaisuudesta.

Vapaaehtoisuudessa on voimaa (1994–1999)

Kun Karjala Klubi aloitti toimintansa vuonna 1994, kaikki toiminta päätettiin rakentaa vapaaehtoisuuden ja epämuodollisuuden pohjalle. Koko 1990-luku toimittiin ilman sääntöpohjaista järjestötoiminnan muotoa:

”kun yhdessä tehdään ja ideoidaan, niin meillä on hauskaa ja kivaa”.

Jäseniksi kutsuttiin mukaan eri tilaisuuksissa tavattuja karjalaisuudesta kiinnostuneita ihmisiä ja kerrottiin pyrittävän toimimaan pitäjä- ja sukuseurojen tasoa seuraavalla ylemmällä tasolla, joka olisi yhteinen kaikille karjalaisille. Siksi teemaa ja kysymyksiä ”mitä on karjalaisuus, kuka on karjalainen ...” pidettiin kantavana punaisena lankana alusta pitäen. Keinoina tähän vastaamiseen oli tieteen, tutkimuksen, taiteen ja yleisesti kulttuurin ja sivistyksen tunteminen karjalaisuudessa. Kohdennetut vierailut tutkimuslaitoksissa, elinkeinoelämän kohteissa, virastoissa jne. syvensivät jäsenten tietoa siitä, kuinka laaja-alaisesti karjalaistaustaisuus on levinnyt suomalaisen yhteiskuntaan ja toisaalta, kuinka Klubi toiminnallaan voisi edistää sen jatkuvuutta yli sukupolvien.

Erkki Hatakka johti Klubin toimintaa koplansa kanssa, ja Klubin jäsenmäärä kasvoi. Vierailuja tehtiin Pohjola-yhtiöihin, Pääesikuntaan, Alkoon, Otavaan, Maanmittauslaitokseen, eduskuntaan, Isoon Pajaan, Eläketurvakeskukseen, Editaan ja Viipurin Suomalaiseen Kirjallisuusseuraan.

Klubi keräsi pientä 13 markan vuotuista jäsenmaksua. Osa liittyneistä jäsenistä luopui muutaman vuoden kuluttua jäsenyydestä, mutta osa on jatkanut jäsenenä aina näihin päiviin saakka. Jäsenmaksu ei liene ollut kohtuuton taloudellinen rasitus kenellekään. Moni jäsenyytensä jättänyt toimi jossain muussa karjalaisyhteisössä ja jatkoi siellä karjalaisuutensa vaalimista. Karjala Klubin talouden kannalta jäsenmaksukertymä oli toki tärkeä, mutta vierailujen kannalta isäntäorganisaatioiden vieraanvaraisuus oli sitäkin merkittävämpää. Ilman sitä Klubin olisi ollut mahdotonta järjestää vastaavan tasoisia esitelmiä ja vierailukohteita. Kiitollisuus on suurta näille tahoille, ja tämä vieraanvaraisuus on jatkunut 2000-luvullakin. Vähäinen merkitys ei ole sillä, että monessa tapauksessa vierailukohteen ylimmällä johdolla oli ja on henkilökohtainen yhteys Karjalaan.

Pirjo Uino kertoi, että Karjala Klubin nimestä ja sen kirjoitusasusta keskusteltiin jo epävirallisen toiminnan alettua. Oikeakielisesti nimi pitäisi kirjoittaa Karjala-Klubi tai Karjala-klubi. Enemmistö taipui kuitenkin nykyiseen, moderniin muotoon.

Käytännön pakko ajaa järjestäytymiseen – toiminta vilkastuu (2000–2010)

Kun Klubi oli toiminut yli viisi vuotta, heräsi keskustelu siitä, pitäisikö Klubin toiminta organisoida voimassa olevien, järjestäytyneen yhteiskunnan pelisääntöjen mukaisesti. Jos yhdistys haluaisi saada jonkinlaista yhteiskunnan tukea, tulisipa se julkiselta tai yksityiseltä taholta, olisi välttämätöntä ja uskottavampaa

Tunnelmia vuoden 1999 kokouksesta, jossa päätettiin Karjala Klubin rekisteröinnistä viralliseksi yhdistykseksi. Kuva: Anne Niemi

olla rekisteröity yhdistys. Myös jäsenmaksuista kertyneiden tulojen sekä Klubin menojen kannalta olisi hyvä olla läpinäkyvä järjestelmä. Yhdistyslain mukainen järjestäytyminen toisi läpinäkyvyyttä sääntömääräisine menettelyineen. Näin asiaa mietittiin.

Pohdinnan jälkeen Klubin sääntöjen laadinta ja rekisteröinti käynnistettiin vuonna 1999. Yhdistyksen säännöt oli hyväksytty 19.4.1999 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tiloissa pidetyssä kokouksessa. Periaatepäätös yhdistyksen rekisteröinnistä oli tehty Pohjola-yhtiöiden tiloissa tammikuussa 1999 pidetyssä klubi-illassa 48 klubilaisen läsnä ollessa. Sääntöluonnosta oli valmisteltu Erkki Hatakan johdolla. Patentti- ja rekisterihallitus merkitsi Karjala Klubi ry:n yhdistysrekisteriin 13.1.2000. Säännöt uudistettiin 2010-luvulla siten, että sääntömuutos rekisteröitiin 15.6.2018. Sääntömuutoksen valmistelijana toimi tuolloinen hallituksen jäsen Jorma Westlund.

2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen aikana Klubin toiminnalle oli ominaista jäsenistön määrän jatkuva kasvu sekä erilaiset kulttuuritilaisuudet. Karjalaiset juuret kiinnostivat yhä enemmän suomalaisia. Joku klubilaisista on sanonutkin, että kun jossain seurassa alkoi kertoa omasta taustastaan tai Karjala Klubista, yleensä löytyi ainakin yksi kiinnostunut. Karjala Klubin jäsenmäärä oli suurimmillaan 164 jäsentä vuonna 2004.

Klubitilaisuuksissa kävi paljon väkeä. Esimerkiksi eduskunnan puhemies Riitta Uosukaisen kutsu tulla tutustumaan eduskunnan toimintaan ja tiloihin sai liikkeelle 70 osallistujaa. Vierailut Espoon kaupunginjohtajan Marketta Kokkosen vieraana Gumbölen edustuskartanossa, vierailu kustannusosakeyhtiö Tammessa ja Ulkopoliittisen instituutin johtaja Tuomas Forsbergin Venäjän rajapolitiikka Kuriireilta Karjalaan - esitelmä kiinnostivat myös kovasti.

Vesa Putula, Pirjo Vainio ja Merja Merras Maanmittauslaitoksen tiloissa yhteisiä asioita pohtimassa vuonna 2010. Kuva: Pekka Lehtonen

Merisotakoulussa vierailtiin vuonna 2004. Iloiset ilmeet kertovat onnistuneesta vierailusta. Kuva: Vesa Putula

Vierailuja elinkeinoelämän ja tutkimuslaitosten piirissä jatkettiin. Klubissa vieraili muun muassa Turun yliopistossa tohtoriksi väitellyt Toivo Flink selostamassa Inkerin kansan vaiheita, Helsingin yliopiston Aleksanteri instituutin erikoistutkija Ilmari Susiluoto esitelmöimässä Suomi osana Venäjän uutta länsipolitiikka -otsikolla, Karjalan arkeologisen tutkimuksen ajankoh-taisuuksista alustivat professorit Mika Lavento ja dosentti Pirjo Uino Helsingin yliopistosta. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutissa Klubi vieraili johtaja Valdemar Melangon vieraana. Hel-singin yliopiston Viikissä toiminutta Biotekniikan instituuttia esitteli puolestaan vararehtori Marja Makarow.

2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä tehtiin lukuisia vierailuja suomalaisiin elinkeinoelämän yrityksiin kuten Talentu-miin, Osuuspankkikeskukseen, Orion-yhtymään, Sampo-pank-kiin ja Kansaneläkelaitokseen. Vierailut olivat informatiivisia, hauskoja ja yhteisöllisiä.

Klubi teki yhteistyötä myös muiden karjalaisten yhteisöjen kanssa muun muassa tutustumalla Terijoen karjalaisten evakko-näyttelyyn Järvenpäässä, vierailemalla Lottamuseossa, tutustuen Kansallisarkistossa olleeseen Inkeri-näyttelyyn sekä vierailemalla Wiipurilaisessa Osakunnassa. Klubi ja Viipurin Suomalainen Kirjallisuusseura järjestivät yhden päivän pituisen matkan Vii-puriin elokuussa 2000. Vuonna 2001 Karjala Klubi oli mukana perustamassa Viipuri-keskusta. Klubin vuosikokouksessa kans-leri Kauko Sipponen selosti keskuksen tarkoitusta ja tavoitteita. Vuonna 2005 Karjala Klubi, Karjalan Liitto ja Kokonaismaan-puolustus ry järjestivät Karjalan paikka suomalaisen sydämessä -seminaarin.

Karjala Klubin väkeä Pokrovan ortodoksisessa veljesyhteisössä Jorvaksessa Isä Hariton Tuukkasen vieraana kesäkuussa 2008. Kuva: Karjala Klubi

Karjala Klubin toiminnan tavoitteena on ollut yleissivistyksen, taiteen sekä tieteen edistäminen karjalaisuudessa. Vapaaehtoinen jäsenyys merkitsee henkisen ja kulttuurisen yhteyden ymmärtämistä. Tämä on ollut olennaista. Klubi on tavoitteiltaan siis henkinen, mutta ei hengellinen. Toki klubilaiset vierailivat muun muassa Pokrovassa tutustumassa ortodoksisen veljesyhteisöön isä Haritonin (Tuukkanen) johdolla, Kansallismuseossa Ikonit, Ihmiset ja sota -näyttelyssä dosentti Merja Merraksen opastuksella ja tutustuivat Uspenskin katedraalin taidearteisiin sekä Kansallismuseon aulaan pystytettyyn Petsamon luostarin vaiheista kertoneeseen näyttelyyn.

2000-luvulla Klubin toiminnasta jäi syrjään eräitä Klubin hallinnossa eli ”koplan” toiminnassa toimineita aktivisteja, mutta he jatkoivat kuitenkin ahkerina jäseninä. Sen sijaan puheenjohtajana jatkoi aina tarmokas Erkki Hatakka vuoteen 2003 saakka. Puheenjohtajuutensa jälkeen Erkki Hatakka toimi vuoden 2009 varatilintarkastajana.

Klubilla oli aktiivinen rooli Viipuri-keskus ry:n perustamisessa

Maaliskuun 14. päivänä vuonna 2001 pidettiin Karjalatalolla Viipuri-keskus ry:n perustava kokous. Karjala Klubi oli aktiivisesti mukana keskuksen perustamisessa ja toiminnassa. Perustavassa kokouksessa Klubia edusti Erkki Hatakka. Läsä oli myös Klubimme tarinaan tiiviisti liittyyvä Heikki Rautvuori, joka tässä yhteydessä edusti Viipurin Suomalaista Kirjallisuusseuraa sekä Wiipuri-Yhdistys ry:n Pertti Joenpolvi, Göran Lagerman Handelsingillet i Wiborg r.f:stä. Karjalan Liittoa edustivat Sulo Maanonen, Helena Valta, Hanna Koppelomäki ja Saija Pelvas. Lisäksi paikalla olivat Pekka Pinomaa, Uljas Tuovinen ja kokouksen puheenjohtajana toiminut kansleri Kauko Sipponen.

Perustavassa kokouksessa päätettiin, ettei yhteisöjäseniksi hyväksytä venäläisiä yhteisöjä. Lisäksi yhteisöjäsenten tuli olla rekisteröityjä Suomessa. Yhdistyksestä tuli kaksikielinen, joten säännötkin käännettiin ruotsiksi.

Vuoden 2002 vuosikokouksessa Klubia edusti Erkki Hatakka. Vesa Putula oli Viipuri-keskuksen hallituksen jäsen koko sen toiminnan ajan eli vuosina 2001–2013. Keskus joutui lopettamaan

toimintansa vuoden 2013 lopussa, koska muun muassa valtioval-
lan tuki yhdistykselle loppui tuolloin.

Viipuri-keskus liittyi tiiviisti Karjalan Liiton tavoitteisiin

Katja Tikan vuonna 2023 kirjoittamassa Karjalan Liiton his-
toriateoksessa *Politiikkaa ja piirakkaterapiaa. Karjalan Liitto
1940–2020.* (SKS Kirjat, Helsinki) Viipuri-keskuksen perusta-
mista ja toimintaa on kuvattu tyhjentävästi:

Idea keskuksesta kulttuurisena yhteyksien välittäjänä Suo-
men ja nykyviipurilaistan välillä väläyteltiin jo maaliskuussa
2000, kun liitossa keskusteltiin lähitulevaisuuden tavoit-
teista. Liiton hallitus oli saanut 1990-luvun alusta lähtien
pyyntöjä auttaa kotiseutumatkailijoita käytännön asioissa,
kuten lomaviisumien hankinnassa Venäjälle. Keskuksella
oli kaksi toimipistettä, Helsingissä ja Viipurissa. Toimintaa
johdettiin kokonaisvaltaisesti Suomesta käsin Karjalatalolla
sijaitsevasta toimistosta, jonka toiminnanjohtajana oli vuo-
desta 2002 Galina Pronin. Viipurissa toiminnasta vastasi
saman vuoden elokuussa sitä varten perustettu sisarjärjestö
Ano Tsentr Viipuri. (Tikka 2023, 172)

Suomalaisille keskus tarjosi monipuolisia palveluja kään-
nös- ja opastusavusta alkaen. Suomen puolen toiminnan
päätargetoituksena oli auttaa suku- ja pitäjäyhdistyksiä Venä-
jän viranomaisten tai yksityishenkilöiden kanssa. Viipuriin
ehdittiin kaavilla jopa näyttävää koulutus- ja tutkimus-
keskusta, josta käsin olisi valistettu venäläisiä kansalaisyhteis-
kunnan toiminnasta sekä tarjottu erilaista kulttuuritoi-
mintaa. Viipuri-keskuksen toiminta täytti Karjalan Liiton
sääntöihin kirjatun tavoitteen yhteistyöstä luovutettujen
alueiden kanssa. (Tikka 2023, 172)

Toiminta Viipurin uudessa ympäristössä oli ensimmäisen vuoden aikana haastavaa. Alkuvaikeuksien jälkeen keskus vakiintui vilkkaaksi ja tarpeelliseksi eri toimijoita kokoavaksi yksiköksi, jossa tietoa vaihdettiin luontevasti. Suomalaiset matkailijat saattoivat apua tarvitessaan hakeutua keskuksen. Viipurissa toimintaa johti pisimpään Peter Maksimow. Viipurin kulttuurielämän runsaus yllätti suomalaiset. Erilaiset näyttelyt, musiikkifestivaalit ja muut tapahtumat olivat olleet suomalaisen saavuttamattomissa, mutta keskuksen ansiosta tilanne muuttui. Onnistuneen alun jälkeen toimintakenttää ideoitiin laajennettavaksi sosiaali- ja terveysalalle, ympäristönsuojeluun, nuorisotyöhön ja arkeologiaan. Keskus solmi toimivia suhteita Viipurin alueen kansalaisjärjestöihin, kirkkoihin, museoihin, oppilaitoksiin ja paikallisiin tiedotusvälineisiin, Keskus julkaisi muutaman numeron suomenkielistä lehteä Viipurin Sanomat. (Tikka 2023, 172)

Toiminta kietoutui kulttuurin, tiedotuksen ja kansalais-toiminnan ympärille. Viipuri-keskuksen tavoitteena oli edistää Suomen ja nykyviipurilaisten yhteistyötä Viipurin ja Kannaksen historiatiedon levittämisessä. Lisäksi keskukselta käsin tuettiin Viipurin piirin viranomaistahoja sosiaalisissa ja taloudellisissa haasteissa yleisemminkin. Keskus aloitti liiton varoilla, mutta pian taloudellista tukea saatiin eduskunnalta, ministeriöiltä, EU:lta ja lukuisilta lahjoittajilta. (Tikka 2023, 172)

Viipuri-keskuksen melko mutkattomasti alkanut taival sai 2003 eteensä esteitä, kun Viipurin kaupunki empi yhteistyötä Karjalan Liittoon liittyvien huhujen vuoksi. Karjalan tasavallassa oli levinnyt käsitys, että liitto ajoi aggressiivisesti Karjalan palautusta, vaikka jäljet johtivatkin todellisuudessa suomalaisiin kansalaisjärjestöihin. Liitto sai

korjattua huhupuheet, minkä jälkeen toiminnassa siirryttiin yhteistyöhön Viipurin linnan museon ja kirjaston kanssa. Yhteistyö johti Viipurin linnan Suomi-salin avajaisiin marraskuussa 2006. Vuonna 2005 tanssittiin ensimmäiset 1930-luvun henkiset Pyöreän tornin Wiipuri viisii -tanssiaiset. Suositusta tapahtumasta muodostui vuosittainen perinne, jota Karjalan Liitossa jatkettiin aina vuoteen 2019. (Tikka 2023, 172)

Viipuri-keskuksen loppuvaiheet käynnistyivät Karjalan Liiton 2008 liittokokouksessa, jossa Tampereen piiri esitti, ettei jäsenmaksuja käytettäisi kyseiseen toimintaan. (Tikka 2023, 172)

Aiemmin vuonna 2006 Karjala-lehdessä oli esitetty kommentteja, että keskus ei palvellut karjalaisuutta. Kommentteista seurasi, ettei liiton vuoden 2008 budjetissa varattu määrärahaa Viipuri-keskuksen toiminnalle. Keskus oli vastaanottanut tukea myös EU:lta, mutta se oli sidottu liiton myöntämään rahoitukseen. Lisäksi venäläistä rahoitusta oli jonkin verran mukana. Keskuksen toiminta ja sen myötä Karjalan Liiton tärkein kansainvälisen yhteistyön muoto hiipui 2010-luvun alkupuolella. Keskus kuitenkin ehti jättää pysyvyyttä. Viipurin kirjaston, linnan ja klassisen lyseon kunnostaminen ja Agricolan patsaan uudelleenpystytys ovat merkkejä, joita keskus teki tunnetuksi ympäristöönsä. Lisäksi julkaisutoiminta, kuten Leena Revon kirja Hautakiviä Viipurin Sorvalissa – Sorvalin hautausmaan luterilaisilta alueilta 2000-luvulla löytyneet hautakivet, muistuttaa reilun kymmenen vuoden taipaleesta. (Tikka 2023, 173)

Toimintaan tulee uusia tekijöitä ja muotoja (2010–2019)

Pitkäaikainen puheenjohtaja ja Klubin perustajajäsen Erkki Hatakka kuoli vuonna 2011. Hän oli aktiivinen kuolemaansa saakka. Hatakan kuoltua ja Klubin alkuperäisten jäsenten siirtymä oma-aloitteisesti syrjään toiminnan ytimestä Klubille tuli uusia toimijoita.

Klubin puheenjohtajan pestiä hoiti vuosina 2009–2013 Olavi Merras, joka oli siviiliammaltaan ortodoksisen kirkon pappi. Olavin siviiliammatti näkyi myös toiminnassa siten, että klubilaisille tuli tutuksi ortodoksikirkko. Myös joulujuhla sai uutta sävyä jouluhartauden myötä. Puheenjohtajakautensa jälkeen Olavi jatkoi pitkään hallituksen ulkopuolisena sihteerinä.

Pastori Teo Merras esitteli vuoden 2016 joulujuhlan yhteydessä työpaikkaansa Uspenskin katedraalia. Kuva: Vesa Putula.

Olavin jälkeen puheenjohtajan nuijaan tarttui Jarmo Ratia, Maanmittauslaitoksen pääjohtaja. Jarmo luotsasi Klubia eteenpäin vankan johtajan ottein perinteitä kunnioittaen.

Kun Jarmo päätti luopua puheenjohtajuudesta, astui remmiin Mervi Laitinen. Hänen siviiliammattinsa liittyi viestintään. Vielä hänen aikanaan maailma oli avoin ja ovet auki, mikä mahdollisti matkojen ja vierailujen teon.

Puheenjohtajista puhuttaessa ei voi sivuuttaa pitkäaikaista varapuheenjohtajaa Pekka Lehtosta. Ilman Pekkaa Karjala Klubin toiminta olisi ollut paljon suppeampaa ja yksipuolisempaa. Pekalla on paljon vahvuuksia, joista mainittakoon hänen erinomainen historian tuntemuksensa sekä organisaattorin kyvyt. Hän on myös erinomainen opas. Kun Pekan kyydissä lähdettiin matkaan, kaikki hoitui täsmällisesti. Pekka myös piti huolta ihmisistä matkalla, ettei kukaan jäänyt yksin.

Jäsenistön määrä ei enää kasvanut, mutta jäsenistö on vakaata ja uskollista. Keski-ikä nousi, ja eläkeikää lähestyi yhä useampi.

Klubilaiset kansanedustaja Antti Kaikkosen vieraina eduskunnassa vuonna 2018.

Kuva: Pirjo Uino

Kirjailija Antti Tuuri saatiin Klubin vieraaksi vuoden 2017 tammikuussa kertomaan karjalaisuudesta omilla teoksissaan. Kuva: Mervi Laitinen

Jäsenet olivat tuolloin vielä fyysisesti hyvässä kunnossa, mikä mahdollisti retkille osallistumisen.

Yritysvierailujen määrä väheni 2010-luvulla. Syynä saattoi olla karjalaistaustaisten johtajien eläköityminen tai yritysten talouden nyörien tiukentaminen. Syystä riippumatta lopputulos oli sama. Joitakin vierailuja voitiin silti onneksi tehdä ja pysyä ajan tasalla muun muassa Suomen ja Venäjän kauppapolitiikasta. Eduskunnan ovetkin aukenivat tuona aikana kerran kansanedustaja Antti Kaikkosen ansiosta.

Kirjailijat heijastavat aikansa ilmiöitä. Karjala Klubin kevät- ja syyskokouksissa kirjailijat olivat suosittuja vieraita.

Myös sotahistoriaan liittyvät esitelmät keräsivät paljon yleisöä kaikille avoimissa tilaisuuksissa, joita pidettiin kokousten yhteydessä Helsingin kirjastoissa. Kirjastot eivät nimittäin perineet vuokraa, kun tilaisuus oli kaikille avoin.

Vuoden 2019 joulujuhlaa Karjalatalolla emännöi vastavalittu Karjala Klubin puheenjohtaja Irma Lähetkangas. Kuva: Mervi Laitinen

Elokuussa 2022 klubilaiset pääsivät retkelle Langinkosken keisarille kalastusmajalle. Kuva: Kotkan kaupunki

Korona lamauttaa klubitoimintaa (2020–2022)

Mervi Laitisen jälkeen puheenjohtajana aloittaneelle, vahvoilla karjalaisilla juurilla siunatulle Irma Lähetkankaalle eivät tuulet olleet suotuisat. Heti hänen puheenjohtajakautensa alussa levisi koronapandemia, minkä takia kasvokkain kokoontumiset olivat pannassa.

Irma keksi kuitenkin keinon pitää jäsenistö kasassa Teamsia käyttämällä, ja kokouksia pidettiin. Silti voidaan vilpittömästi sanoa, että korona-aika oli pysähtyneisyyden aikaa. Vaikka tar-moa ja ideoita olisi ollut kuinka paljon tahansa, toteutuksen esti korona – tuo näkymätön vihollinen. Silti jatkettiin eteenpäin ja tehtiin se, mikä voitiin.

Uuteen alkuun (2023–

Irma Lähetkankaan jälkeen Karjala Klubin puheenjohtajaksi valittiin Arvo Kokkonen. Arvon puheenjohtajakauden ensimmäistä vuotta 2023 voisi kutsua Klubille uudeksi aluksi, sillä korona oli väistynyt.

Lallukkasäätiön asiamies Timo Turja kertoi Juho ja Maria Lallukan taiteilijakodin synnystä vuoden 2023 syyskokouksessa.

Kuva: Jaana Kruth

Koska toiminnan mahdollisuudet olivat laajentuneet, uusi puheenjohtaja tarttui toimeen ja alkoi normalisoida Klubin toimintaa. Esillä oli Suomen ja Venäjän rajankäynti, rajaturvallisuus, Lallukan taiteilijakodin synty ja Wiipurilaisen Osakunnan toiminta. Yhtenä mukavana projektina aloitettiin Karjala Klubin 30-vuotisjuhlan järjestelyt ja historiikin koostaminen.

Koplat ovat pitäneet langat käsissään

Kopla eli Karjala Klubin hallitus perustettiin itse asiassa jo ennen kuin Klubin toiminnasta alettiin tehdä virallisia asiakirjoja. Yhtenä Klubin vahvana perustajana tunnettu Erkki Hatakka hoiti puheenjohtajuutta kymmenen vuotta, 1994–2003. Sen jälkeen hän oli vuoden 2009 varatilintarkastajana.

Pitkäaikaisia koplalaisia on useita: Heikki Rautvuori vaikutti koplassa 14 vuotta, joista viisi vuotta joko puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana. Niin ikään perustajajäseniin kuulunut Aira Saloniemi oli mukana koplassa 13 vuotta hoitaen viisi vuotta varapuheenjohtajan pestiä, vuoden jäsenasioita sihteerinä ja koplan jäsenenä seitsemän vuotta ilman erityistehtäviä.

Tämänhetkisistä koplalaisista mainittakoon ensimmäisenä Jarmo Ratia, joka on toiminut Klubissa kokonaiset 24 vuotta. Jarmo on tarkastanut tilejä, ollut puheenjohtajana neljä vuotta 2014–2017, minkä jälkeen jatkanut koplan jäsenenä. Toinen yli 20 vuotta Klubin hyväksi työtä tehnyt on tilimme ojennuksessa pitänyt rahastonhoitajamme Vesa Putula. Myös Juhani Luhtanen on nähnyt Klubin kehityksen pitkään, sillä myös hän on ollut koplan jäsen yli 20 vuotta vuodesta 2003 alkaen. Varapuheenjohtajan tehtäviä on vuodesta 2010 hoitanut Pekka Lehtonen – matkailumme ja historian asiantuntijamme, jolle vuosia koplassa

Vuoden 2010 hallituksen jäsenet yhteiskuvassa Maanmittauslaitoksen kokoustiloiissa. Vasemmalta alhaalta Juhani Luhtanen, Pirjo Vainio, Vesa Putula, Olavi Merras, Juhani Kytö. Takana Heikki Rautvuori ja Pekka Lehtonen. Kuva: Karjala Klubi

Vuonna 2014 hallituksessa olivat vasemmalta alhaalta Reijo Vihko, Jarmo Ratia, Jaana Kruth. Ylärivissä vasemmalta Jorma Westlund, Juhani Luhtanen, Vesa Putula, Pekka Lehtonen ja Olavi Merras. Kuva: Karjala Klubi

kertyy 14. Jaana Kruth on ollut koplassa jo 10 vuotta ja on aina ojentanut auttavan kätensä Klubin toiminnan edistämisessä.

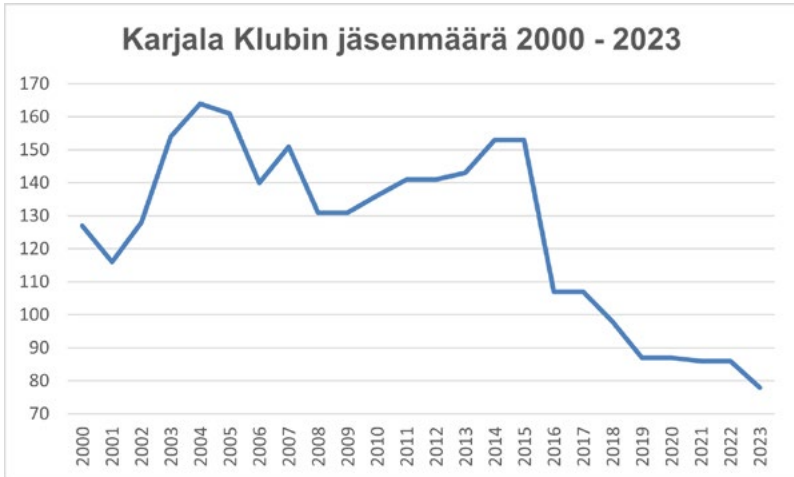
Tilintarkastajat tai nyttemmin toiminnantarkastajat ovat tehneet työtään monta vuotta klubin hyväksi: Esko Aholainen 19 vuotta, Pirjo Vainio 10 vuotta, Jarmo Ratia 13 vuotta, Esko Karonen kuusi vuotta, Erkki Varjola kuusi vuotta, Pekka Majuri neljä vuotta, Jyrki Tiittanen kaksi vuotta ja Erkki Nieminen vuoden verran.

Jokaiselle heistä kuuluu vuosien määrästä riippumatta lämmin kiitos tehdystä työstä karjalaisuuden eteen. Tarkempi lista kaikista koplalaisista kautta aikain on tämän tarinan liitteenä (Liite 1).

Jäsenistö muuttui ajan myötä

Karjala Klubi on tavallaan aikansa lapsi. Sen alkuaikoina jäsenistön määrä oli melkoisen korkea. Vuonna 2000, juuri Klubin virallisen toiminnan alettua, jäseniä oli kirjoissa 127 karjalaisuudesta kiinnostunutta. Huippunsa Klubin virallisen perustamisvuoden jälkeen jäsenmäärä saavutti vuonna 2004, jolloin kirjoissa oli 164 jäsentä.

Jäsenmäärän laskulle on luonnollinen selitys, joka on mainittu tässä tarinassa jo aiemmin. Karjalasta evakkoina lähteneiden lapset alkoivat olla eläkeiässä eivätkä heidän jälkeläisensä olleet vielä kiinnostuneet juuristaan. Osasyynä lienee myös se, että monet karjalaisjuuriset saattavat profiloitua muun muassa suvun synnyinseutujen mukaan ja liittyä pitäjaseuroihin. On myös mahdollista, että joitakin karjalaisjuurisia kiinnostaa historiaa ja yhteiskunnallisia asioita enemmän karjalaisuuden ulkoiset ilmenemismuodot kuten perinneruoat, puvut yms. Silloin heidän valintansa ei luonnollisesti ole historiaan ja yhteiskunnallisuuteen painottunut Karjala Klubi.

Karjala Klubin jäsenmäärä oli Klubin virallista perustamista seuranneina vuosina melko suuri, mutta jäsenistön ikääntyessä jäsenmäärä on pysynyt noin 80 jäsenessä.

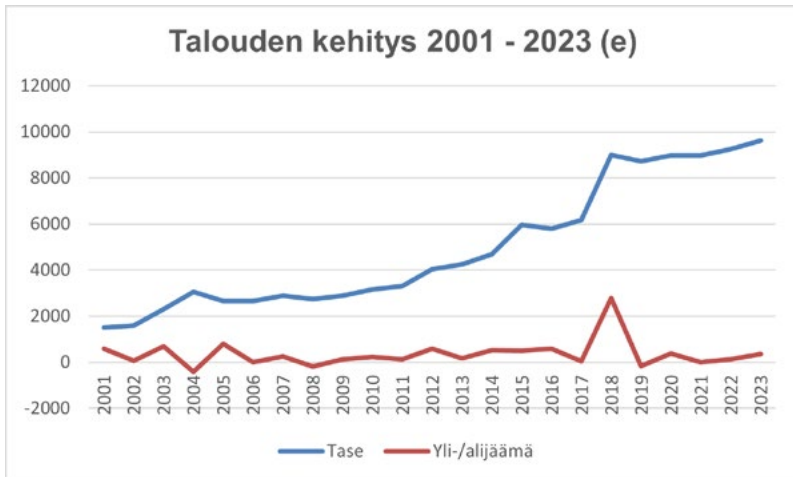
Kuva: Mervi Laitinen

Talous kantoi vuodesta toiseen

Karjala Klubin talous on kaikkien epävirallisten ja virallisten toimintavuosien aikana perustunut jäsenistön maksamiin jäsenmaksuihin. Vuodesta 2021 alkaen jäsenmaksut keräsi Karjalan Liitto, mikä kevensi Klubin talouden hoitoa.

Tulot ovat olleet pienet, mutta niin ovat menotkin. Suurelta osin voimme kiittää tästä kaikkia niitä yrityksiä ja yhteisöjä sekä Helsingin kirjastoja, joista olemme saaneet tilat yhteisten kokousten ja tapaamisten pitämiseen. Suurin kiitos menee viime vuosina Maanmittauslaitokselle, joka on antanut koplan käyttöön kokoustiloja.

Kaavioon on kuvattu Karjala Klubin taseen loppusumman kehitys sekä tuloslaskelman mukaiset yli-/alijäämät saatavissa olleiden asiakirjojen perusteella. Tätä tarkastellessa kannattaa

Karjala Klubin talous on pysynyt melko vakaana koko toiminnan ajan. Korona-aikana Klubilla ei luonnollisesti ollut kuluja, mikä näkyy myös talouden kehityksessä.

Kuva: Mervi Laitinen

ottaa huomioon jäsenistön ikääntyminen, mikä on osaltaan vaikuttanut menojen kehitykseen. Monet matkat ovat viime vuosina jääneet tekemättä, koska matkustaminen ei ikääntyviltä enää suju. Lähtijöitä ei yksinkertaisesti ole tarpeeksi.

Klubi pyrkii aina kattamaan ainakin osan maksullisten klubitapaamisten menoista: taidenäyttelyjen esittelyjä, opastuksia yms. Jäsenyys ja jäsenten uskollisuus on Klubille arvokas asia, joten siitä tulee palkita. Yhdessäololle ei voida laskea euroissa mitattavaa hintaa, vaan sitä tulee tarkastella enemmän oman hyvinvoinnin lisääntymisenä sosiaalisessa kanssakäymisessä samanhenkisten kanssa.

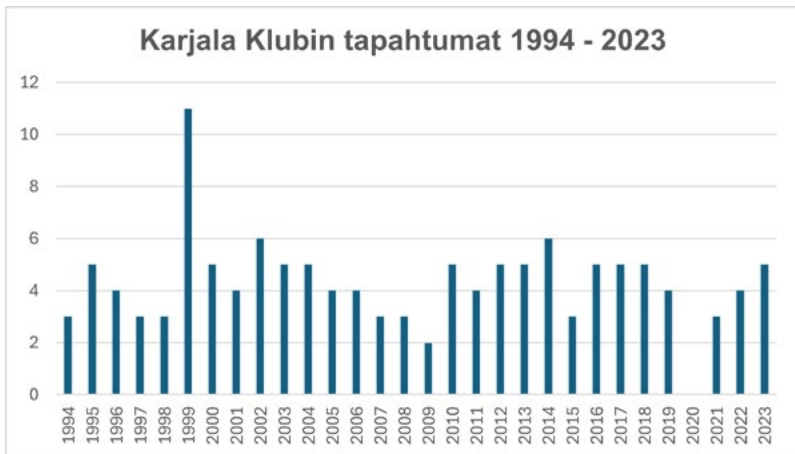
Tarinan tässä vaiheessa on aika kiittää kirjallisesti Vesa Putulaa, joka on vuosikausia vartioinut rahakirstua. Vesa on tehnyt arvokasta ja vastuullista työtä klubin eteen. Toivoa sopii, että tämä työ Vesän osalta jatkuu.

Karjalaisuus avasi ovia vierailuille

Karjala Klubille oli yhdistyksen toiminnan alusta alkaen ominaista vierailla yrityksissä ja organisaatioissa. Monilla koplan eli hallituksen jäsenillä oli laajat verkostot. Laajat verkostot ja monien yritysjohtajien karjalaiset juuret mahdollistivat vierailut. Eihän karjalainen helposti torju toisen karjalaisen pyyntöä – vieraanvaraisuus taitaa olla geeneissä.

Tulevat karjalaklubilaiset tekivät paljon vierailuja ja kotiseutumatkoja jo 1980-luvun lopussa. Järjestäjänä oli tuolloin useimmiten Karjalan Liitto. Matkojen merkitys on ollut Karjala Klubille suuri, sillä noilla matkoilla verkostoiduttiin tehokkaasti ja idea Karjala Klubista syntyi. Matkoilla huomattiin, että viestinnällisesti ja yhteiskunnallisesti Karjalaan suuntautuvaa yhdistystä tarvittiin.

Klubille ei ollut saatavilla kohtuuhintaisia kokoontumistiloja, minkä takia yritysten vieraanvaraisuus on ollut Klubin toiminnan kannalta erittäin merkittävää. Vierailuista oli hyötyä myös

Karjala Klubi on 30 toimintavuotensa aikana tarjonnut jäsenistölleen runsaasti yhteisiä kokoontumisia. Kuva: Mervi Laitinen

Liikenne- ja viestintäministeriössä klubilaisia emännöi vuonna 2004 ministeri Leena Luhtanen, joka on edelleen Karjala Klubin jäsen. Kuva: Vesa Putula

isännille, sillä perinteisesti klubitapaamisissa isäntien puheenvuoro oli ensimmäisenä vuorossa. Vasta sen jälkeen ohjelma jatkui karjalaisten asioilla.

Klubin epävirallisilta vuosilta ei ole tarinaa kirjoitettaessa löytynyt toimintakertomuksia tai paljoakaan muita asiakirjoja, joista voisi tarkentaa tapahtumia. Tiedot on kerätty hajanaisista asiakirjoista ja alkuperäisen koplan jäseniltä kiitoksin. Ennen Karjala Klubin liittymistä yhdistysrekisteriin klubilaiset vierailivat muun muassa Telessä Pekka Vennamon vieraina, vakuutusyhtiö Pohjola Iiro Viinasen kutsumana ja Maanmittauslaitoksessa Jarmo Ratian isännöidessä. Vuoden 1994 keväällä 26.4.1994 on pidetty Pohjola-yhtiöiden talossa Käkisalmi-ilta, jossa Pirjo Uino on kerertonut Käkisalmen linnasta ja sen alueella ja ympäristössä suorite-
tuista tutkimuksista.

Klubin virallisemmän toiminnan alettua vuonna 1999 vierailtiin Pohjola-konsernissa, Suomalaisen Kirjallisuuden Seurassa, puolustusministeriössä, Editassa ja Viipurin Suomalaisessa Kirjallisuusseurassa. 2000-luvun alkupuolella Karjala Klubin jäsenistö ilahdutti vierailullaan Talouselämä-lehteä, Espoon kaupunkia Gumbölen kartanossa, Kustannusosakeyhtiö Tammea, Ulkopolitiittista instituuttia, Stora Ensoa, Osuuspankkikeskusta, Wiipurilaista Osakuntaa, Venäjän ja Itä-Euroopan instituuttia, Suomen Akatemiaa, Yleisradiota, Helkama-Autoa, eduskuntaa, Orionia, Fortumia, Kansaneläkelaitosta, SOK:ta, Ilmarista, liikenne- ja

Marimekossa vierailtiin marraskuussa 2017. Ihailun kohteena perinteinen kukkakuosi. Kuva: Karjala Klubi

viestintäministeriötä, vapaaehtoista maapuolustusta, Helsingin yliopistoa, Valtion rautateitä, Sampo Pankkia, Valiota ja Helsingin Sotilasläänin Esikuntaa.

2000-luvun loppupuolella Klubin jäsenistö vieraili Suomen Kirjallisuuden Seurassa, Suomen Meripelastusseurassa, Pääesikunnassa, Maanpuolustusjärjestöissä, Espoon kaupungilla, Stora Ensossa, Kansallismuseossa, Lahden karjalaisten luona, Maanmittauslaitoksessa, Kansallisarkistossa, Teri-Säätiöllä, Uspenskin katedraalissa, Suomen ympäristökeskus SYKEssä, Aleksanteri-instituutissa, liikenne- ja viestintäministeriössä, Olympiastadionilla, Tradekassa, Chef Wotkinsilla, Helen Oy:ssä, Helsingin Seudun Liikenteessä, Marimekossa ja eduskunnassa.

2000-luvun edetessä vierailut harvenivat ja klubitilaisuudet pidettiin useimmiten kirjastojen tiloissa. Kirjaston tilat saatiin käyttöön veloituksetta, jos niihin liittyvät esitelmät olivat avoimia kaikille kirjaston kävijöille. Näin toimittiin, ja sillä tavalla taidettiin saada myös muutama uusi jäsen klubiin.

Tapasimme mielenkiintoisia ihmisiä

Vierailuilla klubilaiset saivat tavata ja kuulla mielenkiintoisia esityksiä yritysten toiminnasta. Monet isännät olivat julkisuudessa tunnettuja henkilöitä, eikä heitä olisi tavannut kasvotusten ilman Karjala Klubin laajaa verkostoa. Merkittävää on myös se, että monet isäntämme olivat Klubin jäseniä.

Ennen Karjala Klubin liittymistä yhdistysrekisteriin klubilaiset vierailivat muun muassa Telessä Pekka Vennamon vieraina, vakuutusyhtiö Pohjolassa Iiro Viinaseen kutsumana ja Maanmittauslaitoksessa Jarmo Ratian isännöidessä. Vuoden 1994 keväällä 26.4.1994 oli pidetty Pohjola-yhtiöiden talossa Käkisalmeilta,

jossa Pirjo Uino oli kertonut Käkisalmen linnasta ja sen alueella ja ympäristössä suoritetuista tutkimuksista. Klubin epävirallisilta vuosilta ei ole tarinaa kirjoitettaessa löytynyt toimintakertomuksia tai paljoakaan muita asiakirjoja, joista voisi tarkentaa tapah-
tumuksia.

Samana vuonna 25.–29.5.1994 klubilaiset tekivät matkan Käkisalmeen ja Sortavalaan teemana Karjalan varhaishistoria. Vuonna 1994 markkinoitiin myös Karjalaisia kesäjuhlia, jotka pidettiin Tampereella 17.–19.6.1994. Ohjelmassa oli Suomen idänpolitiikka ja Karjalan kysymys -seminaari, jossa alustajina olivat muun muassa tutkija Pekka Visuri, dosentti Silvo Hietanen, Aamulehden päätoimittaja Raimo Seppälä, edustaja Venäjän federaation lähetystöstä, apulaisosastopäällikkö Markus Lyra ulkoministeriöstä, valtioneuvos Johannes Virolainen, Karjalan Liiton puheenjohtaja Rauno Meriö ja kansleri Kauko Sipponen.

Joulukannel-lehden vuoden 1999 numerossa on Heikki Rautvuoren kirjoitus Karjala Klubi – pääkaupunkiseudun aikuisväestön ikkuna juurilleen ja nyky-Karjalaan. Jutussa Heikki kirjoittaa, että klubilaiset risteilivät laivalla Viipuriin ja ahtautuivat keulasaloonkiin kuulemaan eversti Nordbergin katsausta Venäjän sotilaspoliittisesta tilanteesta. Näitä lukiessa ajattelee, että jotkut asiat eivät muutu.

Klubilaiset saivat vuonna 1999 kuulla muun muassa Iiro Viinaseen ja Pekka Laaksosen, Pertti Nykäsen, Jukka-Pekka Pietiäisen, Outi Karemaan, Aarni Krohnin, Laila Hietamiehen ja Lauri Törhösen ajatuksia. Vuosina 2000-2003 nautittiin Pertti Monton, Marketta Kokkosen, Antti Jaatisen, Olli Arrakosken, Tuomas Forsbergin, Kimmo Kalelan, Kauko Sipposen, Raimo Tammi-lehdon, Valdemar Melangon, Reijo Vihkon, Markku Laukkasen, Jukka Helkaman, Riitta Uosukaisen, Jukka Viinaseen, Jyrki

Vuoden 2018 kevätkokouksessa professori Yrjö Kaukiainen esitteli teostaan Punaiset pilarit – suomalainen graniitti tsaarien Pietarissa. Kuva: Karjala Klubi

Iivosen, Pauli Järvenpään, Veli-Matti Ropposen, Jorma Huuhtasen, Matti Puhakan ja Kai Neilimon esityksistä.

Eikä siinä vielä kaikki. Vuosina 2004–2023 meille puhuivat Kari Puro, Leena Luhtanen, Juhani Korpela, Pekka Majuri, Marja Makarow, Veikko Vaikkinen, Heikki Lahti, Harry Saloniemi, Pekka Holopainen, Veikko Kekäläinen, Kyösti Vesterinen, Ilmari Susiluoto, Pertti Torstila, Marketta Kokkonen, Isä Hariton Tuukkanen, Jorma Westlund, Merja Merras, Pentti Paavolainen, Taina Sainio, Maija-Liisa Lindqvist, Mari Miromäki, Jarmo Ratia, Toivo Flink, Jaakko Mäkelä, Teo Merras,

Aira Saloniemi, Anna Kuhmonen, Sari Autio-Sarasmo, Kyllikki Tiensuu, Mervi Piipponen, Jan Simberg, Harri Pursiainen, Sisko Kiuru, Arvo Kokkonen, Matti Kantanen, arkkipiispa Leo, Jorma Kallenautio, Veijo Votkin, Pekka Majuri, Pekka Manninen, Suvi Rihtniemi, Yrjö Kaukiainen, Arto Lyykorpi ja Antti Kaikkonen.

Viimeisin vierailu tehtiin vuonna 2018 eduskuntaan, jossa kansanedustaja Antti Kaikkonen isännöi ryhmäämme. Tämän jälkeen tuli muun muassa Covid-19-pandemia, joka rajoitti toimintaa raskaalla kädellä.

Luettelo klubitapahtumista, niiden isännistä ja esityksien aiheista on tämän tarinan liitteenä (Liite 2). Lisäksi olemme listanneet ihanat emäntämme/isäntämme, esitelmöitsijämme, koplalaiset, haastatellut ja muita tarinamme tärkeitä ihmisiä ihan erikseen liitteessä (Liite 4).

Kuulimme monipuolisia esityksiä

Karjala Klubin toiminnassa on aina korostunut ajan tasalla pysyminen ja kokonaisuuksien näkeminen. Erilaisten esitysten ansiosta klubilaisilla on ollut etuoikeutettu mahdollisuus katsella maailman menoa karjalaisittain helikopterista eli laajemmalta kuin monessa karjalaisseurassa, jotka keskittyivät perinteisiin karjalaisuuden ulkoihin ilmentymiin. Klubitapahtumia on 30-vuotisella taipaleella ollut yhteensä 129.

Tässä tarinassa klubitapahtumat ja siellä pidetyt esitykset on jaettu seuraaviin teemoihin: yleistieto, Karjalan historia, karjalaisuuden vaaliminen, kulttuuri ja kirkkomaailma sekä politiikka ja maanpuolustus.

Kenraalimajuri Matti Sarasmaa (oikealla) Rajavartiolaiksesta esitelmöi rajaturvallisuudesta toukokuussa 2023. Vasemmalla Klubin puheenjohtaja Arvo Kokkonen. Kuva: Karjala Klubi

Vuoden 2010 vuosikokouksessa kuultiin Karjalan vanhoista kartoista ja inkeriläisten vaiheista. Kokous pidettiin Maanmittauslaitoksessa. Kuvassa vasemmalta arkkipiispa Leo, Reijo Vihko ja Pekka Lehtonen. Kuva: Karjala Klubi

Tapahtumista 34 % on käsitelty **yleistietoa**, johon on tässä tarinassa luokiteltu erilaiset yritys- tai organisaatioesittelyt.

Karjalan historiaa -teemaan on luokiteltu tapahtumat, jotka ovat matkoja Karjalan alueelle, sotaan liittyviä esitelmiä, karjalaisten kansojen vaiheita, Karjalan arkeologiaa, Karjalan vanhoja karttoja, Karjalan alueiden historiaan liittyvät näyttelyt, Lottamuseo, karjalaisten sukujen tutkimus, Porkkalan alueen historia, rintamamuseot. Karjalan historiaan liittyviä klubitapahtumia on ollut 26 % tapahtumista.

Karjalaisuuden vaaliminen -teemaan on laskettu kuuluviksi karjalaisten keskinäiset tapahtumat, kuten kesäjuhlat, tapaamiset muiden karjalaseurojen tms. kanssa, osallistuminen Karjalan Liiton yleisötapahtumaan. Kyse on myös yhteistyöstä muiden karjalaisten kanssa. Tapahtumista 7 % sijoittuu tälle teemalle.

Kulttuuri ja kirkkomaailma liittyy myös melko suureksi osaksi Karjala Klubin toimintaa. Asiakirjat osoittavat, että olemme melkoisen kulturelli klubi. Tähän teemaan kuuluvat kirjoihin, elokuvaan, taidenäyttelyihin, teatteriin, kirkkoihin, ikoneihin, karjalan kieleen, arkkitehtuuriin, musiikkiin liittyvät tapahtumat. Tapahtumia oli 20 % kaikista tapahtumista.

Politiikka ja maanpuolustus ovat olleet usein esillä tapahtumissa. Politiikkaan lasketaan kuuluvaksi myös kauppapolitiikka idän suuntaan. Aiheet koskevat muun muassa Venäjän johdon toimintaa, rajapolitiikkaa, turvallisuuspolitiikkaa,

Kirjailija Anna Kortelainen esitelmoi aiheesta Viipurilainen vuosimallia 1968? – Totta ja sepitettä Viipurista vuoden 2017 vuosikokouksessa. Kuva: Anna Kortelaisen kotialbumi

Ilmailualan historioitsija, tohtori Carl-Fredrik Geust esitelmä marraskuussa 2019 ilmasodasta. Kuva: Karjala Klubi

maanpuolustusta, Helsingin puolustusta, Venäjän tilaa ja tulevaa suuntaa, ympäristöpolitiikkaa, yhteistyöhankkeita Venäjän kanssa, valtakunnan rajankäyntiä Suomen ja Venäjän välillä ja rajaturvallisuutta. Aihealueet ovat olleet esillä 14 %:ssa tapahtumista.

Klubitapahtumat ovat teemoittain liitteenä (Liite 3).

Matkailu avarsi ja avartaa edelleen

Karjala Klubin toimintaan on perinteisesti kuulunut aktiivinen matkailu. Siitä ovat pitäneet huolen koplan jäsenet ensimmäisen puheenjohtajan Erkki Hatakan esimerkkiä seuraten.

Viime vuosina matkajärjestelyistä on menestyksekkäästi vastannut varapuheenjohtajan pestiä hoitanut Pekka Lehtonen.

Matkojen järjestelyissä on ollut haasteita, sillä jäsenistön ikäännyttyä lähtijöitä on ollut aiempaa vähemmän. Matkoja on hyvistä ohjelmista huolimatta jouduttu perumaan.

Koska matkailu on ollut hyvin tärkeä osa toimintaamme, löydät seuraavaksi listan matkakohteista ja matkojen pääsisällöistä oppaineen. Myös Karjalan Liiton, ennen Klubin toiminnan alkamista, järjestämät matkat ovat mukana, sillä ne toimivat ponnistuslautoina Karjala Klubin perustamiselle.

Vuodesta 1989 vuoteen 2023 Karjala Klubi ja/tai klubilaiset retkeilivät seuraavasti:

1989 Viipuri ja Muolaa: Elokuussa 1989 Karjalan Liiton järjestämä matka voidaan hyvällä omatunnolla laskea mukaan Karjala Klubin matkailuun. Matka suuntautui Viipuriin ja Muolaaseen ja se oli suunnattu toimittajille ja tutkijoille/asiantuntijoille.

Valtioneuvos Johannes Virolainen ja toimittaja Erkki Hatakka Karjalan Liiton Muolaan matkalla vuonna 1989. Kuva: Pirjo Uino

Viipuriin mentiin Saimaan kanavaa pitkin. Mukana matkalla myös Johannes ja Kyllikki Virolainen sekä Pirjo Uino.

1992 Tverin Karjala ja Novgorod: Tämäkin matka oli Karjalan Liiton järjestämä, kohderyhminä toimittajat ja asiantuntijat. Matkalla mukana olivat muun muassa Pertti Virtaranta ja Pirjo Uino asiantuntijoiden edustajina.

1993 Viipuri, Kuopio: Vuonna 1993 Viipurin linna täytti 700 vuotta. Suomesta osallistuttiin Viipurin juhlaseminaariin syyskuussa. Karjalaisia kesäjuhlia juhlittiin Kuopiossa Miksi ei Karjalan valtakuntaa -seminaarissa.

1994 Käkisalmi, Aunus, Sortavala: Käkisalmen linna täytti 700 vuotta. Vuosipäivän ympärille oli järjestetty tapahtumia ja seminaareja. Karjalan Liitto järjesti matkan Aunuksen karjalais- ja vepsäläisalueille Käkisalmen kautta.

Saman vuoden syyskesällä tehtiin vielä toinen matka Aunuksen Karjalaan ja vepsäläisalueelle.

1995 Inkerinmaa ja vatjalaiskylä, Tverin Karjala: Karjalan Liiton matkoilla käytiin Inkerinmaalla ja vatjalaiskylässä Pertti Virtarannan johtamana. Lisäksi tehtiin toinen matka Tverin Karjalaan, jossa matkanjohtajana toimi Pertti Virtarannan lisäksi Lauri Honko.

1996 ei matkailua

1997 Viipuri: Karjalaisiin kesäjuhliin osallistuttiin Imatralla ja syyskuussa lähdettiin Viipuriin Saimaan kanavaa pitkin.

1998 Petsamo ja Kuolan niemimaa: Karjalan Liiton järjestämä matka suuntautui Petsamoon ja Kuolan niemimaalle. Mukana matkalla oli myös arkkipiispa Leo.

1999 Kannas, Vaasa, Pihkova, Tartto, Setumaa, Tverin Karjala: Ympäristömatka Kannakselle, Karjalaiset kesäjuhlat Vaasassa, matka talvisodan taistelupaikoille Pihkovaan, Tarttoon ja Setumaalle, matka Tverin Karjalaan Erkki Hatakan johdolla.

2000 Viipuri: Viipuriin mentiin Sibelius-junalla. Matka järjestettiin yhteistyössä Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran kanssa. Teemoina olivat Venäjän uuden johdon toiminta ja arkeologia.

2001–2006: Ei matkailua osanottajien vähyyden takia

2007 Lappeenranta: Käytiin tutustumassa Lappeenrantaan ja Saimaan kanavaan.

Vuonna 2007 käytiin Lappeenrannassa. Isäntinä Karjala-lehden päätoimittaja Antti Arponen ja kuvassa oleva Risto Piepponen Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiöstä.
Kuva Vesa Putula

Syyskuussa 2011 tehtiin matka Viipuriin, jossa kuultiin muun muassa Viipurin kirkollisesta elämästä. Kuva Pyhän Eliaan kirkosta. Kuva: Karjala Klubi

2008 Kirkkonummi: Kirkkonummella tutustuttiin Jorvaksessa sijaitsevaan Pokrovan ortodoksisen veljesyhteisöön Isä Hariton Tuukkasen isännöidessä.

2009: Ei matkailua

2010 Lahti, Järvenpää: Talviretkellä Lahteen tutustuttiin Lahden radiomuseoon ja pidettiin yhteinen tilaisuus Lahden karjalaisten kanssa Lahden ortodoksisen seuran tiloissa isäntinä piirin puheenjohtaja Taina Sainio, entinen puheenjohtaja Maija-Liisa Lindqvist ja Mari Miromäki. Syksyllä käytiin Järvenpäässä Terijoki-näyttelyssä varapuheenjohtaja Pekka Lehtosen johdolla.

Teri-Säätiön puheenjohtaja Jaakko Mäkelä kertoi vanhasta ja nykyisestä Terijoesta, erityisesti Josef Steinbäckin suunnitteleman kirkon kunnostuksesta ja kesätapahtumista. Tutustuttiin myös Evakko-näyttelyyn.

2011 Viipuri: Viipurin matka tehtiin bussilla pe–su 16–18.9.2011. Matkalla tutustuttiin muun muassa Sorvalin hautausmaan kunnostamishankkeeseen, Viipurin Lintaan ja kirjastoon sekä entiseen Maakunta-arkistoon ja Pyhän Eliaan kirkkoon. Mukana oli 43 henkilöä.

2012 Kerava: 12.1.2012 tutustuttiin Keravan taidemuseossa impilahtelaissyntyisen taidemaalari Grigori Auerin Valamon luostaria kuvaaviin ja muihin karjalaisaiheisiin maalauksiin. Mukana oli 18 klubilaista.

Kesäkuussa 2012 vietettiin Karjalaiset kesäjuhlat Lahdessa raikkaassa kesäsateessa.
Kuva: Karjala Klubi

2013 Järvenpää, Sortavala, Valamo, Käkisalmi ja Viipuri: 15.5.2013 joukko klubilaisia oli maanmittareiden mukana tutustumassa Järvenpään Taidemuseossa kirjailija Juhani Ahon puolison Venny Soldan-Brofel'tin maalauksia esitelleeseen näyttelyyn.

Runonlaulaja Shemeikka ikuistettiin Sortavalan matkalla. Kuva: Karjala Klubi

Kesäretki 7.–9.6.2013 Sortavala, Valamo, Käkisalmi ja Viipuri. Pääkohteiden lisäksi tutustuttiin matkan varrella eri pitäjiin ja jatkosodan taistelupaikkoihin. Oppaana Kyösti Toivonen. Mukana oli 40 osanottajaa.

2014 Karjalankannas: 9.–11.5.2014 Klubin väki matkusti bussilla Karjalankannakselle. Matkanjohtajana ja oppaana toimi edellisen kesän tavoin Kyösti Toivonen. Matkalla täydessä bussissa oli mukana myös muiden karjalaseurojen jäsenten ohella 16 Klubin jäsentä.

Suunnitteilla ollut matka Etelä-Karjalaan 22.–23.8.2014 Lappeenrantaan ja Imatralle ei toteutunut osanottajien vähyyden vuoksi.

2016 Hyrsylän Mutka: Retki Hyrsylän Mutkaan tehtiin 14.5.2016. Aira Samulinin Hyrsylän Mutka sijaitsee Nummi-Pusulassa. Matka järjestettiin yhdessä Järvenpään ja Keravan karjalaseurojen kanssa. Lounas nautittiin Kanneljärven kansanopistolla Lohjalla.

Paluumatkalla keravalainen Veikko Lahtinen kertoi omakohtaisia kokemuksiaan Pietarissa opiskelleesta taiteilijasta Jalmari Saatsikesta ja tämän yhteyksistä Terijoen Kuokkalaan asettuneeseen taiteilijaan Ilja Repiniin. Veikko kertoi myös yhteyksistään Suomen kautta aikojen parhaaseen nyrkkeilijään Sten Suvioon, joka edusti Viipurin Nyrkkeilijöitä. Suvio oli Aira Samulinin setä.

2017 Porkkala: Karjala Klubin retki Porkkalaan tehtiin lauantaina 18.3.2017. Tutustuimme Neuvostoliiton vuokra-ajan Porkkalaan opastuksin ja esityksin, porkkalalaisten evakkoaikaan, näimme aiheeseen liittyviä kohteita ja muistomerkkejä, poikkesimme Degerbyssä Igor-museossa, tutustuimme ulkopuolelta

Viipurin matkalla vuonna 2018 käytiin katsomassa muun muassa vuonna 1933 valmistunutta Viipurin maakunta-arkistoa, jonka on suunnitellut suomalainen arkkitehti Uno Ullberg. Kuva: Mervi Laitinen

Degerbyn kartanoon ja sen historiaan, vierailemme Upinniemen varuskunnassa sekä Villa Hummerheimissa, jossa söimme lounasta, oppaana Porkkalan auktorisoitu opas ja Hummerheimin isäntä Ilkka Aaltonen. Osanottajia oli 40.

2018 Viipuri: Klubin arkkitehtuurimatka suuntautui Viipuriin 24.–25.8.2018. Tutustuttiin ennen kaikkea 1900-luvulla rakennettuun Viipurin moderniin suomalaiseen arkkitehtuuriin. Asiantuntijanamme oli FT, Helsingin yliopiston dosentti Kimmo Sarje. Hänen erikoisalojaan on muun muassa modernin arkkitehtuurin historia ja teoria. Matkassa oli mukana 45 osanottajaa.

Klubin kesäretkellä vuonna 2019 käytiin muun muassa Hangon rintamamuseossa.
Kuva Mervi Laitinen

2019 Tammisaari ja Hanko: Kesäretki 5.6.2019 suuntautui Tammisaaren Källvikeniin Dagmarin puistoon, Hangon rintamamuseoon sekä Hangon ortodoksiseen Pyhien apostolienvertaisten Vladimirin ja Maria Magdaleenan kirkkoon. Mukana oli 30 osanottajaa.

Vuonna 2022 käytiin myös Sapokan vesipuistossa. Kuva: Kotkan kaupunki

2020–2021: Koronapandemia esti matkat

2022 Kotka: Pandemian väistyttyä tehtiin 22.8.2022 retki Kotkaan. Retkellä tutustuttiin muun muassa Kotkaan, Langinkosken Keisarilliseen Kalastusmajaan ja Merikeskus Wellamoon. Osallistujia oli 27.

2023 Lappeenrannan retki peruuntui: Lappeenrantaan suunniteltu Kesäretki jouduttiin perumaan vähäisen ilmoittautuneiden määrän takia sekä ajankohdan sattuessa päällekkäin Karjalan Liiton Oodin tapahtuman ja lukuisten muiden yhdistysten järjestämien retkien kanssa.

Kuvat: Haastateltujen kotialbumit

OSA II

Näin minä sen näin: puheenjohtajien ja aktiivien haastatteluja

30-vuotisen tarinamme toinen osa kertoo Karjala Klubin vaiheet aikalaisten silmin nähtyinä ja korvin kuultuina. Saimme ilon haastatella 11 Karjala Klubin toiminnassa aktiivisesti mukana ollutta ihanaa ihmistä. Istukaa mukavasti alas ja lukekaa, mitä kerrottavaa heillä on.

Puheenjohtaja Erkki Hatakka: Karjalaisten suurin vastuu on huolehtia karjalaisuuden säilymisestä

Karjala Klubin perustajajäsen ja vuosien 1994–2003 vetävä, pitkäaikainen puheenjohtaja, Yleisradion toimittaja ja ohjelmapäällikkö Erkki Hatakka siirtyi tuonpuoleiseen keväällä 2011, mutta meillä oli mahdollisuus haastatella hänen leskeään Elina Hatakkaa. Lieneekö kohtalo tehnyt hyvää työtään, kun Erkki jäi pois alati muuttuvasta työelämästä jo 56-vuotiaana. Näin hänelle jäi enemmän aikaa muuhun toimintaan. Haastattelun tarkoituksena oli saada selville, miksi Karjala Klubin perustaminen oli Erkille niin tärkeää ja millainen Erkki oli ihmisenä kotioloista katsoen.

Erkki Hatakka 1999

Juuret olivat Kirvussa ja Jääskessä

Erkin karjalaisuus johtaa Kirvuun. Hän oli tosin syntynyt vuonna 1937 Jääskessä, missä hänen isänsä toimi kunnan virkamiehenä, muun muassa kamreerina. Erkin lapsuuden ajan perheen lapsista Inkeri, Pertti ja Martti tekivät päivätyönsä opettajina. Vanhimmasta veljestä Arvosta tuli pappi ja Erkistä toimittaja.

Suku oli alkujaan Kirvusta. Erkki kuului niihin karjalaisiin, jotka ovat itse kokeneet evakkomatkoja – hän jopa kahteen kertaan. Evakkotaival päättyi lopulta Imatralle.

Evakkomatka nousi yllättäen muistoista esiin, kun Elina ja Erkki vierailivat Taidekeskus Salmelassa. ”Erkki sanoi, että tämän talon minä muistan. Meidät evakot koottiin tänne ja jaettiin täältä eteenpäin”, Elina kertoo. Muisto oli varmasti kipeä.

Karjalaisuus näkyi vahvasti toiminnassa

Erkki kuului Karjalan Liiton hallitukseen ja Karjalan Liiton tiedotustoimikuntaan. Nuorempana hän toimi aktiivisen opiskelijaelämänsä ohella myös Wiipurilaisen Osakunnan kuraattorina. Hän oli ystävyden hengessä mukana myös Suomi-Neuvostoliitto-seurassa.

Erkki on upea esimerkki ihmisestä, joka eli täyttä elämää. Vaikka vaikea sairaus hidasti elämän loppupuolella tahtia, hän oli vielä viimeisellä elinviikollaan Karjalan Liitossa kokouksessa Elinan kyyditsemänä.

Rajojen avautuminen toi uusia näkökulmia

1990-luvulla rajat avautuivat ja voitiin matkustaa muuallekin kuin Kannakselle. Monella karjalaisella oli ennen matkailun avautumista ruusunpunainen kuva Karjalasta vanhempiensa kertomana. Kotiseutumatkat menetettyyn Karjalaan ovat tuttuja monelle karjalaiselle juuria kantaville. Myös Erkki ja Elina tekivät kotiseutumatkoja suuntana Kirvu ja Jääski. Pakettiautoon pakattiin veljiä, sisko ja serkkuja, lapsetkin olivat kerran matkassa mukana. Matkalla nähtiin kivijalkoja ja Mammalan eli isoäidin kodin paikka. Ei siellä muuta ollut jäljellä kuin pusikko. Jääskessä taasen saatiin nähdä jäännökset kunnantalosta, jossa perhe asui ja Erkin isä Yrjö oli ollut virassa.

”Vaikka paljon mitään ei ollut jäänyt nähtäväksi, koettiin kaunis Karjala todeksi. Oli kesäaika ja luonto kukoisti”, Elina muistelee.

Karjalan Klubin perustamiselle oli monta syytä

Karjala Klubin perustamisen ajatus syntyi Karjalan Liiton tiedotustoimikunnassa. Elinan mukaan painava syy oli innostus Karjalaan tehtäviin matkoihin. Päästiin käymään myös Tverin Karjalassa. Varmasti osittain Erkin ammatista ja

yhteiskunnallisesta tietoisuudesta johtuen matkoille ja muuhun toimintaan kutsuttiin mukaan toimittajia, joilla oli karjalainen tausta. Tuohon aikaan tiedostettiin tosiasia, että suomalaiseen yhteiskuntaan kuului kerros karjalaisia – ja karjalaisuudesta sai puhua. Erkin laajojen toimittaja- ja viestintäverkostojen ansiosta hän sai väkeä liikkeelle ja samalla tavoitettiin yhteiskunnalliset vaikuttajat, joiden avulla karjalaisuudelle saatiin lisää näkyvyyttä. Myös Karjalan Liiton vt. toiminnanjohtaja Helena Valta kannusti perustamaan Karjala Klubin. Merkittävää oli myös, että politiikka jätettiin sivuun Klubin toiminnassa.

Aluksi Karjala Klubi ei rekisteröitynyt, koska siellä haluttiin toimia ilman minkäänlaista byrokratiaa ryppyotsaisuutta vältellen. Erkki keksi vapaamuotoiselle hallitukselle nimeksi kopla, jota nimeä Klubissa käytetään vieläkin. Karu arki tuli kuitenkin 1990-luvun loppupuolella vastaan, kun taloudellisista syistä päätettiin rekisteröityä avustusten toivossa. Rekisteröinti toi toimintaan hieman byrokratiaa, mutta ryppyotsaisuutta päätettiin silti vältellä.

Talous on edelleen tärkeä toimintaan vaikuttava asia. Keskusteluissa totesimme yksimielisesti, että karjalaistaustaiset säätiöt tulisi koota yhteen kansioon mahdollisia avustushakemuksia varten.

Toiminnan missio henkisellä tasolla

On rohkeaa, mutta oikein tunnustaa, että Karjala Klubi oli elitistinen. Piirakantekoon ja käsityöperinteisiin keskittyvä toiminta jätettiin muille. Sen sijaan missiona on toimia ylemmällä, henkisellä tasolla. Tällä tasolla Karjala Klubi toimii edelleen, mikä näkyy esitelmissä ja muussa toiminnassa taustojen avaamisessa.

Varmasti Erkkikin mietiskeli, kuka on karjalainen ja mikä on Karjala. Siinäpä kaksi visaista kysymystä. Karjalaisuus ei ollut

puhetta kivijaloista. Mietittiin myös karjalaista energiaa – onko sitä? Onhan sitä, sillä Karjalaiset kesäjuhlat näyttävät toistuvasti toteen tuon karjalaisen energian.

Erkkiä henkilökohtaisesti tuntematta voisi väittää, että hän oli hyvin eläväinen ja puhui paljon – kuten me olemme karjalaisista oppineet. Elina yllättää meidät.

”Erkki ei ollut mikään vilkas karjalainen vaan pikemminkin pohdiskelleva ihminen. Piippuaan rapsutellen hän kehitti ideoita päässään. Mistä hän innostui, hän ryhtyi toimeen sekä sai aikaan yhdessä muiden kanssa”, Elina sanoo. ”Hän suunnitteli ja jakoi tehtäviä. Autoin häntä käytännössä esimerkiksi esityslis-tojen teossa. Toki hän teki itse osan käytännön töistä. Jokainen yhdistys tarvitsee vielä tänäänkin niitä duunareita, jotka hoitavat käytännön töitä.”

Tverin Karjala lähellä sydäntä

Erkki Hatakka perusti myös Tverinkarjalaisten ystävät -yhdistyksen. Se sai alkunsa Helena Vallan järjestämällä toimittajamatkalla Tverin Karjalaan. Koko matka tehtiin akateemikko Pertti Virtarannan aloitteesta. Mukana oli jälleen joukko toimittajia sekä muun muassa muinaisen Karjalan tutkija, arkeologi Pirjo Uino. Elina muistaa matkan olleen todella koskettava, sillä Tverin aluehan on melkein Moskovassa. Paikallisissa kohtaamisissa huomattiin, että karjalan kieli oli säilynyt ja karjalaa opetettiin tuolloin 14 koulussa. Virtaranta totesi matkan jälkeen, että tarvitaan ystävyisyhdistys. Sen perustamisen hän antoi Erkin tehtäväksi.

Erkki teki työtä käskettyä, ja ryhtyi yhdistyksen puheenjohtajaksi. Toiminta on nyt jatkunut noin 30 vuotta, jäseniä noin sata. Elina on mukana aktiivisesti yhdistyksen toiminnassa. Yhdistystä tukee Karjalan Sivistysseura. Nykyisen tilanteen takia yhdistys ei valitettavasti pysty auttamaan Tverin karjalaisia.

Perheessä karjalaisuus oli taustalla

Erkin kotona karjalaisuudesta ei erityisemmin puhuttu. Tyttäret Mari ja Niina tietävät asiasta, ja muiden sukulaisten kesken kyllä karjalaisuus nousi esiin.

Elinalta kyselimme karjalaisia perinneasioita: Hän myöntää auliisti, että karjalanpiirakoita hän ei osaa tehdä, eikä edes pyöreitä kakkaroita, jotka olivat Erkin herkkua. Sen sijaan kansallispukuja hän arvostaa kovasti. Hän on myös hankkinut kansallispuvun, jota hän käytti aktiivisesti toimiessaan Tapiolan kuoron intendenttinä.

Hallussa sana ja puhe

Saimme vilkaista myös Erkin pitämiä lukuisia puheita sekä artikkeleita. Toimittajana miehellä oli sekä kirjoittaminen että vaikuttava puhe hallussa. Puhuessaan Valkeakoskella 1990-luvun lopulla hän sanoi:

Jos meiltä kysytään Taivaan portilla, mitä hyvää olet lähimmäisillesi tehnyt, pitää olla varaa vastata: ainakin olen tehnyt osani karjalaisuuden säilymiseksi. Toivottavasti se riittää...

Näin maallisesti katsoen Erkki Hatakka ainakin täytti tämän velvollisuutensa yli tavoitteiden. Toivottavasti Taivaan portilla oltiin samaa mieltä. Karjala Klubi on kiitollinen kaikesta työstä, mitä pitkäaikainen puheenjohtajamme karjalaisuuden hyväksi teki.

Puheenjohtaja Pekka Majuri: Klubin toimintatapa on tänä päivänä entistä arvokkaampi

Pekka Majuri oli Karjala Klubin puheenjohtaja vuosina 2004–2006. Hänen sukujuurensa johtavat Karjalankannaksen Muolaan pitäjään, josta hänen isänsä on lähtöisin. Pekka on tehnyt työuransa puolustusvoimissa ja puolustusministeriössä, everstinä. Kun Erkki Hatakka pyysi häntä Klubin jäsenyyteen, toimi hän silloin pääesikunnan tiedotusosastolla. Myöhemmin hän toimi MPK:n eli maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnanjohtajana ja kiersi koko ajan ympäri Suomea seuraamassa koulutusta.

Pekka Majuri 2024

Pekan jäsenyys ja puheenjohtajuus alkoi hyvin selkeästi Erkki Hatakan ansiosta. Hatakka ilmoitti myöhemmin, että esittää tätä seuraavaksi puheenjohtajaksi. Pekka ei ole ollut koplassa ennen puheenjohtajuuskauttaan eikä sen jälkeen, koska edellä kuvattu työ vei hänet ympäri Suomea koko ajan.

Klubi oli vaikuttajien kiihkoton foorumi

Pekalla on hyvin selkeä kuva Karjala Klubin asemasta ja tehtävästä. Hänestä Klubi oli toimittajien, viestintäasiantuntijoiden ja yhteiskunnallisten vaikuttajien foorumi jo alkuaikoina; tavoitteena oli olla samanmielisten yhteisö karjalaisuuden suhteen, mikä kuvasti Hatakan missiota.

Jäsenet olivat hänen aikanaan pääsääntöisesti työelämässä kiinni olevia aktiivisia, aikuisia ihmisiä, jotka mielsivät Hatakan edellä kuvatun mission oikeaksi. Piti puhua kiihkottomasti karjalaisuudesta ja vaikka jäsenistössä oli eritaustaisia henkilöitä, puoluepolitiikkaa ei Klubissa käsitelty. Se oli yhteinen, hiljainen päätös.

Verkostojen kesken oli helppo toimia

Miksi Pekan aikana oli niin valtavasti jäseniä, yli 160. Hänen mielestään syynä oli verkkojen lasku joka paikassa. Esimerkiksi kun vierailtiin jossakin yrityksessä, isänniltä odotettiin liittymistä Klubiin, eikä monikaan ilennyt kieltäytyä. Tämä taas on selitys sille, että jäsenmaksun maksaneita oli selvästi vähemmän kuin jäseniä. Pikkuhiljaa he luopuivat jäsenyydestä.

Jäseniltoja oli tuolloin helppo järjestää, samoin koplan kokouksia. Kokoonnuttiin aina jossain yrityksessä eikä tarvinnut missään ”nurkissa” kokoontua. Pekan aikana ei juuri tehty matkoja, vaan vierailut olivat sitä varsinaista jäsenpalvelua.

”Erkki Hatakan merkitys Klubin toiminnassa on niin suuri, että hänestä voisi kirjoittaa oman lukunsa”, Pekka ehdottaa.

Arvostus Klubin toimintaan on säilynyt

”Arvostan ja pidän yhä tärkeänä Klubin toimintaa. Toivon, että nykyiset klubilaiset jatkavat karjalaisuuden puolesta puhumista. Olen edelleen kiinnostunut karjalaisesta kulttuurista. Se, että Klubi toimii koko valtakunnan alueella irti pitäjaseurojen ja sukuseurojen viitekehuksesta, on minusta arvokas ja kannatettava periaate. Tänä päivänä entistä arvokkaampi”, Pekka sanoo.

Arkiston aarteita lukiessa näkyvät Pekan jäljet. Hän hoiti puheenjohtajuuskautensa kunnialla, jämpästi. Paljon tapahtui, viestintä pelasi ja viesteissä oli mukana myös lämmintä inhimillisyyttä.

Puheenjohtaja Heikki Rautvuori: Karjala Klubin vahva vaikuttaja

Heikki Rautvuoren kädenjälki näkyy Karjala Klubissa vahvasti. Hän oli Klubin puheenjohtajana vuosina 2007–2008, minkä lisäksi hän oli monet vuodet hallituksen jäsen.

Heikki Rautvuori

Karjalaiset juuret tulivat isän kautta

Heikki on syntyperäinen helsinkiläinen ja hänen isänsä oli syntynyt Suistamolla, Laatokan Karjalassa. Äitinsä oli Uudessakaupungissa syntynyt, mutta asunut ikänsä Helsingissä. Heikki kutsui itseään ”stadilaiseksi karjalaiseksi”. Sukunimi on alkuperältään Rönneberg, joka on käännetty suomeksi 1930-luvulla. Rautvuori on suojattu sukunimi. Heitä on yhteensä noin 40.

Kiinnostus Karjalaan on iskostunut isän kautta. Heikillä ja isällään on vahva kytkös karjalaisuuteen Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran kautta. Seura on eräs Suomen vanhimmista, perustettu vuonna 1845, yhä toimiva yhdistys. Sille on kertynyt vuosien varrella mittava omaisuus, jota se on hyödyntänyt kustannustoiminnassaan.

Mukana alusta alkaen

Heikki on ollut Erkki Hatakan, Pirjo Uinon ja Sisko Kiurun kanssa alusta pitäen mukana Karjala Klubin toiminnassa. Erkki Hatakka on keksinyt nimen kopla, jolla ei ole Heikin mielestä mitään erityistä syytä nimenä, vaan Hatakka on vain tykännyt nimestä. Erkki Hatakasta hän mainitsi, että kyseinen toimittaja oli vähän kulmikas ja kriittinen kaikkeen, ilmeisesti journalistin kriittisyyslähtöisyyden takia. Heikin mielestä Karjala Klubin toiminnassa ei ole koskaan käyty poliittisia

debatteja, vaikka Koplan jäsenet edustivatkin varsin erilaisia poliittisia linjoja.

Heikki oli Klubin koplan jäsen vuonna 1999, varapuheenjohtaja vuosina 2000–2002, puheenjohtaja vuosina 2007–2008. Hänen aikanaan oli vilkasta, tehtiin vierailuja yrityksiin ja hallinnon eri paikkoihin. Ovet avautuivat moneen sellaiseen paikkaan, johon yksityisesti ei juuri päässyt. Syynä oli jäsenistön laaja ja monipuolinen vaikuttajaverkosto niin median kuin yhteiskunnallisten taustojen kautta. Itse asiassa Karjala Klubi oli perustettu antamaan tietoja Karjalasta median edustajille.

Yhteistyötä ja matkailua

Kopla pyysi presidentti Martti Ahtisaarta puhumaan Klubin tilaisuuteen, mutta tämä oli kieltäytynyt ilmeisesti sen takia, että Carelia Club (= Karjalan palautusta ajanut yhdistys) oli ollut julkisuudessa esillä eikä istuva presidentti halunnut olla millään tavalla sotkettavissa asiaan. Ahtisaari sinällään korosti viipurilaisuuttaan.

Heikin aikana oli myös yritetty yhteistyötä Wiipurilaisen Osakunnan kanssa vierailuilla. Ongelmaksi hän oli kokenut osakunnan hallituksen vuosittaisen rotaation.

Suurkiitoksin hän mainitsi Pekka Lehtosen ja aktiivisen rahastonhoitajan Vesa Putulan työn Klubin hyväksi.

Matkat olivat suosittuja puheenjohtajakaudella niin kotimaassa kuin Karjalaan. Erittäin mielenkiintoisia olivat matka 1990-luvun lopulla Vienan Karjalaan aina Solovetskin saarelle saakka sekä matka Viipuriin vuosituhannen vaihteessa. Mieleen ovat jääneet myös vierailut Kirkkonummelle Pokrovan luostariin ja Porkkalan vuokra-alueelle tehdyt matkat. Nythän matkat itärajan taakse ovat täysin loppuneet.

Hänen aikanaan yritettiin syventää suomenpuoleisen Karjalan yhteistyötä Klubin tarkoituksen hengessä, mutta Pohjois-Karjalaan

ei saatu luotua toimivia suhteita. Sen takia Etelä-Karjala ja Kanaksen Karjala ovat Klubin toiminnassa korostuneet.

Jäseniä yhteiskunnan eri tasoilta

Jäseniä oli ollut yhteiskunnan eri tasoilta; media ja yhteiskunnan vaikuttajatahoja monesti, mutta valtakunnallisesti myös laajemmin. Jäsenistön määrää, jopa 140, hän piti uskomattoman suurena.

Jäsenmaksun maksaneita oli kuitenkin vähemmän; ehkä 80–90. Suurin osa jäsenistöstä oli Klubin alkuaikoina vielä työelämässä, mutta jäsenistö ikääntyi koko ajan, ja eläkeläisten määrä on lisääntynyt. Silloin kun karjalaisuus kytkeytyy isovanhempien kautta, niin kynns jäsenyyteen kasvaa.

Klubin tavoitteena on ollut käsitellä Karjalan asioita asiallisesti mediassa ja yhteiskunnassa yleisesti. Tarkoituksena on ollut nostaa keskustelun tasoa niin kulttuurin, kaupan kuin yritys- ja hallinnon näkökulmasta yhteisenä asiana pitäjä-, suku- tai perinneyhdistysten näkökulmien lisäksi. Heikistä siinä on onnistuttu ja karjalaisilla on nykyään ystäviä.

Yhdistystoimintaan kuuluvat laskut ja nousut

Yhteiskunnassa tapahtuu aina murroksia ja on tarve puhua fiksellä tavalla; yksi murroskohta oli esimerkiksi 1990-luvun alku. Tänä päivänä taas on meneillään murrosvaihe emmekä tiedä, mitä on edessä.

Haasteita on aina ja Klubin kohdalla oli käyty Olavi Merraksen puheenjohtajakauden päätyttyä keskustelua, onko Klubi jo tehävänsä tehnyt. Heikin mielestä yhdistystoiminnassa tulee aina laakson pohjia ja nousuja. Tulevaisuutta hän ei osannut ennustaa, mutta hän piti karjalaisen kulttuurin ylläpitämistä kirjallisuuden ja muun taiteen kautta tärkeänä. Klubin puolueettomuuden korostaminen oli myös tärkeää.

Puheenjohtaja Olavi Merras: Olennaista on henkisen ja kulttuurisen yhteyden ymmärtäminen karjalaisuuteen

Olavi ja Merja Merras

Vuosina 2009–2013 Karjala Klubin puheenjohtajana toiminut Olavi Merras on syntynyt Kuopiossa, mutta hänellä ei ole varsinaisia yhteyksiä Savoan eikä ole ollut; äitinsä oli vain synnyttänyt hänet Kuopion sairaalassa. Äidin suku on Laatokan Karjalan Suistamon pitäjän Kirkonkylältä. Äidin suku on Wotkinsseja, Olga Wotkins oli hänen isoäitinsä nimi. Tuosta suvusta on olemassa Pirkko Takkavaaran o.s. Votkin'in laatima laaja sukututkimus.

Olavin isä toimi noihin aikoihin ortodoksisena sotilaspappina rintamalla. Isoisä (isänisä) oli syntynyt Pietarissa ja palveli Pietarissa tsaarin henkilöstövartiossa everstinä. Isoisä perheineen pakeni Aunuksen kautta Sortavalaan bolševikkivallankumouksen seurauksena. Olavin isä kävi koulunsa Sortavalassa ja opiskeli siellä ortodoksisessa pappisseminaarissa. Lapsuutensa ja nuoruusvuotensa Olavi asui Lappeenrannassa.

Venäläisyyteen vivahtava sukunimi vaihdettiin Merrakseen

Merraksen nimellä on mielenkiintoinen tausta. Olavin isoisän ja isän sukunimi oli ollut saksalaisperäinen Michelev, joka venäjän kielessä on muodossa Mihajlov. Se on vaihdettu suomenkieliseksi Merrakseksi lokakuussa 1942, koska haluttiin saada pois venäläisyyteen liittyvä vivahdus nimessä. Uusi sukunimi oli poimittu suomalaisuuden nimiluettelosta ilman sen suurempaa syytä. Nimi on suojattu ja heitä on vain oma suku.

Olavin vaimo Merja Merras on syntynyt Helsingissä. Suku on lähtöisin Suistamon pitäjän Loimolan kylästä, jossa isoisä oli ollut metsänhoitajana. Myös Merjan oma isä oli metsänhoitaja.

Karjala Klubin toiminta-ajatus on Olavin mieleen

Olavi oli liittynyt Karjala Klubiin 1990-luvulla ja oli pitänyt Klubin toiminta-ajatusta ”kuka on karjalainen, mitä on karjalaisuus ja mikä on Karjala” hyvänä. Ensiksi Klubiin oli liittynyt Merja ja hänen kannustamaan Olavi. Puheenjohtajaksi Olavi oli tullut Heikki Rautvuoren pyynnöstä; kysytty oli kaksi päivää ennen vuosikokousta, ja sen enempää harkitsematta oli tehtävään suostunut. Myöhemmin hän oli todennut, että puheenjohtajan olisi parempi olla pääkaupunkiseudulta, koska Lahdesta käsin asioiden hoitaminen oli mutkallista. Hallituksen toimiminen ja kunkin jäsenen sitoutuminen omaan tehtäväänsä on tärkeää.

”Vapaaehtoinen jäsenyys merkitsee henkisen ja kulttuurisen yhteyden ymmärtämistä karjalaisuuteen ja on olennaista. Tapa kerätä jäseniä lievällä velvoittamisella on kyseenalainen, enkä itse ollut kannattanut jäsenmäärän kasvattamista tällä tavalla. Olen pohtinut, onko tehtävänä ollut peräti silmäätekevien palvelusta”, Olavi kertoo.

Karjala Klubille on ollut ominaista, että jäsenistössä on paljon intellektuelleja. Olavin mielestä Klubin ei pidäkään tavoitella kaikkia karjalaisen kulttuuriin kuuluvia osatekijöitä, kuten esimerkiksi ruoka- ja käsityöperinnettä. Niinpä hän pitää valittua yleissivistyksen, taiteen sekä tieteen tavoitetta oikeana. Klubin on hyvä olla tavoitteiltaan henkinen, mutta ei varsinaisesti hengellinen. Aineellisen tuen antaminen ei myöskään kuulu Klubin toimintaan.

Arkistosta on ilmennyt, että vuonna 2011 hallitus kävi keskustelua Karjala Klubin olemassaolon oikeutuksesta: onko Klubi tehnyt tehtävänsä. Olavi ei tätä keskustelua muistanut.

Klubin joulutapaamiset ja matkat toimivat hyvin

Toimintaa pohtiessaan Olavi piti onnistumisena joulukahvien ja myöhemmin sitä seuranneen joulupuuron perinteen luomista ja sen jatkuvuutta. Hän kannatti kesäohjelmistoon harkittavaksi esimerkiksi kesäteatteria, joka liittyy karjalaisuuteen. Matkoja hän piti onnistuneina; esimerkiksi Porkkalan matkaa hän ehdotti uudelleen tehtäväksi, jotta useampi pääsisi kokemaan sen.

Kokouspaikkana Pasilan tai Helsingin keskustan aluetta Olavi piti hyvänä saavutettavuuden osalta, Karjalatalo on sinällään hyvä, mutta sinne on hieman hankala tulla eikä parkkipaikkoja ole tarpeeksi tarjolla.

Työtä ihmisten hyväksi

Heinäkuun lopussa vuonna 2023 Olavi täytti 80 vuotta. Ammatillisesti hän kulki isänsä polkuja, sillä hän teki elämäntyönsä Isä Olavina, pappina ortodoksisessa kirkossa. Omasta ammatistaan hän on Aamunkoitto-lehden artikkelissa todennut, että pappeus on ollut työtä ihmisten keskellä, ihmisten hyväksi. Lähes samalla tavalla voisimme kuvata Olavin työtä karjalaisuuden säilyttämisessä: *työtä ihmisten hyväksi, erityisesti karjalataustaisten.*

Puheenjohtaja Jarmo Ratia: Aktiivisin klubilainen kautta aikain

Jarmo oli Karjala Klubin puheenjohtaja vuosina 2014–2017. Sitä ennen ja sen jälkeen hän on toiminut eri tehtävissä kuten tilintarkastajana, varatilintarkastajana ja hallituksen jäsenenä. Jarmo on tätä kirjoitettaessakin Karjala Klubin hallituksen aktiivinen jäsen. Mutta miten kaikki alkoi?

”Olen ollut Karjala Klubin toiminnassa mukana vuodesta 1991 alkaen. Muistaakseni Sisko Kiuru, jonka tunsin valtioneuvoston tiedottajana, houkutteli minut mukaan. Muis-tan ensimmäiseltä yhteiseltä Karjala Klubin matkalta tutkija Pirjo Uinon. Taisi olla vuosina 1995–1996”, Jarmo muistelee. ”Maanmittauslaitoksen pääjohtajana

Jarmo Ratia ja Turre 2022

minulla oli mahdollisuus kutsua klubilaiset vierailulle pariin kertaan. Ensimmäisen kerran Karjala Klubi vieraili mittalaitoksessa vuonna 1996. Vieraat viihtyivät hyvin lähes puoleen yöhön asti.”

Kopla toimi alusta asti hyvin

Jarmon mielestä Karjala Klubissa on erityistä ja hyvää se, ettei se ole paikkakuntasidonnainen, vaan siihen voivat liittyä ja samaistua yleensä Karjalasta kiinnostuneet. Alussa porukkaan kuului toimittajia ja yliopistotutkijoita, joista ketään en aluksi tuntenut.

”Kopla, joksi silloin ns. hallitusta kutsuttiin, toimi ihan hyvin. Koplassa miettivät, mitä toimintaa jäsenistölle voidaan järjestää. Ilahduttavaa oli myös se, että poliittiset suuntauksukset eivät heijastuneet Klubin toimintaan, vaikka mukana oli poliittisesti aktiivisia toimijoita”, Jarmo kiittelee toimintaa.

Puheenjohtajavuoroni tuli Olavi Merraksen jälkeen

Jarmon edeltäjä puheenjohtajana oli Olavi Merras. Kun Olavi sitten ilmoitti jättävänsä puheenjohtajan tehtävät, oli Jarmon vuoro, kuten hän itse asian ilmaisee. Puheenjohtajan tehtävänä oli etsiä kontakteja ja vierailukohteita, Jarmon listalla oli muun muassa HSL ja Marimekko. Yleensä vierailuja isännöi organisaation ylin johto.

”Minun aikanani käytiin myös Wotkinsilla, teurastamossakin. Nyt jo edesmennyt Veijo Votkin oli alun perin savolainen, kuului Pamaus-seuraan. Pamaus-seura on elinkeino- ja liikkeenharjoittajien seura, joka on perustettu Viipurissa. Sillä on klubihuoneistot Viipurissa, Italian Aronassa ja Espanjan Fuengirolassa”, Jarmo kertoo.

Yhteistyö Karjalan Liiton ja muiden järjestöjen kanssa on tärkeää
Puheenjohtajuuteen liittyi tuolloin myös Karjalan Liiton liittovaltuuston jäsenyys. Jarmon jäsenyyttä ehdotti Markku Laukkanen. Liittovaltuustossa oli kiintiö alueellisille seuroille, minkä lisäksi oli ryhmä Muu. Ryhmän Muuhun kuului poliitikkoja ja yhteiskunnallisesti merkittävässä asemassa olevia kutsuttuja. Tuohon aikaan Karjalan Liiton puheenjohtajistossa oli edustettuna maan kolme suurinta puoluetta.

”Yhteistyötä eri karjalaisten järjestöjen kanssa on haettu kaikkina aikakausina. Se on tärkeää, koska jäsenkunta on ikääntyvän väestön takia vähenemässä kaikissa seuroissa. Meidän Karjala Klubissamme Pekka Lehtonen on tehnyt hyvää työtä yhteistyön lisäämiseksi. Viime aikoinahan on uudelleen herätelty henkiin yhteistyötä Wiipurilaisen Osakunnan kanssa”, Jarmo toteaa.

Jarmon mukaan Karjala Klubin toiminta keskittyy Karjalaa koskevaan kirjallisuuteen, sotahistoriaan, matkoihin luovutetun Karjalan alueille ja ortodoksiseen kirkkoon liittyviin asioihin.

Jarmolla on laaja karjalaisverkosto

Jarmon oma suku on Koivistolta. Siksi hän on mukana Helsingin Koivistolaisissa. Lisäksi hän on Pamaus-seuran, Koivistoseuran ja ehkä vähemmän tunnetun Suomu-Seuran jäsen. Suomu-Seura on kenraali Erkki Raappanan perinne- ja metsästysseura. Tämä kenraali on kuuluisa siitä, että hän tyrmäsi venäläiset vuonna 1944 elokuussa Ilomantsin taistelussa antiikinaikaisella taktiikalla. Sodan jälkeen näistä taisteluista ei ollut sopivaa puhua, mutta tuotakoon se tässä kuitenkin esiin.

Haastattelusta kuultaa läpi Jarmon rauhallinen ja järjestelmällinen tapa viedä asioita eteenpäin.

Puheenjohtaja Mervi Laitinen: Karjala Klubin toimintatapa yllätti

Vuosina 2018–2019 puheenjohtajana toiminut Mervi kertoo omasta kaudestaan ja Klubin toiminnasta sen ensimmäisenä naispuheenjohtajana.

Aluksi olin Klubin hallituksen jäsen vuoden verran. Kun Jarmo Ratia halusi luopua puheenjohtajuudesta, minua kysyttiin seuraavaksi puheenjohtajaksi. Muistaakseni vastasin heti: Tahdon. Se oli kunnia-asia myös siksi, että olin ns. Ensimmäinen nainen koplaa pyörittämässä. Olin jo nähnyt jonkun verran Klubin toimintaan, joten en lähtenyt puheenjohtajaksi sokkona. Täytyy kuitenkin myöntää, etten tuntenut hyvin Klubin syntytarinaa. Näin jälkeen päin ajatellen kaikki ihmettelyni johtuvat varmasti siitä.

Mervi Laitinen 2024

Karjalaisuuden juuret ovat Viipurissa

Oma sukuni on äidinäiti Niina Pitkäsén kautta Viipurista, jossa myös ukki Leo Lyytikäinen on aikoinaan asunut. Minulle karjalaisuus ja karjalaisuuden vaaliminen oli näyttäytynyt hoitotätini karjalanpiirakoina ja kansallispukujen loistena.

Karjalaisuutta kohtasin myös kuunnellessani isotäitiäni Sirkku Sundqvistia, joka puhui karjalan murretta ja kertoi lapsena sotilaiden kyydissä tekemästään evakkomatkasta. Mieleen on jäänyt se, että Sirkku oli unohtunut kotiin, kun muu perhe lähti evakkoon Viipurista. Sotilaat ottivat pienen tytön matkaansa ja lopulta perhe oli taas yhdessä. Olkoon tämä tiedoksi hennoista juuristani Karjalaan.

Yhteiskunnallinen ajattelu hämmensi, matkailu innosti

Koska oma ajatukseni karjalaisuudesta on edelleen henkinen ja tavallaan sielunmaisema, Klubin toiminnan keskittyminen yhteiskunnalliseen ajatteluun ja sotahistoriaan hämmensi minua kovasti. Näen karjalaisuuden enemmän jokaisen yksilön ominaisuutena, hyvänä sellaisena.

Minun puheenjohtajakautenani teimme retkiä ja muutaman matkankin. Mieleeni on jäänyt arkkitehtuurimatka Viipuriin. Kuljimme kävellen kaupungilla, pysähdyimme oppaan johdolla katselemaan taloja ja kuulemaan niiden historiasta. Kuulimme myös sisätiloissa esitelmän, kävimme syömässä Pyöreässä tornissa ja kuuluisassa ravintola Espilässä.

Pakko tunnustaa tässä vielä varmaan yksi täysin vastuuton teko. Elokuinen päivä Viipurissa oli ihana, ja Viipurinlahden rannalla oli polkuveneitä tarjolla. Emme ystäväni kanssa voineet vastustaa kiusausta, vaan hyppäsimme monien ostoskassien kanssa polkuveneen kyytiin. En ihan tarkkaan muista, mitä virallista ohjelmassa siihen aikaan oli laitettu, mutta me nautimme Viipurista polkuvenettä polkien. Sain tästä kyllä vähän noottia, mutta yksilön vapaus on minusta yksilön vapaus. Sitä polkuvenettä en koskaan unohda. Se tilanne on myös ikuistettu kuvaksi.

Yhdistyksissä on tekijöitä ja edustajia

Olin puheenjohtajana kaksi vuotta. Noiden vuosien aikana huomasin täysin saman asian, jonka jo Erkki Hatakka vaimonsa Elinan mukaan oli aikanaan pistänyt merkille. Yhdistyksissä tarvitaan aina myös konkreettisten asioiden tekijöitä niiden lisäksi, joilla on merkittävä asema yhteiskunnassa ja sen myötä laaja verkosto, jota käyttää yhdistyksen hyväksi. Meillä oli paljon

merkittävässä asemassa olleita henkilöitä mukana. Onneksi oli myös meitä, joiden vahvuutena oli tarttua käytännön töihin. Matkojen järjestely, talouden hoito ja muut tuollaiset asiat kuuluivat näihin käytännön töihin.

Päätin sitten kahden puheenjohtajavuoden jälkeen, että keskityn elämässäni muihin asioihin. Palasin toimintaan mukaan vuonna 2023.

Puheenjohtaja Irma Lähetkangas: Koronapandemia lamaannutti toimintaa

Irma Lähetkangas toimi Karjala Klubin puheenjohtajana vuosina 2020–2022. Savo-Karjalasta, Juuasta kotoisin olevan Irma valittiin koplan puheenjohtajaksi syyskokouksessa joulukuussa 2019. Suvun juuret ovat Suistamolta.

Irma Lähetkangas 2019

”Aloittaessani puheenjohtajana en arvanut, mitä tulossa oli. Koronaepidemia puhkesi, mikä vaikutti vahvasti myös Karjala Klubin toimintaan. Kahteen vuoteen emme voineet kokoontua kasvokkain Klubissa. Myös hallituksen eli koplan kokoukset piti järjestää etäkokouksina, minkä lisäksi yhteyttä pidettiin sähköpostilla”, Irma muistelee.

Hyviä suunnitelmia oli paljon, peruutuksia sitäkin enemmän
Vuoden 2020 hallitus suunnitteli vuoden tulevia tapahtumia edellisvuoden syyskokouksessa esitetyn toimintasuunnitelman mukaisesti. Ajatuksena oli pitää Karjala Klubin kevätkokous Karjalatalolla 28.3.2021.

”Kokous jouduttiin perumaan Covid-19-pandemian vuoksi voimassa olleiden kokoontumisrajoitusten vuoksi. Samassa yhteydessä pidettäväksi suunniteltu Ilona Lahdelman esitelmätilaisuus jouduttiin myös perumaan. Perumaan jouduttiin myös syyskokous ja paljon odotetut jäsentilaisuudet, kuten retki Kotkan seudulle. Perumiset olivat iso isku Klubille, jonka toiminta perustuu jäsenille järjestettyihin tilaisuuksiin”, Irma sanoo.

Onneksi oli Teams

Koska koronapandemia ei näyttänyt väistyvän, piti keksiä uusia keinoja yhteydenpitoon. Niinpä kopla päätti ottaa käyttöön Teamsin, jolla kokouksina voitiin pitää etänä.

”Ensimmäisen kerran käytimme Teamsiä Karjala Klubin kevätkokouksessa 26.4.2021. Syyskokouksen suunnittelimme optimisteina pidettäväksi Oodi-kirjastossa 7.12.2021. Valitettavasti pandemia kiihtyi uudelleen, ja taas otettiin Teams apuun”, Irma kertoo uusista keinoista.

Mutta jäsentilaisuuskin saatiin pidettyä, kun Ateneum-taidemuseon Ilja Repin-näyttelyssä vierailtiin virtuaalikierroksella 14.4.2021.

Elokuussa 2022 näkyi valoa tunnelin päässä

Vuosi 2022 ei heti alkaessaan tuonut helpotusta Karjala Klubin tilanteeseen. Kevätkokous pidettiin Teams-kokouksena 7.6.2022 voimassa olleiden kokoontumisrajoitusten vuoksi. Osallistujia kokouksessa oli kourallinen.

”Elokuussa 2022 saimme huokaista helpotuksesta, kun pääsimme kesäretkelle Kotkaan 27.8. Matkaohjelmaan kuuluivat Langinkosken keisarillinen kalastusmaja, lounas ravintola Keisarinsatamassa, opastettu kaupunkikierrros ja kävely Sapokan Vesipuistossa sekä opastettu kierros Merikeskus Vellamossa.

Maksaneita osallistujia oli yhteensä 25 henkilöä, jotka kehuivat retkeä oikein onnistuneeksi. Iso kiitos järjestelyvastuussa olleelle Pekka Lehtoselle”, Irma muistelee Kotkan retkeä.

Pikkuhiljaa palattiin ns. normaaliin elämään. Syyskokous pidettiin Pasilan kirjastossa 25.10.2022. Irma oli toiminut kolme kivistä kautta puheenjohtajana, ja halusi jättää tehtävän seuraavalle. Syyskokouksessa valittiin Karjala Klubin uudeksi puheenjohtajaksi Arvo Kokkonen. Kokouksen jälkeen kirjailija ja historioitsija Teemu Keskisarja kertoi yhtäläisyyksistä Ukrainan sodan ja Talvisodan välillä. Kirjaston auditorio oli aivan täynnä ja osa kuulijoista joutui seisomaan tilaisuuden ajan.

Irman puheenjohtajakaudet olivat poikkeukselliset

”Kolme puheenjohtajakauttani olivat hyvin poikkeuksellisia muiden puheenjohtajien kausiin verrattuna. Tahtoa ja suunnitelmia oli paljon, mutta koronapandemia asetti kohtuuttomia haasteita. Olen silti tyytyväinen, että niinkin vaikeana aikana saimme järjestettyä yhteisiä tilaisuuksia joko etäyhteyksin tai kasvotusten”, Irma tiivistää puheenjohtajakautensa.

Irmasta huokui alusta alkaen iloinen karjalaisuus ja positiivisuus, vaikka koronapandemia vaikeuttikin toimintaa huomattavasti.

Puheenjohtaja Arvo Kokkonen: Karjalaisuus on syvällä sisälläni

Nykyinen puheenjohtaja Arvo Kokkonen kertoo oman tarinansa puheenjohtajuudesta ja karjalaisuudesta näin: Olen aloittanut Klubin puheenjohtajana vuoden 2023 alussa, kun minut oli valittu tähän

Arvo Kokkonen 2023

tehtävään syyskokouksessa 2022. Klubin jäsenenä olen ollut toistakymmentä vuotta, mutta työssäoloaikana ehdin osallistua harvakseltaan eri tilaisuuksiin. Eläkkeelle siirryin vajaat pari vuotta sitten.

Karjalaiset juuret Soanlahden Havuvaarasta

Karjalaisuus on varsin syvällä sisälläni, koska molemmat vanhempani olivat lähtöisin Raja-Karjalasta Soanlahden pitäjän Havuvaaran kylästä. Kylä sijaitsee lähellä Korpiselän rajaa, ja se on Soanlahden pohjoisin kylä. Karjalaisten siirtosuunnitelman mukaan Soanlahden pitäjän asukkaat sijoitettiin Kala- ja Pyhäjokilaakson latvakuntiin. Havuvaaran kylän väki sijoitettiin Kärämäelle, jossa olen syntynyt.

Tapanani on ollut sanoa, että olen genotyybiltäni karjalainen ja fenotyybiltäni pohjalainen. Lapsuudenkodissa vanhemmat puhuivat karjalan murretta, mutta osaltani se taito on kadonnut. Tosin ymmärrän sitä kohtuullisesti ja ”korvassahan se kieli kuulosta hyvältä”. Vanhempani olivat ortodokseja, jota perinnettä olen jatkanut. Olen toiminut sekä Kiuruveden että Helsingin ortodoksisten seurakuntien valtuuston jäsenenä.

Olen käynyt Havuvaaran kylässä useamman kerran; sisarusteni ja myös oman perheeni kanssa. Puolet kylästä on nykyisin rajavyöhykkeellä, joten sinne ei ole ollut pääsyä, mutta molempien vanhempieni kodit olivat kylän itäosassa, joten kivijalkoja olen päässyt ”potkimaan”. Kylästä on linnuntietä nykyiselle valtakunnan rajalle alle 10 kilometriä.

Karjalaisuus on tiivis osa elämää

Karjala ja karjalaisuuden mukana eläminen on ollut elämässäni tärkeää. Konkreettisesti se ilmenee osallistumisena karjalaistaustaisten seurojen ja yhdistysten toimintaan. Olen ollut pitkään

myös Soanlahti-pitäjäseuran jäsen, Suomu-Seuran jäsen, Karjalan Liiton liittovaltuuston jäsen sekä Pamaus-seuran jäsen.

Työurallani olin 1990-luvulla ja 2000-luvun alkuvuosina mukana Karjalan tasavallan kanssa tehdyn lähialueyhteistyön työssä, johon kuului muun muassa osallistuminen maarekisterihankkeeseen yhteisen valtuuskunnan suomalaisen osapuolen puheenjohtajana. Valtakunnan rajankäynnissä olin osan aikaa, ja Saimaan kanavan vuokra-alueen rajankäynnissä johdin suomalaista valtuuskuntaa. Näiden hankkeiden takia olen saanut matkustaa Karjalan tasavallan alueella kohtuullisen laajasti.

Kulttuuriperinnön siirto seuraaville sukupolville on tärkeää

Karjala Klubi ja sen työ merkitsee minulle kulttuuriperinnön siirtämistä seuraaville sukupolville. Koen sen velvoittavana. Jokainen sukupolvi poimii siitä sen osan, mikä heidän pirtaansa parhaiten sopii. Karjalaisuus on dynaamisuutta, uskoa tulevaisuuteen ja iloisuutta. Klubin tulee kantaa oman kortensa siihen kekkoon, johon sopii monia vivahteita. Karjala Klubin tulee pitää lippua ylhäällä yleiskarjalaisuuden, yhteisöllisyyden puolesta.

Karjala Klubin alkuvaiheisiin tutustuessa olen havainnut, että tällä samalla asenteella lähdettiin liikkeelle Erkki Hatakan johdolla 1990-luvun alussa. Tähän kivijalkaan on minunkin ollut hyvä rakentaa omaa puheenjohtajuuttani ja kantaa oma kortteni kekkoon karjalaisuuden hyväksi.

Pesunkestävä koplalainen Sisko Kiuru: Yhteiskunnallinen moniosaaja Viipurista

Sisko Kiuru on pitänyt Karjala Klubin pikkujoulussa 28.11.2012 esityksen Karjalan Klubin historiasta. Mitä sitä hyvää muuttamaan, joten annetaan Siskon tekstin kertoa tarinansa:

Klubin historia liittyy niin tiiviisti Erkki Hatakkaan, että aloitetaan siitä. Olimme tavanneet ensi kerran 1960-luvun alkuvuosina Rovaniemen Pohjanhovissa marsalkka Titon valtiovierailulla. Karjala-toiminnasta puhuttiin kuitenkin vasta parikymmentä vuotta myöhemmin, kaksi kuukautta Tshernobylin onnettomuuden jälkeen Kiovassa. Suomalais-neuvostoliittolaisen toimittajaseminaarin jokiristeilyllä Erkki kertoi toiminnastaan liiton tiedotustoimikunnassa. Sinne kaivattiin uusia ihmisiä. Karjalan Liiton vt. toiminnanjohtaja Helena Valta kutsuikin minut toimikuntaan. Isona tapahtumana on jäänyt mieleen kanavaristeily Viipuriin kanavan avaamisen 20-vuotistaipaleen kunniaksi 1989.

Jo Gorbatshovin aikaan ja varsinkin NL:n lakattua olemasta vuoden 1991 lopussa Karjalan Liitto saattoi lisätä matkoja luovutetulle alueelle. Saadakseen julkisuutta tuolloin rutiköyhä liitto kutsui matkoille toimittajia ja tutkijoita. Muutamassa vuodessa näin koostui karjalaisuudesta jotain tietävien ja kiinnostuneiden joukko. Useimmat olivat kuitenkin ”liian nuoria” vanhat ajat muistavien evakkojen karjalayhdistyksiin. Yhteydenpitoa matkojen jälkeen kaivattiin. Idea väljän yhteisön perustamisesta kuuluu Helena Vallalle, mutta kunnia toiminnan laajenemisesta kuuluu Erkille.

Sisko Kiuru 2024

Karjala Klubin markkinointi toimi

Lainaan tähän vuodelta 1996 peräisin olevan esitteen:

”Tervetuloa Karjala Klubiin!

Karjala Klubin perustivat talvella 1994 parikymmentä Karjalasta kiinnostunutta toimittajaa, tiedottajaa ja tutkijaa. Klubi sitoutuu mahdollisimman kevyellä tavalla Karjalan liittoon, mutta ei ole rekisteröitynyt eikä luonut raskasta organisaatiota. Jäsenmäärä on kasvanut tasaisesti tilaisuus tilaisuudelta.

Klubilaiset tapaavat muutaman kerran vuodessa karjalaisissa merkeissä. Jokainen voi myös osallistua - oman halun ja harrastuksen mukaan - Karjalan liiton toimintaan. Klubissa ei kysytä kantaa Karjalan palauttamiseen.

Klubilaisilla on usein karjalaiset juuret, mutta mukana on myös muuten vain asiasta innostuneita. Joten tervetuloa vain rohkeasti mukaan, toivottavasti mukavaan toimintaan.

Ihan ilman rahaa ei löyhinkään organisaatio pysty toimimaan eikä edes kutsukirjeitä lähettämään. Niinpä keräämme 30 markan (vuonna 1997 50 markan) jäsenmaksun. Tili: Karjala Klubi Merita 101950-408241.

Klubia vetää Erkki Hatakka, joka on Karjalan Liiton tiedotustoimikunnan puheenjohtaja. Kirjeitä kirjoittelee palokuntalaisena, kuka milloinkin ehtii, tällä kertaa tiedotustoimikunnan jäsen Sisko Kiuru.

Liitto on luvannut toimia postikonttorina. Yhdyshenkilöimme liiton toimistossa on vt. toiminnanjohtaja Helena Valta.

Terveisin: Erkki Hatakka puh. (k) 8017366 Sisko Kiuru puh. (k) 766266”

Suhteet karjalaistautaisiin johtohenkilöihin oli iso plussa

Alusta alkaen etsittiin tilaisuuksia isännöimään joku firman tai viraston karjalaistautainen johtohenkilö, joka pystyi kutsumaan muutaman kymmenen jäsenen joukon tiloihinsa. Erkki tiesi laajojen suhteidensa kautta karjalaistautaisia vaikuttajia. Kaikkia ei toki tunnettu henkilökohtaisesti, mutta yrittää piti. Esimerkiksi Iiro Viinasen luo Pohjolaan mentiin näin. Soitin pääjohtajalle, sihteeri vastasi ja kehotti lähettämään paperilla, keitä olimme ja mitä toivoimme. Aikanaan kutsu tuli. Ehkä helpotti se, että tiesin ministerin työasioista ja sihteeri oli ministeriöstä mukana viety. Tuskin se kuitenkaan ratkaisi.

Jo alkuvaiheessa vakiintui myös käytäntö, että isäntä puhuu ensimmäisen tunnin omaa asiaansa ja sitten meillä on tunti karjalaisuudelle. Yleensä tarjolla oli iltapala, vaatimattomin oli pitkään Otavan Reenpäiden tarjoama kahvi ja voileipä.

Noina vuosina karjalaiset juuret kiinnostivat. Jotenkin tuntuu, että kun jossain seurassa alkoi kertoa omasta taustasta tai Klubista, löytyi ainakin yksi kiinnostunut. Esimerkiksi Vainion Väiskin kanssa taidettiin rupertella Klubista VN:n istuntoa odoteltaessa ns. esittelijöiden aulassa. Ja loppu on teidän hyvin tuntemaa historiaa.

Eduskunnan tilaisuus keräsi ennätysyleisön

Eniten väkeä, noin 70, keräsi Riitta Uosukainen (synt. Ensossa) puhemiehen edustustiloihin eduskuntaan. Yleensä paikalla oli

30–40 klubilaista. Kiintoisan tilaisuuden isännöi Telessä pääjohtaja Pekka Vennamo (suku Jaakkimasta), vakuutusyhtiö Pohjolassa Iiro Viinanen (suku Hiitolasta) ja Maanmittauslaitoksessa pääjohtaja Jarmo Ratia (suku Koivistolta).

”Epävirallisena” aikana ehdittiin vielä kokoontua pääesikunnassa, Editassa ja 155-vuotiaan Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran vieraana Seurahuoneella. Siellä Lauri Törhönen esitelti Laila Hietamiehen romaaniin perustuvaa elokuvaa, joka oli viimeistelyvaiheessa. Myös kirjailija esiintyi.

Yhdistys rekisteröitiin taloudellisista syistä

Kun jäseniä oli jo toistasataa, heräsi ajatus rekisteröidä yhdistys ennen kuin lööpeissä kerrotaan laittomasta rahankeruusta (jäsenmaksu). Asiasta päätettiin Pohjolan klubi-illassa tammikuussa 1999, kun paikalla oli 48 klubilaista. Karjala Klubin perustava kokous pidettiin 19.4.1999 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tiloissa kansanrunousarkiston (karjalaisjuurisen) johtajan Pekka Laaksosen isännyydessä. Sääntöjen rekisteröinti kesti aikansa, mutta uuden vuosituhannen alussa Karjala Klubi ry oli perustettu. Perustamisvaiheessa Klubin hallitukseen eli koplään kuuluivat puheenjohtajana Erkki Hatakka, varapuheenjohtajana Heikki Rautvuori, sihteerinä Sisko Kiuru, taloutta ja jäsenasioita hoiti Anne Niemi ja jäsenenä Leena Linnakallio.

Aktiivista toimintaa myös 2000-luvulla

Minä jäin koplasta pois vuoden 2000 vuosikokouksessa, eikä minulla ole sen jälkeiseltä ajalta ns. sisäpiirin tietoa. Sen muistan, että toukokuussa vierailtiin Espoon kaupunginjohtajan Marketta Kokkosen edustuskartanossa Gumbölessä, elokuussa tehtiin junalla kesäretki Viipuriin, kustannusosakeyhtiö Tammessa

vierailtiin marraskuun alussa ja kuun lopulla Ulkopoliittisen instituutin johtaja Tuomas Forsberg kertoi Venäjän rajapolitiikasta Kuriileilta Karjalaan.

Elina Hatakka löysi Erkin jäämistöstä papereita, joten jotain tiedetään. Vuoden 2001 aloitti vierailu Stora Enson pääkonttorissa. Johtaja Kimmo Kalela kertoi muun muassa yhtiön historiasta Kannaksella ja Imatralla. Vuosikokouksessa kansleri Kauko Sipponen esitteli suunniteltua Viipuri-keskusta. Toukokuussa Karjala Klubi oli Viipuri-keskus ry:n perustavassa kokouksessa yhdessä Karjalan Liiton ja viipurilaisjärjestöjen kanssa. Klubi on mukana edelleenkin. Toukokuussa Karjalatalossa klubin jäsen Toivo Flink esitteli Inkerin kansan vaiheita. Toivo oli väitellyt edellisenä vuonna Turun yliopistossa. Syyskuussa pankinjohtaja Raimo Tammilehto selvitti Osuuspankkikeskuksessa finanssimaailman tuoreita trendejä. Hän myös korosti karjalaisten evakojen suurta merkitystä osuuspankkiliikkeen kasvussa sotien jälkeen. Vuoden lopulla vierailtiin vielä Viipurilaisessa osakunnassa.

Erkin papereista selviää vielä, että Klubin jäsenmaksun oli vuoden loppuun mennessä maksanut 116 jäsentä. Klubin taloutta ryhtyi hoitamaan Martin Panelius, joka sittemmin oli pitkään tilintarkastaja.

Vuoden 2002 tapahtumista en ole löytänyt täsmätietoa, mutta muistan, että ainakin Helkaman toimintaan tutustuttiin, käytiin Suomen Akatemiassa johtaja Reijo Vihkon vieraana ja Yleisradiossa. Koko ajan olivat isännät yleensä liittyneet jäseniksi, jos eivät ennestään olleet. Pitkään taloutta hoitanut Vesa Putula oli ollut mukana ainakin pari vuotta.

Vuonna 2003 Klubi oli toiminut 10 vuotta ja rekisteröitynä yhdistyksenä neljä vuotta. Puheenjohtajana oli edelleen Erkki Hatakka, varapuheenjohtajana Aira Saloniemi, sihteerinä

Kimmo Martiskainen, rahastonhoitajana Vesa Putula, muina jäseninä Lise-Lotte Rautio-Murros ja Juhani Luhtanen. Nyt oli lopullisesti siirretty käsipelillä toiminnasta tekniikan aikaan. Asiapapereihin ilmestyi vaakunallinen Karjala Klubi ry -logo ja alaviitteenä oleviin hallituksen henkilötietoihin kännykän numerot sekä sähköpostiosoitteet.

Klubitilaisuuksissa esittelivät: *turvallisuuspolitiikka viestintäjohtaja, tri Jyrki Iivonen ja tri (nyk. suurlähettiläs) Pauli Järvenpää 14.1. puolustusministeriössä, *energia-asioita johtaja Veli-Matti Ropponen 25.2. Fortumissa, *sosiaaliturvaa pääjohtaja Jorma Huuhtanen ja varapääjohtaja Matti Puhakka 8.4. Kelassa sekä *SOK:n 100 vuotta 10.9. pääjohtaja Kai Neilimo.

Karjalan arkeologisen tutkimuksen ajankohtaisuuksista alustivat 1.12. Ostrobotnialla professori Mika Lavento ja dosentti Pirjo Uino, joka on Klubin perustajajäseniä. Puheenjohtaja edusti Klubia Karjalan Liiton valtuustossa ja rahastonhoitaja Viipurin-keskus ry:n hallituksessa. Vuoden 2003 lopussa Klubilla oli 154 jäsentä (uusia 26) ja jäsenmaksun maksaneita 131.

Vapaus puhua karjalaisista juurista aktivoi toimintaa

Alkuvuosina toiminta näyttää olleen vilkasta ja useimmat tilaisuudet myös tarjoilultaan runsaita. Nyt jälkeinpäin ajatellen selityksiä löytyy ainakin kahtaalta: Neuvostoliiton lakattua kulku Karjalaan vapautui ja yhteyksiä nykyisen rajan taakse oli muutenkin runsaasti. Karjalaisista juurista alettiin puhua ja niitä kaivoivat esiin nekin, jotka olivat olleet asiasta vaiti. Karjalaistoiminta oli suurelle yleisölle uutta ja kiinnostavaa. Iltapalan supistuminen klubilaisten itse maksamaksi pullakahviksi johtuneet siitä, että firmojen ja laitosten edustusrahojen käyttö joudutaan harkitsemaan tarkkaan, eikä karjalaisasia ehkä ole kiinnostuksen kärkipäässä. Johtoportaan sukupolven vaihdos vaikuttanee myös.

Kun pyydettiin kertomaan Klubin alkuvaiheista, taisin jo ylittää valtuuteni. Tästä eteenpäin kaikki onkin teille jo tuttua historiaa.

Sisko Kiurun tiivistelmästä on ollut tarinamme kerronnassa korvaamatonta apua. Tapaamisemme perusteella voimme kutsua Viipurin Naistensairaalassa syntynyttä Siskoa yhteiskunnalliseksi moniosajaksi. Kun Sisko oli 3-vuotias, alkoi talvisota. Perhe lähipiireineen lähti kohti nyky-Suomea kuorma-autolla. Siskon perhe ymmärsi koulutuksen merkityksen, minkä ansiosta Siskokin kirjoitti ylioppilaaksi ja teki työtään toimittajana, kirjeenvaihtajana ja tiedottajana, ja hän jäi eläkkeelle valtioneuvoston tiedottajan tehtävästä.

Matkalle mahtui myös ehdokkuus eduskuntavaaleissa vuonna 1966, teemana mikäpäs muu kuin karjalaisuus. Hänen työuransa on antanut hänelle näköalapaikan niin Suomen kuin Venäjän yhteiskunnalliseen kehitykseen. Tänäkin eläkettä nauttivana kansalaisena Sisko harrastaa muun muassa teatteritiedettä ja osallistuu UKK-seuran toimintaan. Vierivä kivi ei sammaloidu.

Pitkän linjan hallitusklubilainen Aira Saloniemi: Kohdattiin samanhenkisyyttä ja tuttuutta

Viestinnän ammattilaisena edelleen toimiva helsinkiläinen Aira kertoo itse taustastaan, kokemuksistaan Karjala Klubissa ja näkemyksistään karjalaisuudesta. Hän toimii myös kuvataiteilijana. Tapasimme vuosina 2003–2007 Karjala Klubin varapuheenjohtajan pestiä hoitaneen Airan, jolta saimme kuulla mielenkiintoisia kokemuksia Karjala Klubin toiminnasta sen perustamisesta lähtien.

Aira Saloniemi 2023

Karjalaiset juuret kummaltakin vanhemmalta

Molemmat vanhempani olivat syntyneet Laatokan Karjalassa, jonka Suomi menetti, kun he olivat teini-ikäisiä. Lumivaaran Kesvalahdella syntynyt äitini Sylvi Tapanainen oli 15-vuotias, ja Sortavalan saariston Mäkisalossa syntynyt isäni Eino Jaatinen 17-vuotias talvisodan syttyessä. He olivat maanviljelijäperheistä ja kummankin perheen elämän perusta romahti kotipaikan menetykseen. Isäni perheen miehet olivat myös taitavia kirvesmiehiä, ja he tekivät muun muassa rakennustöitä välirauhan aikana. Kaikki aikuiset tai melkein aikuisetkin olivat työvelvollisia. He eivät toimettomina odottaneet tilanteen etenemistä.

Klubin toiminnassa mukana alusta alkaen

Klubin toiminta käynnistyi Karjalan Liiton vuonna 1994 järjestämän Laatokan länsirannikolle suuntautuneen toimittajamatkan jälkeen. Matkan teemana oli Karjalan arkeologia ja historia sekä Sortavalan arkkitehtuuri. Keskeisiä matkanjohtajia olivat

Karjalan Liiton toiminnanjohtaja Helena Valta ja päällikkötoimittaja emeritus Erkki Hatakka Ylertä. Asiantuntijoina olivat arkeologit Pirjo Uino Helsingistä ja Aleksandr Saksa Pietarista sekä arkkitehti Martti I. Jaatinen Jyväskylästä. Matkailu Karjalaan ja omille juurille oli tuolloin uusi asia.

Ohjelmamme oli todella tiivis ja saimme rautaisannoksen tietoa Karjalan muinaishistoriasta. Mutta oli meillä myös hauskaa. Aina sopivissa kohdin lauloimme kaikkien mukana olleiden koti-seutujen maakuntalauluja Hatakan Erkin johdolla.

Tuolloin heräsi ajatus ryhtyä seuraamaan entisen Suomen Karjalan asioita ja suomalais-venäläistä yhteistyötä. 'Kivijalkamatkailu' oli tuolloin juuri käynnistynyt. Neuvostoliiton romahdettua ilmapiiri oli vapautunut keskustelemaan karjalaisuudesta ja pohtimaan menetyksiä ja itse kunkin perheen muistoja.

Kokoonnuimme vapaamuotoisiin tapaamisiin karjalaisjuuristen julkishallinnon, kulttuurin ja yritysmaailman ihmisten vieraiksi. Erkki Hatakka loi kontakteja ja järjesteli tapaamisia. Saimme kuulla vierailukohteen ajankohtaisista asioista, historiasta ja yhte-yksistä entiseen Karjalaan. Myös Liiton toiminnasta saatiin tuoretta tietoa ja uutisia Suomen ja Venäjän suhteista sekä Karjalasta.

Mielestäni olennaista oli myös tavata toisia Karjalassa juuret omaavia. Kohdattiin samanhenkisyttä ja tuttuutta; moni kuvaili, että tuntui kuin olisi tullut kotiin. Puheenparsi ja tapa suhtautua perheiden ja sukujen historiaan oli samanlaisia, oli yhteisiä samantyyppisiä kokemuksia ja perhehistoriaa, jota ei ollut voinut jakaa esimerkiksi pohjalaisen kanssa.

Toimittajamatkoilla 1990-luvulla meitä oli paljon noin nelikymppisiä osallistujia, jotka olemme vanhenneet Klubin mukana. Toki oli vanhempiakin. Yhteistä oli se, että useimpien isällä tai äidillä oli juuret Karjalassa. Kotien evakkotausta yhdisti meitä.

Toiminta keskittyi moneen ajankohtaiseen teemaan

Esillä olivat esimerkiksi seuraavat jollain tapaa ajankohtaiset aiheet ja organisaatiot, joissa tilanteen mukaan vierailtiin tai kuultiin esityksiä:

- Suomen historia Karjalassa alkaen rautakauden arkeologiasta ja Suomen 1800-luvun historia menetetyillä alueilla,
- Karjalan kulttuuria sivuavat tutkimukset,
- puolustuspoliittiset ja naapuripoliittiset kysymykset, esimerkiksi vierailu pääesikunnassa ja puhemiehen vieraana,
- Karjalassa historiaa omaavat liikeyritykset, esimerkiksi Enso, kustantaja Tammi,
- kirkollinen toiminta Karjalassa, ortodoksisuus ja
- yhteistyö ympäristökysymyksissä.

Kiinnostus juuriin on kasvussa

Mielestäni Klubi on kulttuurijärjestö, joka vaikuttaa jäsenistönsä kautta jakamalla tietoa karjalaisuuteen liittyvistä asioista hyvin laajasti. Vähitellen Karjalan menetyksen kokemus sekoittuu ja liittyy sukujen muihin muistoihin. Tällä haavaa vaikuttaa siltä, että monet nuoret ovat avoimen kiinnostuneita juuristaan.

Viime vuosina Ukrainan sota on nostanut uudestaan esiin myös suomalaisten sodan ja pakolaisuuden muistot ja tunteet.

Etäisyys sodanjälkeiseen sulkeutuneisuuden aikaan on ilmeisesti mahdollistanut sen, että syrjitty kielivähemmistö karjalankieliset on vihdoin nousemassa näkyville. Karjalan kielen asemaa tulee vahvistaa Suomen lähimpänä sukulaiskielenä ja alkuperäis-kielenä.

Karjalaisuutta on monenlaista

Karjalaisuuteen liittyy usein avoimuus uudelle, liikkumisen helpous ja toisaalta juurtumisen vaikeus. Luonteeltaan monet karjalaiset ovat puheliaita, mutta myös sulkeutuneita ja hiljaisia on joukossa.

Luulen, että osa haluaa torjua menneet ikävät kokemukset. Paljonko on menetyksen aiheuttamaa traumaa, kukapa tietää? Onneksi on sosiaalinen media ja Facebook, jossa yhteyksiä voidaan luoda ja ylläpitää sekä jakaa kokemuksia. Valokuvien jakamisessa ja henkilöiden tunnistamisessa ryhmät ovat hyvä apu.

Karjalaisuuden ulkoiset tunnusmerkit eivät ole koko totuus

Karjalaisuus on identiteettistä ja samaistumisesta. Identiteetti voi koostua monista eri asioista. Mielestäni ihminen on karjalainen, jos hän itse taustansa vuoksi kokee olevansa karjalainen. Ulkoisia ehtoja on vaikea asettaa. Moni toki osaa pyöräyttää piiraat tai puhuu perheensä lähtöpaikan murretta, mutta eivät kaikki.

Itselläni on feresi, mutta se tai kansallispuku eivät ole välttämättömiä. Nykyisin sitä paitsi tuunataan 'kansallispukuja', eli valmistetaan vaatteita kansallispukukankaiden näköisistä materiaaleista. Näitä voidaan oman mielen mukaan yhdistää 'tavallisiin' vaatteisiin. Tässä voi olla jopa seuraava trendi.

Olen lähiaikoina julkaisemassa kokoelman, jossa on sodan ja rauhan runoja. Osin ne kumpuavat sukuhistoriastani, mutta myös tämän hetken Euroopan sotaisista tapahtumista. Kokoelman työnimi on Kudomme unta kuin verkkoa.

Aira kirjoittaa, että karjalainen on avoin uudelle ja usein puhealias. Aira on edelleen eläkeläisenä erittäin aktiivinen, muun muassa kirjoittaa isänsä kotisaaren Mäkisaloon kronikkaa. Sen tiimoilta on syntynyt eri kirjoittajakursseilla myös runoja, joista muutama julkaisemme tässä Karjala Klubin 30-vuotistarinnassamme.

Ikiklubilainen Pirjo Uino: Klubin matka kulki keveästi alkutaipaleesta alkaen

Pirjo Uino 2024

Ikiklubilainen, tutkija Pirjo Uino on kulkenut Klubin ja Klubin perustajajäsenten kanssa samoja polkuja vuodesta 1989 asti. Hänen päiväkirjansa ja kalenterimuistiinpanonsa kertovat tarkasti, minkälaista elämää Klubissa vietettiin ja missä hengessä.

”Olen kirjoittanut päiväkirjoihini tunnelmia matkoista luovutettuun Karjalaan vuodesta 1988 alkaen. Vuonna 1989 luovutettu Karjala avautui turisteille. Itse pääsin arkeologina Kannakselle kenttätöihin jo edellisenä kesänä kohteena Aleksandr Saksan johtamat kaivaukset Räisälän Hovinsaaressa”, Pirjo kertoo.

Elokuussa 1989 Karjalan Liitto järjesti toimittajille ja tutkijoille/asiantuntijoille matkan Viipuriin ja Muolaaseen. Viipuriin mentiin Saimaan kanavaa pitkin, ja matkalla olivat mukana muun muassa Johannes ja Kyllikki Virolainen, Markku Laukkanen, Erkki Hatakka ja Pirkko Frank-Arkimies. Vuosina 1989–2000 Klubin toiminta oli aktiivista, sillä matkojen lisäksi osallistuttiin ahkerasti kesäjuhille.

Klubin matkassa Pirjo on kulkenut paljon. Mutta jo vuonna 1966 hän kävi isänsä kanssa Leningradissa ja Novgorodissa. Matkalla hän näki muun muassa Viipurin linnan ja palan Kannasta junan ikkunasta. Isänsä puheissa Karjala oli usein esillä, mikä vaikutti myös tyttäreen. Pirjo oli 11-vuotiaana kirjoittanut koulutovereitten Ystäväni-kirjojen Hartain toiveeni -kohtaan: Päästä Viroon, Unkariin ja Itä-Karjalaan. Kukapa olisi tuolloin tietänyt, mihin Pirjon matka aikuisena vie...

Hauskoja muistoja ja kohtaamisia

”Tunnelma tapaamisissa ja matkoilla oli kepeä, ryppyotsaisuutta ei ollut nähtävissä lainkaan. Toki saimme erittäin paljon hyödyllistä tietoa matkoilla, mikä olikin matkojen tarkoitus. Monia hauskoja yksityiskohtia on matkoista jäänyt mieleen, hupaisiakin sattumia. Mutta jätetään ne tallentamatta tähän tarinaan”, Pirjo nauraa.

Vuonna 1995 Klubin väkeä oli Karjalan Liiton matkalla Tverin Karjalassa, jossa yövyttiin perhemajoituksessa. Ihailtu akateemikko Pertti Virtaranta (1918–1997) oli mukana tälläkin matkalla. Perheiden kanssa pärjättiin hyvin karjalan kielellä. Pirjon mieleen ovat jääneet myös kohtaamiset Riitta Uosukaisen kanssa eduskunnassa. Uosukainen toimi ryhmän emäntänä kahteen otteeseen. Hänellä oli jokaiselle jotain mukavaa sanottavaa.

”Muistan yhden tapauksen Uosukaisen luona eduskunnassa. Kätellessä hän totesi erälle ystävälleni, että meillähän on ihan samanlaiset puserot. Ystäväni ensimmäinen ajatus oli, ettei kai se ole mahdollista, koska hänen puseronsa oli ostettu Kapkaupungista. Hän sitten kysyi, mistä Uosukainen oli puseronsa ostanut – mistäs muualta kuin Kapkaupungista”, Pirjo kehuu Uosukaisen tapaa kohdata ihmisiä.

Karjala Klubilla on oma tehtävänsä

Pirjo kuvaa Karjala Klubin mahdollisuutta vaikuttaa yhteiskunnassa. Hän toteaa, että pitämällä esillä Karjala-tietoisuutta voimme vaikuttaa. Karjalaisuus ja Karjala on monitahoinen käsite, eikä yleistietoa Karjalasta ja sen alueista ole riittävästi. Karjalassa on monia alueita, se ei ole monoliitti.

”Myyttien ja nostalgian lisäksi tarvitaan myös asiallista tietoa. Venäjä-tutkimusta ja Karjala-tutkimusta tarvitaan nykytilanteesta huolimatta – mutta myös sen takia. Karjalasta pitää voida puhua ja kirjoittaa. Muuten tietoisuus kulttuuriperinnöstämme hapertuu”, Pirjo sanoo.

Kohtalo vei äidinäidin juurille tutkimustyöhön

Sukututkimus on olennainen osa karjalaisuutta, sillä noin 20 prosentilla suomalaisista on nykyään evakkojuuret luovutetussa Karjalassa – Karjala on meissä itsessämme.

Pirjon omien juurien tausta oli yllätys hänelle itselleenkin. Hän selvitti tarkemmat sukujuurensa Genin kautta. Ilmeni, että hänen juurensa ovat Räisälästä äidinäidin puolisen suvun kautta. Alun perin sukunimi on ollut Jortikka, mutta se on muutettu Salmelaksi. Jortikka tarkoitti lurjusta, tomppelia, köntystä – jopa miehen sukuelintä, minkä takia nimi haluttiin muuttaa. Pirjolle on selvinnyt myös, että hänellä on yhteyksiä tätä kautta myös Lallukan sukuun.

Tuntuu kuin Kohtalon näkymätön sormi olisi ohjannut Pirjoa, kun hän vuonna 1988 lähti juuri Räisälään arkeologisille kaivauksille. Tietämättään hän kulki äidinäidin suvun mailla.

”Kummitätini Anja Puputti oli Käkisalimesta ja tiesin jo varhain tästä ”omenankukkien kaupungista”. Tehtyäni monena vuotena tutkimuksia Käkisalmen linnassa liityin Käkisalmen Kaupungin Rouvasväen Yhdistykseen. Se on perustettu vuonna

1855, ja se on maassamme vanhin edelleen toimiva suomenkielinen naisyhdistys. Se on minulle tärkeä side käkisalmelaisuuteen”, Pirjo kertoo.

Karjalaisuutta voi vaalia monella tavalla

Karjalaisuuden vaaliminen ei aina tarkoita ruokakulttuuria tai kansallispukujen aktiivista käyttöä. Pirjolla on käytössä äidin perintönä Pyhäjärven puku, jota hän käyttää silloin tällöin. Hän käyttää myös Kalevala-koruja, jotka symbolisoivat Karjalaa.

Pirjo on kulkenut Karjala Klubin polkuja monet vuosikymmenet. Näiden vuosikymmenten aikana hänen päiväkirjansa ja muistiinpanonsa ovat tallentaneet Klubin elämää mielenkiintoisella ja hauskalla tavalla. Jos satut tapaamaan Pirjon jossain tilaisuudessa, nykäise hihasta ja kysy lisää. Tulet ilahtumaan kuulemastasi.

Kuvaaja: Jouni Mertanen

OSA III

Katse tulevaan

Lopuksi haluamme katsoa eteenpäin. Olemme seuraavan vuosikymmenen alussa. Yritämme katsoa tulevaan ja tehdä viisaita päätöksiä tulevaisuuden suuntaan. Samalla on hyvä katsoa olkansa yli menneeseen, joka on oiva pohja uuteen aikaan.

Minne matkalla, quo vadis, Karjala Klubi? (2023->)

Olemme jälleen historiassamme sen tosiasian edessä, että suljettu raja jakaa Karjalan alueen. Näin on tapahtunut monta kertaa historian aikana aina Pähkinäsaaren rauhan ajoista lähtien. Kanssakäyminen rajan ylitse varsin avoimella tavalla kesti nyt noin 30 vuotta. Venäjän aggressiivinen hyökkäys Ukrainan kansan kimppuun aiheutti myös Suomessa Venäjän rajan sulkeutumisen pakotteineen vuonna 2022. Suomi päätti ja synnytti sen jälkeen uuden turvallisuuspoliittisen järjestelyn ja rakenteen kansan tahdon mukaisesti.

Yhteistyö Karjalan tasavallan kanssa kukoisti 1990-luvulla

Kun ajatellaan 1990-luvulla käynnistynyttä yhteistyötä venäjänpuoleisen Karjalan eli Karjalan tasavallan kanssa, vallalla oli silloin monitasoinen yhteistyön aikakausi. Elinkeinoelämä haki kumppanuuksia monenlaisen yritystoiminnan käynnistämiseksi sekä luonnonvarojen hyödyntämiseksi. Yliopistojen ja tutkimuslaitosten välillä oli yhteistä tutkimustoimintaa ja opiskelijavaihtoa. Hallinnon rakenteita uudistettiin lähialueyhteistyöllä, jota rahoitettiin paitsi kansallisesti myös Euroopan unionin tuella. Matkailu kasvoi ja kukoisti. Oli tekemisen meininki. Vuosituhannen vaihtuessa keskusvalta alkoi rajoittaa Karjalan tasavallan itsenäisyyttä kehittää toimintaansa; Moskovasta piti saada siunaus hankkeille. Federaatio katsoi, että hankkeilla saavutettavan hyödyn on ulotuttava tasavallan aluetta laajemmalle. Yhteistyö alkoi kokea vastoinkäymisiä, ja sen vauhti hyytyi.

Nyt on valintojen aika

Karjala Klubi on nyt tilanteessa, jossa kysytään, miten toimintaa jatketaan ja mistä lähtökohdista. Onko valittua, yleissivistyksen

ja taiteen sekä tieteen edistämistä, yleiskarjalaisuuteen perustuvalla yhteisöllä yhä tehtävää? Mitä lisäarvoa se tuottaa karjalaisuudelle henkisen ja kulttuurisen yhteyden ymmärtämisessä? Hepsäläiskirje kyllä vakuuttaa, että sana on vahvempi kuin kaksiteräinen miekka, jota roomalaiset käyttivät. Tiede, tieto ja taide ovat edelleen aivan keskeisiä kulttuurisia tekijöitä yhteisen ymmärryksen kasvattamisessa.

Karjalaisuuden viestikapula seuraaville sukupolville

Karjalaisuudessa elämme aikaa, jolloin se sukupolvi, jolla on ollut omat henkilökohtaiset juuret Karjalassa, on poistumassa ja heitä seuraava sukupolvikin harvenee. Karjala Klubin tehtävä on viedä yleiskarjalaista informaatiota ja karjalaista identiteettiä seuraaville sukupolville sekä koko kansakuntamme tietoisuuteen valitsemallaan toimintatavalla.

Identiteettiseminaarit, esimerkiksi Saatsin veljekset Mika ja Niko kantavat karjalaisuutta modernilla tavalla karjalankielisen Loimolan Voiman kautta. Linkittyminen muiden karjalaisyhteisöjen tekemisen kanssa sekä yhteyksien ylläpitäminen tai uudelleen rakentaminen rajan takana toimiviin karjalaisyhteisöihin vaativat verkostoja, joissa Klubilla on ollut ja on yhä roolia sekä myös kokemusta. Joka tapauksessa Karjala Klubin jäsenet päättävät tästä kaikesta, yhdessä.

Tosiasia on se, että oli raja auki tai kiinni, karjalaisuus on ja pysyy. Onko karjalaisuus mielenmaisema, kotiseudun kaipuu vai kulttuurinen tekijä? Sen voi jokainen päättää mielessään itse. Voi kohota mielessään droonin kyytiin ja katsoa Karjalaa sekä karjalaisuutta ylhäältä – nähdä sen herkäät sävyt, sen voiman ja sen perimän, joka siirtyy äidiltä tyttarelle, isältä pojalle. Ja jossain vaiheessa kukin sukupolvi kaivaa juuriaan esiin halutessaan tietää, mistä on tehty.

Näky sumussa

Matka jatkuu, mutta Klubinkin tulevaisuus on kuin näky sumussa. Kuljemme sen läpi kohti uutta tulevaisuutta, uusin ajatuksin karjalaisuutta kunnioittaen ja vaalien.

NÄKY SUMUSSA

Sumussa kellot vaimenevat,
kahlaan ja soudan
myrsky vihloo.

Miksi miesten parvi ui kohti ulappaa
jalkansa osuvat ahvenvitaan
se kietoutuu huudan
vedessä on tukkeja.

En tiedä saavutanko vielä sen saaren ja sen tornin.

Aira Saloniemi (2024)

LIITE 1 Koplalaisia kautta aikain

Karjala Klubin koplavuodet ja tiedot tehtävistä on listattu vuodesta 1994 alkaen ja perustuvat keväällä 2024 saatavissa olleisiin asiakirjoihin ja aikalaisten muistoihin.

Puheenjohtajat

Erkki Hatakka	1994–2003
Pekka Majuri	2004–2006
Heikki Rautvuori	2007–2008
Olavi Merras	2009–2013
Jarmo Ratia	2014–2017
Mervi Laitinen	2018–2019
Irma Lähetkangas	2020–2022
Arvo Kokkonen	2023

Varapuheenjohtajat

Heikki Rautvuori	2000–2002
Aira Saloniemi	2003–2007
Hannele Helkama-Rågård	2008–2009
Pekka Lehtonen	2010–2023

Sihteerit

Sisko Kiuru	1994–1999
Marjukka Puuska	2000–2001
Kimmo Martiskainen	2002–2003
Aira Saloniemi	2002 jäsen sihteeri

Lise-Lotte Rautio-Murros	2004–2005	
Hannele Helkama-Rågård	2006–2007	
Toivo Flink	2008	
Juhani Kytö	2009–2013	
Olavi Merras	2014–2019	
Jyrki Tiittanen	2018–2023	jäsensihtööri

Talouden-/rahastonhoitajat

Anne Niemi	2000
Martin Panelius	2001
Vesa Putula	2002–2023

Jäsenet

Heli Halste-Korpela	2008–2009
Markku Järnefelt	2012–2013
Jaana Kruth	2014–2023
Mervi Laitinen	2017
Leena Linnakallio	1999–2001
Juhani Luhtanen	2003–2023
Pertti Monto	2005–2007
Anne Niemi	1994–1999
Erkki Nieminen	2016
Mirjami Niinimäki	2008
Jarmo Ratia	2013, 2018–2023
Heikki Rautvuori	1994–1999, 2009–2011
Lise-Lotte Rautio-Murros	2003
Aira Saloniemi	2001
Pirjo Vainio	2010–2013
Reijo Vihko	2004–2007, 2014–2015
Jorma Westlund	2014–2018

Tilin-/toiminnantarkastajat

Esko Aholainen	2005–2023
Esko Karonen	2000–2001
Pekka Majuri	2013–2014
Erkki Nieminen	2015
Martin Panelius	2002–2004
Jarmo Ratia	2000–2012
Jyrki Tiittanen	2016–2017

Varatilin-/toiminnantarkastajat

Erkki Hatakka	2009
Esko Karonen	2002, 2004–2006
Vesa Karonen	2003
Pekka Majuri	2011–2012
Risto Ruukki	2001
Erkki Varjola	2001–2006
Pirjo Vainio	2014–2023
Reijo Vihko	2009
Jorma Westlund	2013

LIITE 2 Klubitilaisuudet

1994

26.4.1994 Karjala Klubin perustava kokous Pohjola-yhtiöiden tiloissa. Pirjo Uinon esitelmä Käkisalmen arkeologisista kaivauksista

Käkisalmen linna 700 vuotta (tapahtumia, seminaareja)

Karjalan Liiton matka Aunukseen, karjalais- ja vepsäläisalueille, Käsisalmen kautta, Laatokan ympäri

17.10.1994 Klubin kokous, Eläketiedotus, jatkoille Socikselle

1995

17.2.1995 Klubin kokous Pääesikunta

Karjalan Liiton matka Inkerinmaalle ja vatjalaiskylään (Pertti Virtaranta)

Karjalan Liiton 2. matka Tverin Karjalaan (Pertti Virtaranta, Lauri Honko)

23.8.1995 Klubin kokous Alko, Kamppi. Ei alkoholitarjoilua.

13.11.1995 Klubin kokous Otava, jatkoille Kultaiseen Härkään

1996

5.2.1996 Klubin kokous, MTV Pasila

17.4.1996 Klubin kokous, Maanmittauslaitos, Jarmo Ratia (16.30–23.30)

9.9.1996 Klubin kokous eduskunta, Riitta Uosukainen, jatkoille Storyvilleen

27.11.1996 Klubin kokous, Iso Paja

1997

18.3.1997 Klubin kokous, Posti, Pekka Vennamo

6. - 7.9.1997 Matka Viipuriin Saimaan kanavaa pitkin
Karjalaiset kesäjuhlat Imatralla, suosittu tapahtuma

1998

3.3.1998 Klubin kokous Eläketurvakeskus Matti Uimonen,
Aleksandr Saksan esitelmä

27.11.1998 Klubin kokous Socis Karjalaisen Kulttuurin Edistä-
missäätiö, Kari Sallinen, marskin ryyppy turkkilaisessa Manner-
heimin salongissa, jatkoile Storyvilleen

Karjalan Liiton matka Petsamoon ja Kuolan niemimaalle
(mukana Leo)

1999

19.1.1999: Pohjola-konsernin pääkonttori, isäntänä Iiro Vii-
nanen, joka kertoi Pohjolan toiminnasta. Sovittiin myös, että
Klubista perustetaan virallinen yhdistys, hyväksytään säännöt
ja rekisteröidään yhdistys. Käsiteltiin alustavasti sääntöluonnos.
Osallistujia 48.

Helmikuussa Karjalatalolla Karjala-matinea, johon useat jäsenet
osallistuivat.

19.4.1999: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, isäntänä kansan-
runousarkiston johtaja Pekka Laaksonen, joka esitteli seuraa ja
arkiston aarteita. Esittelyn jälkeen pidettiin Karjala Klubin perus-
tava kokous. Hyväksyttiin säännöt ja valittiin hallitus eli Kopla.
Osallistujia 24.

Toukokuussa tehtiin ympäristömatka Kannakselle.

7.6.1999: puolustusministeriö, isäntänä kansliapäällikkö Pertti
Nykänen. Osallistujia 31.

Kesäkuussa Karjalaisiin kesäjuhliin Vaasassa osallistui toistakymmentä klubilaista.

Elokuussa tehtiin matka talvisodan taistelupaikoille sekä matka Pihkovaan, Tarttoon ja Setumaalle.

Syyskuussa klubin puheenjohtaja Erkki Hatakka veti matkan Tverin Karjalaan.

27.9.1999: Edita, isäntinä kustannuspäällikkö Jukka-Pekka Pietiäinen ja kustannustoimittaja Outi Karemaa. Edita kustansi Anne Kuorsalon, Ilmari Susiluodon ja Martti Valkosen vastikään ilmestyneen Venäjä-kirjan. Osallistujia 39.

15.11.1999: Seurahuoneella Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran vieraina, isäntänä seuran esimies, kirjailija Aarni Krohn. Mukana myös kirjailija Laila Hietamies ja elokuvataiteen professori Lauri Törhönen, joka esitteli viimeistelyvaiheessa ollutta elokuvaansa Viipurin viimeisistä päivistä. Elokuva perustuu Hietamiehen Hylätyt talot – autiot pihat -romaaniiin. Osanottajia 42. Talvisodan alkamisen merkeissä Helsingin yliopistossa pidettyyn luentosarjaan ja talvisodan muistojumalanpalvelukseen Tuomiokirkossa osallistui runsaasti jäseniä.

2000

21.2.2000: Talouselämä-lehti, isäntänä päätoimittaja Pertti Monto. vuosikokous. Osallistujia 30.

29.5.2000: Gumbölen kartano, emäntänä kaupunginjohtaja Marketta Kokkonen. Kuulumiset Espoon kaupungilta ja tulevan Viipurin kesäretken suunnittelua. Osallistujia 31.

14.8.2000: Matka Viipuriin Sibeliuksen junalla. Järjestettiin yhdessä Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran kanssa. Isäntänä VR:n markkinointipäällikkö Antti Jaatinen. Ilmari Susiluoto alusti Venäjän uuden johdon toiminnasta. Perillä tutustuttiin

arkeologiaan, syötiin Pyöreässä Tornissa, laulettiin paluumatkalla. Osallistujia Klubista 12 ja Viipurin Suomalaisesta Kirjallisuusseurasta viisi.

7.11.2000: Kustannusosakeyhtiö Tammen vieraina, isäntänä konsernin hallituksen puheenjohtaja Olli Arrakoski. Osallistujia 32.

27.11.2000: Ulkopoliittinen instituutti, isäntänä instituutin johtaja Tuomas Forsberg, joka kertoi viimeisistä tutkimuksistaan ja matkoistaan aiheenaan Venäjän rajapolitiikka Kuriileilta Karjalaan. Osanottajia 23. Tämän jälkeen vapaamuotoinen pikkujoulu ravintola Töölönrannassa.

2001

7.3.2001: Stora Enson pääkonttori, isäntänä kotimaan toimintojen johtaja Kimmo Kalela, joka kertoi yhtiön historiaa Kannakselta ja Imatralta. Vuosikokouksessa kansleri Kauko Sipponen esitteli suunniteltua Viipuri-keskusta. Kokouksessa ideoitiin kesäkuista Sortavalan-Valamon matkaa. Osanottajia 37.

Toukokuussa klubi-ilta Karjalatalolla Inkerin merkeissä. Klubin jäsen Toivo Flinck esitteli väitöskirjansa pohjalta Inkerin kansan vaiheita. Osanottajia 17.

Syyskuussa vierailtiin Osuuspankkikeskuksessa, jossa kuultiin muutoksen kourissa olevan finanssimaailman tuoreista trendeistä. Isäntänä oli pankinjohtaja Raimo Tammilehto, josta tuli myöhemmin maa- ja metsätalousministeri. Kuultiin myös esitys 100 vuotta viettävän osuuspankkiliikkeen historiasta ja karjalaisen evakkojen merkityksestä siinä. Osanottajia 38.

Marraskuussa suuntana oli Wiipurilainen Osakunta. Klubi-illassa luotiin suhteita karjalaisiin opiskelijoihin ja tutkailtiin yhteistyön mahdollisuuksia. Osanottajia 14.

2002

20.2.2002: Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti, isäntänä jäsen, johtajana Valdemar Melanko. Osanottajia 18.

5.3.2002: Suomen Akatemia, isäntänä jäsen pääjohtaja Reijo Vihko. Osanottajia noin 20.

14.3.2002: Yleisradio, isäntänä jäsen Markku Laukkanen. Osanottajia 30.

6.5.2002: Helkama-Auto, isäntänä hallituksen puheenjohtaja Jukka Helkama. Osanottajia 13.

12.9.2002: Eduskunta, emäntänä klubin jäsen Riitta Uosukainen. Osanottajia 42.

4.11.2002: Orion, isäntänä pääjohtaja Jukka Viinanen. Osanottajia 30.

2003

14.1.2003: Puolustusministeriö, Turvallisuuspoliittinen ilta, isäntinä ja alustajina viestintäjohtaja ja tohtori Jyrki Iivonen ja osastopäällikkö, VTT Pauli Järvenpää. Osanottajia 30.

25.2.2003: Fortum, Energialta, isäntänä johtaja Veli-Matti Ropponen. Osanottajia 31.

8.4.2003: Kansaneläkelaitos KELA, Sosiaaliturvamme. Isäntinä pääjohtaja Jorma Huuhtanen ja varapääjohtaja Matti Puhakka. Osanottajia 20–40.

10.9.2003: SOK, SOK 100 vuotta. Isäntänä pääjohtaja Kai Neilimo. Osanottajia 29.

1.12.2003: Ostrobotnia, alustajina professori Mika Lavento ja dosentti Pirjo Uino aiheena Karjalan arkeologisen tutkimuksen ajankohtaisuuksista. Samalla juhlittiin pikkujoulua. Osanottajia 27.

2004

19.1.2004: Ilmarinen, isäntänä pääjohtaja Kari Puro. Osallistujia 39.

17.3.2004: LVM, isäntänä ministeri Leena Luhtanen ja kansliapäällikkö Juhani Korpela. Vuosikokous. Osallistujia 36.

18.8.2004: Vapaaehtoisen maanpuolustuksen koululaiva Röyttä, isäntänä Klubin puheenjohtaja Pekka Majuri. Tutustuminen Merisotakouluun Suomenlinnassa ja risteily Helsingin edustan merialueella. Osallistujia 27.

19.10.2004: Helsingin yliopisto, Viikki, isäntänä Marja Makarow: Tutkimus Viikissä ja Helsingin yliopistossa. Tutustumiskäynti biotekniikan instituuttiin. Osallistujia 26.

8.12.2004: Valtion rautateiden pääkonttori. Isäntänä varatoimitusjohtaja Veikko Vaikkinen: VR:n strategiset vaihtoehdot ja Venäjän logistiset ratkaisut. Klubin pikkujoulu, esiintyjänä imitaattori Heikki Hilander. Osallistujia 41.

2005

19.1.2005: Sampo Pankki, Pasilan konttori. Isäntänä asiakkuuspäällikkö Heikki Lahti: Sampo Sijoitusvakuutus lahja- ja perintöverosuunnittelun välineenä. Osallistujia 38.

7.3.2005: Valion pääkonttori, isäntänä toimitusjohtaja Harry Saloniemi. Vuosikokous. Osallistujia 34.

12.5.2005: Helsingin Sotilasläänin Esikunta. Isäntänä Pekka Holopainen: Helsingin puolustus tänään ja huomenna. Osallistujia 25.

30.11.2005: Karjalatalo. Yhteistyössä Karjalan Liiton ja Kokonaismaanpuolustus ry:n kanssa seminaari Karjalan paikka suomalaisen sydämessä. Seminaarin puheenjohtajana Riitta Uosukainen. Alustajina professori Jukka Korpela, kirjailija Maarit Niiniluoto ja arkkipiispa Leo.

2006

1.3.2006: Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tilat, isäntänä markkinointipäällikkö Veikko Kekäläinen. Osallistujia 31. Vuosikokous.

18.9.2006: Suomen Meripelastusseura, isäntänä toimitusjohtaja Kyösti Vesterinen. Osallistujia 25.

12.10.2006: Pääesikunta, turvallisuuspolitiikan keskustelutilaisuus. Asiantuntijapuheenvuoro valtiot. tohtori, erikoistutkija Ilmari Susiluoto ulkoasianministeriöstä (vierailuva tutkija Helsingin yliopiston Aleksanteri-instituutissa): Suomi osana Venäjän uutta länsipolitiikkaa. Osallistujia 24.

2.11.2006: Maanpuolustusjärjestöjen tilat, esitelmätilaisuus. Esitelmän piti ulkopolitiikan ajankohtaisista asioista valtiosihtööri Pertti Torstila. Osallistujia 33.

2007

13.3.2007: Kevätkokous Karjalatalolla. Osanottajia 20.

24.8.2007 Retki Lappeenrantaan, Saimaan kanava.

11.12.2007 RAY (Raha-automaattiyhdistys)

2008

12.3.2008: Espoon WG-talo, emäntänä Espoon kaupunginjohtaja Marketta Kokkonen. Tutustuttiin nykytaiteen näyttelyyn ja kuultiin kaupungin kuulumiset. Osallistujia 21. Vuosikokous.

6.9.2008: Kesäretki Kirkkonummen Jorvaksessa sijaitsevaan Pokrovan ortodoksiseen veljesyhteisöön. Isä Hariton Tuukkanen esitteli rakennuttamaansa luostaria. Osallistujia 14.

10.11.2008: Karjalatalossa From Russia with love -temainen tilaisuus. Esiintyjänä Klubin jäsen, valtiot. tohtori Ilmari Susiluoto. Keskusteltiin Venäjän tilasta ja tulevasta suunnasta. Paikalla noin 20.

2009

10.2.2009: Stora Enson tilat, Helsinki. Isäntänä Klubin jäsen, yhteiskuntasuhteiden johtaja Jorma Westlund. Paikalla 24. Vuosikokous.

8.9.2009: Kansallismuseo. Tutustuminen Valamon konservointilaitoksen tuottamaan Ikonit, ihmiset ja sota -näyttelyyn. Oppaana dosentti Merja Merras. Dosentti Pentti Paavolaisen esitelmä: Olavi Paavolaisen sukupiiri ja kannakselainen säätykierto. Pentti Paavolainen on Olavi Paavolaisen lähisukulainen. Osallistujia 30.

2010

21.1.2010: Talviretki Lahteen tutustumaan Lahden radiomuseoon ja yhteinen tilaisuus Lahden karjalaisten kanssa Lahden ortodoksisen seurán tiloissa. Isäntinä piirin puheenjohtaja Taina Sainio, entinen puheenjohtaja Maija-Liisa Lindqvist ja Mari Miromäki. Osanottajia 13.

17.3.2010: Vuosikokous Maanmittauslaitos, isäntänä jäsen, pääjohtaja Jarmo Ratia, joka kertoi toiminnasta ja Karjalan vanhoista kartoista. Toivo Flink esitteli inkeriläisten vaiheista toimittamaansa Kotiin kartoitettavaksi -kirjaa. Osanottajia 20.

26.4.2010: Tutustuminen Inkeri 1860-luvulta nykypäivään Kansallisarkistossa, isäntänä näyttelyn organisoinut Toivo Flink. Tutustuttiin myös Petsamo-historiaa ja nykypäivää -kuvanäyttelyyn. Osanottajia 20.

28.9.2010: Terijoki-näyttely Järvenpää-talolla varapuheenjohtaja Pekka Lehtosen johdolla. Teri-säätiön pj Jaakko Mäkelä kertoi vanhasta ja nykyisestä Terijoesta, yhteyksien pidosta alueen nykyhallintoon sekä terijokelaisten aktiviteeteista Terijoella, erityisesti Josedf Steinbäckin suunnitteleman kirkon kunnostuksesta ja kesätapahtumista. Evakko-näyttely. Osanottajia 20.

7.12.2010: Uspenskin katedraaliin tutustuminen pastori Teo Merraksen johdolla ja jouluhartaus sekä kirkkokahvit. Osanottajia 30.

2011

15.2.2011: Suomen ympäristökeskus SYKE, jossa Klubin entinen varapuheenjohtaja ja SYKEN verkkopäätoimittaja Aira Saloniemi esitteli SYKEN toimintaa. Anna Kuhmonen kertoi Venäjän vihreästä vyöhykkeestä sekä Suomen ja Luoteis-Venäjän luonnonsuojeluyhteistyöstä. Osanottajia 24.

16.3.2011: Helsingin yliopiston Aleksanteri-instituutti, jossa dosentti Sari Autio-Saraso piti esitelmän Neuvosto-Karjalan taloudesta. Osanottajia 22.

17.–18.9.2011: Viipurin matka bussilla, varapuheenjohtaja Pekka Lehtonen matkanjohtajana ja suunnittelijana. Matkalla Pekka kertoi Viipurin vaiheista erityisesti sotien aikana, Leena Luhtanen 1960-luvun Saimaan kanavan rakennusprojektista ja vuokrasopimuksen jatkamisesta, Olavi Merras kertoi Viipurin kirkollisesta elämästä ja Pontuksen kanavasta. Yhteistyökumppaneina Kymenmatkat ja Viipuri-keskus. Osanottajia 43.

9.12.2011: Joulukahvit Helsingin ortodoksisen seurakunnan Mellunmäen toimitiloissa. Osanottajia 12.

2012

12.1.2012: Tutustuminen Keravan taidemuseossa impilahtelaissyntyisen taidemaalari Grigori Auerin Valamon luostaria kuvaaviin ja muihin karjalaisaiheisiin maalauksiin. Osanottajia 18.

22.3.2012: Vuosikokous Karjalatalossa. Kirkkohistorian dosentti Kyllikki Tiensuu Helsingin yliopistosta piti esitelmän aiheesta 200 vuotta Vanhan Suomen liittämisestä muun Suomen yhteeseen vuonna 1812. Kirkko ja evankelisluterilaiset seurakunnat

olivat ylläpitäneet tarvittavaa infrastruktuuria, jonka myötä liittyminen muun suomen kanssa onnistui. Karjalan Liiton edustaja Mervi Piipponen kertoi Karjalan Liiton vuoden 2012 tapahtumista ja Karjalatalosta. Osanottajia 20.

30.5.2012: Maanmittauslaitoksessa Hugo Simbergin pojanpoika Jan Simbergin esitys Hugo Simbergistä ja Suomenlahden rannalla Säkkijärvellä olleesta Niemenlautan kartanosta. Tilaisuudessa myytiin Niemenlautta-kirjaa, jonka tuotto menee Viipurin katulasten ja vammaisten lasten hyväksi. Osanottajia 22.

23.10.2012: Vierailu liikenne- ja viestintäministeriöön isäntänä kansliapäällikkö Harri Pursiainen, joka kertoi ministeriön yhteistyöhankkeista Venäjän kanssa ja muista kansainvälisistä projekteista. Myös Leena Luhtanen, entinen liikenneministeri, kertoi virkakautensa aikaisista Venäjä-asioista. Osanottajia 25.

28.11.2012: Joulukahvit Lottamuseossa Tuusulassa. Sisko Kiuru muisteli klubin perustamista 20 aiemmin ja alkuaikoja. Tutustuttiin museoon oppaan johdolla ja kuunneltiin Uudenmaan musiikkiopiston esityksiä. Osanottajia 21.

2013

13.3.2013: Maanmittauslaitoksessa, isäntänä pääjohtaja Arvo Kokkonen, joka piti tervehdyspuheenvuoron ja esitteli laitoksen toimintaa. Eeva-Maria Luode-Salonen esitti lausuntaa Talvisodan 13.3. päättymispäivän merkeissä. Ohjelmaosuuden päätteeksi kuultiin maanmittausjohtaja Matti Kantasen esitelmä: Lähialueyhteistyö Karjalan tasavallassa ja Leningradin oblastissa. Vuosikokous. Osanottajia 34.

15.5.2013: Maanmittareiden mukana tutustumassa Järvenpään Taidemuseossa olleeseen Venny Soldan-Brofeltin (kirjailija Juhani Ahon puoliso) maalauksia esitelleeseen näyttelyyn.

7.-9.6.2013: Matka Sortavalaan, Laatokan Valamoon ja Käkisalmeen. Vastuullisena matkanjärjestäjänä matkapalvelu Liisa Hietala Oy Lahdesta, matkaoppaana ja matkanjohtajana Karjalan ja sen historian asiantuntija Kyösti Toivonen Hollolasta. Matkalla tutustuttiin eri pitäjiin ja jatkosodan taistelupaikkoihin. Osanottajia 39, joista klubilaisia 25. Bussista meni rengas yöaikaan – uusi kokemus sekin.

29.10.2013: Karjalaisten sukujen tutkimus -tilaisuus Karjalatalolla. FT Kari-Matti Piilahti esitelmöi. Osanottajia 20.

4.12.2013: Joulukahvit Stora Ensolla Katajanokalla isäntänä jäsen, yhteiskuntasuhteiden johtaja Jorma Westlund. Isäntä kertoi Stora Enson toiminnasta Venäjällä ja Karjalassa sekä esitteli uudistetun pääkonttorin. Hanuri soi ja laulettiin joululauluja. Kutsuvieraana matkaopas Kyösti Toivonen. Ennen kahvitilaisuutta pidettiin jouluhartaus Pyhän Kolminaisuuden kirkossa puheenjohtajan Olavin toimittamana. Osanottajia 40.

2014

12.3.2014: Vuosikokous Olympiastadionin kokoustilassa. Arkkipiispa Leo esitelmöi karjalan kielestä. Osanottajia 26.

9.–11.5.2014: Matka Karjalan Kannakselle matkanjohtajana Kyösti Toivonen. Klubilaisia mukana 16.

13.–15.6.2014: Karjalaiset kesäjuhlat Lappeenrannassa. Paikalla arkkipiispa Leo, Tapio Maljonen, Pekka Lehtonen, Olavi ja Merja Merras.

15.10.2014: Tutustuminen karjalaiseen osakuntatoimintaan Helsingin Seurahuoneella Tradekan vieraana. Toiminnasta kertoi FT Jorma Kallenautio. Osanottajia 32.

29.10.2014: Tutustuminen Viipurin taiteilijaseuran 85-vuotisnäyttelyyn Järvenpään taidemuseossa. Osanottajia 6.

25.11.2014: Vierailu karjalaistaustaiseen Chef Wotkinsiin Veijo Votkinin opastuksella Helsingin Sörnäisissä. Osanottajia 30.

2015

18.3.2015: Vuosikokous Helen Oy:n auditoriossa Pekka Majurin ja Helenin toimitusjohtaja Pekka Mannisen isännöimänä.

12.–14.6.2015: Karjalaiset kesäjuhlat Hyvinkäällä, mukana arkkipiispa Leo, Pekka Lehtonen, Olavi ja Merja Merras.

16.12.2015: Joulukahvit ja jouluhartaus Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkossa ja kahvit Helsingin ortodoksisen seurakunnan salissa. Uspenskin katedraalin kuoro lauloi mm. itäslaavilaisia koljadoja. Jarmo Ratian joulutervehdys ja Arkkipiispa Leon jouluisat kokemukset maahanmuuttajien kanssa. Osanottajia 36, joista klubilaisia 26.

2016

22.3.2016: Vuosikokous Helsingin Seudun Liikenteen tiloissa, emäntänä toimitusjohtaja Suvi Rihtniemi, joka esitteli HSL:n toimintaa.

15.5.2016: Päiväretki Järvenpään ja Keravan karjalaisseurojen kanssa Nummen pitäjän Hyrsylän mutkaan, emäntänä Aira Samulin. Alkuperäinen Hyrsylän mutka sijaitsi Suojärven pitäjässä Laatokan Karjalassa. Osanottajia 45, joista 25 klubilaista.

17.–19.4.2016: Karjalan Liiton kesäjuhlissa Seinäjoella oli mukana muutama klubilainen.

20.–21.8.2016: Jääski-seuran Viipurin ja Karjalankannaksen retkellä oli mukana muutama jäsen.

7.12.2016: Jouluhartaus ja joulukahvit Uspenskin katedraalissa. Pastori Teo Merras esitteli työpaikkaansa. Hartaudessa avusti katedraalin kuoron lauluryhmä kanttori Varvara Merras-Häyrysen johdolla. Kahvitilaisuus kirkon kryptassa, jossa oli lasten

musiikkiesityksiä. Kuultiin myös Olavi Merraksen esitelmä ortodoksisen kristillisyyden kahdesta perinnehaarasta Karjalassa. Osanottajia 32.

2017

10.1.2017: Kirjailija Antti Tuuri puhui Karjalaisuus ja Karjala kirjoissani -aiheesta Helsingin kaupunginkirjastossa Töölössä, Mika Waltari -salissa.

18.3.2017: Retki Porkkalaan, jossa tutustuttiin Neuvostoliiton vuokra-ajan Porkkalaan opastuksin ja esityksin sekä porkkalaisten evakkoikaan. Poikettiin myös Degerbyn Igor-museossa, missä oli nähtävänä vuokra-ajan muistoja. Käytiin myös Upinniemen varuskunnassa tutustumassa Rannikkoprikaatin toimintaan. Munkki-kahvit Sotilaskodissa ja lounas Villa Hummerheimissa. Oppaana oli Porkkalan auktorisoitu opas ja harmonikkapelimanni Ilkka Aaltonen. Mukana oli bussilastillinen väkeä.

20.3.2017: Vuosikokous Helsingin kaupunginkirjastossa Pasilassa. Esitelmän piti kirjailija Anna Kortelainen aiheenaan Viipurilainen vuosimallia 1968? – Totta ja seipitettä Viipurista.

8.11.2017: Tutustuminen Marimekko-yhtiöön ja sen toimintaan. Mukana 15 henkeä.

7.12.2017: Joulukahvit Lottamuseossa Tuusulanjärven rannalla. Kuultiin esitys Lottamuseon ajankohtaisista asioista sekä musiikkiesitys. Lisäksi Olavi Merras kertoi Raja-Karjalan joulunvietto-tavoista. Osanottajia 30.

2018

27.3.2018: Kevätkokous Pasilan kirjastossa. Karjalan Liiton puheenjohtaja kertoi Karjalan Liiton kuulumisia. Kokouksen jälkeen professori Yrjö Kaukiainen esitteli Punaiset pilarit – suomalainen graniitti tsaarien Pietarissa -teostaan.

24.–25.8.2018: Viipurin matka Allegro-junalla, osallistujia 45. Teemana Viipurin arkkitehtuuri ja asiantuntijaoppaana FT, dos. Kimmo Sarje.

24.9.2018: Vierailu Stora Ensoon, isäntänä johtaja Arto Lyykorpi, joka kertoi Stora Enson toiminnasta Venäjällä ja Karjalassa. Osanottajia 25.

16.11.2018: Vierailu eduskunnassa isäntänä kansanedustaja Antti Kaikkonen. Osanottajia 29.

3.12.2018: Joulujuhla Karjalatalon Sortavala-salissa. Joulukahvit ja yhteislaulua. Musiikkitoimittaja Antti Häyrynen kertoi ääninäyttein Viipurin musiikkielämästä 1800-luvulta alkaen. Olavi Merras piti jouluhartauden. Osanottajia 24.

2019

16.4.2019: Kevätkokous Helsingin kaupungin Pasilan kirjastossa.

5.6.2019: Retki Tammisaareen Källvikeniin – Dagmarin puistoon, Hangon rintamamuseoon ja Hangon ortodoksiseen kirkkoon. Ruokailtiin Villa Kosthällissa. Osanottajia 30.

22.11.2019: Syyskokous Helsingin kaupungin Pasilan kirjastossa. Kokouksen jälkeen ilmailualan historioitsija tohtori Carl-Fredrik Geust esitelmöi ilmasodasta.

4.12.2019: Klubin joulujuhla Karjalatalolla. Karjala Liiton toiminnanjohtaja Pertti Hakanen kertoi Karjalatalon historiasta, Karjalan Liitosta ja suunnitelmista peruskorjata Karjalatalo. Olavi Merras piti joulupuheen ja Elia Pietarinen laulatti väkeä.

2020

Vuodelle 2020 suunnitellut tilaisuudet jouduttiin perumaan Covid-19-pandemian takia. Suunnitteilla ollut Ilona Lahdelman

esitelmätilaisuus ja retki Kotkan seudulle jouduttiin perumaan, kuten myös kevät- ja syyskokoukset.

2021

14.4.2021: Ateneumin taidemuseon Ilja Repin -näyttely virtuaalikierroksena

26.4.2021: Kevätkokous Teams-kokouksena Covid-19-pandemian takia

7.12.2021: Syyskokous Teams-kokouksena Covid-19-pandemian takia

2022

7.6.2022: Kevätkokous Teams-kokouksena Covid-19-pandemian takia. Osallistujia kourallinen.

27.8.2022: Kesäretki Kotkaan. Käytiin Langinkosken keisarillisella kalastusmajalla, opastetulla Kotkan kaupunkikierroksella, kävelyllä Sapokan Vesipuistossa ja opastetulla kierroksella Merikeskus Vellamossa. Osanottajia 25.

25.10.2022: Syyskokous Pasilan kirjastossa. Osanottajia 13. Kokouksen jälkeen kirjailija ja historioitsija Teemu Keskisarja kertoi yhtäläisyyksistä Ukrainan sodan ja Talvisodan välillä. Tilaisuus oli hyvin suosittu eivätkä kaikki mahtuneet istumaan auditoriossa.

16.12.2022: Joulupuurotilaisuus Karjalan Liiton heimotalon takahuoneessa. Osanottajia 14 mukaan lukien Karjalan Liiton toiminnanjohtaja Terhi Pietiläinen, joka kertoi liiton kuulumisia.

2023

30.3.2023: Kevätkokous Töölön kirjaston Mika Waltari -salissa. Osanottajia 17. Kokouksen päätteeksi Jarmo Ratia ja Arvo

Kokkonen kertoivat kokemuksiaan valtakunnan rajankäynnistä Suomen ja Venäjän välillä vuosina 2006–2018.

29.5.2023: Avoin esitelmätilaisuus Töölön kirjaston Mika Waltari -salissa aiheena Rajaturvallisuus. Esitelmän piti kenraalimajuri Matti Sarasmaa Rajavartiolaitoksesta. Osanottajia yli 40.

10.6.2023: Oodi-kirjastossa karjalaisuutta esittelevä päivä. Klubi toimitti paikalle omasta toiminnasta kertovaa aineistoa.

23.11.2023: Syyskokous Juho ja Maria Lallukan taiteilijakodissa. Osanottajia 18, joista jäseniä 12. Kokouksen jälkeen kuultiin Lallukka Taiteilijakotisäätiön asiamiehen, tohtori Timo Turjan esitelmä Lallukan taiteilijakodin synnystä, sen asukkaista ja eri vaiheista.

10.12.2023: Perinteinen joulupuuroilta Karjalatalon takkahuoneessa vieraina Wiipurilaisen Osakunnan opiskelijoita sekä osakunnan alumnin edustajia. Vieraat kertoivat osakunnan toiminnasta ja karjalaisuuden yhteishengestä.

LIITE 3 Klubitilaisuudet teemoittain

Yleistieto

- 17.10.1994: Klubin kokous, Eläketiedotus, jatkoille Socikselle.
- 17.2.1995: Klubin kokous, Pääesikunta
- 23.8.1995: Klubin kokous, Alko, Kamppi. Ei alkoholitarjoilua.
- 13.11.1995: Klubin kokous Otava, jatkoille Kultaiseen Härkään
- 5.2.1996: Klubin kokous MTV Pasila
- 17.4.1996: Klubin kokous Maanmittauslaitos, Jarmo Ratia. (16.30–23.30)
- 9.9.1996: Klubin kokous, eduskunta, Riitta Uosukainen, jatkoille Storyvilleen
- 27.11.1996: Klubin kokous, Iso Paja
- 18.3.1997: Klubin kokous, Posti, Pekka Vennamo
- 19.1.1999: Pohjola-konsernin pääkonttori, isäntänä Iiro Viinanen, joka kertoi Pohjolan toiminnasta. Sovittiin myös, että Klubista perustetaan virallinen yhdistys, hyväksytään säännöt ja rekisteröidään yhdistys. Käsiteltiin alustavasti sääntöluonnos. Osallistujia 48.
- 19.4.1999: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, isäntänä kansanrunousarkiston johtaja Pekka Laaksonen, joka esitteli seuraa ja arkiston aarteita. Esittelyn jälkeen pidettiin Karjala Klubin perustava kokous. Hyväksyttiin säännöt ja valittiin hallitus eli Kopla. Osallistujia 24.
- 7.6.1999: puolustusministeriö, isäntänä kansliapäällikkö Pertti Nykänen. Osallistujia 31.

27.9.1999: Edita, isäntinä kustannuspäällikkö Jukka-Pekka Pietiäinen ja kustannustoimittaja Outi Karemaa. Edita kustansi Anne Kuorsalon, Ilmari Susiluodon ja Martti Valkosen vastikään ilmestyneen Venäjä-kirjan. Osallistujia 39.

21.2.2000: Talouselämä-lehti, isäntänä päätoimittaja Pertti Monto. vuosikokous. Osallistujia 30.

29.5.2000: Gumbölen kartano, emäntänä kaupunginjohtaja Marketta Kokkonen. Kuulumiset Espoon kaupungilta ja tulevan Viipurin kesäretken suunnittelua. Osallistujia 31.

7.11.2000: Kustannusosakeyhtiö Tammen vieraina, isäntänä konsernin hallituksen puheenjohtaja Olli Arrakoski. Osallistujia 32.

Syyskuussa 2001 vierailtiin Osuuspankkikeskuksessa, jossa kuultiin muutoksen kourissa olevan finanssimaailman tuoreista trendeistä. Isäntänä oli pankinjohtaja Raimo Tammilehto, josta tuli myöhemmin maa- ja metsätalousministeri. Kuultiin myös esitys 100 vuotta viettävän osuuspankkiliikkeen historiasta ja karjalaisten evakkojen merkityksestä siinä. Osanottajia 38.

5.3.2002: Suomen Akatemia, isäntänä jäsen pääjohtaja Reijo Vihko. Osanottajia noin 20.

14.3.2002: Yleisradio, isäntänä jäsen Markku Laukkanen. Osanottajia 30.

6.5.2002: Helkama-Auto, isäntänä hallituksen puheenjohtaja Jukka Helkama. Osanottajia 13.

12.9.2002: Eduskunta, emäntänä klubin jäsen Riitta Uosukainen. Osanottajia 42.

4.11.2002: Orion, isäntänä pääjohtaja Jukka Viinanen. Osanottajia 30.

25.2.2003: Fortum, Energiailta, isäntänä johtaja Veli-Matti Ropponen. Osanottajia 31.

- 8.4.2003: Kansaneläkelaitos KELA, Sosiaaliturvamme. Isäntinä pääjohtaja Jorma Huuhtanen ja varapääjohtaja Matti Puhakka. Osanottajia 20-40.
- 10.9.2003: SOK, SOK 100 vuotta. Isäntänä pääjohtaja Kai Neilimo. Osanottajia 29.
- 19.1.2004: Ilmarinen, isäntänä pääjohtaja Kari Puro. Osallistujia 39.
- 17.3.2004: LVM, isäntänä ministeri Leena Luhtanen ja kanslia-päällikkö Juhani Korpela. Vuosikokous. Osallistujia 36.
- 19.10.2004: Helsingin yliopisto, Viikki, isäntänä Marja Makarov: Tutkimus Viikissä ja Helsingin yliopistossa. Tutustumiskäynti biotekniikan instituuttiin. Osallistujia 26.
- 19.1.2005: Sampo Pankki, Pasilan konttori. Isäntänä asiakkuuspäällikkö Heikki Lahti: Sampo Sijoitusvakuutus lahja- ja perintöverosuunnittelun välineenä. Osallistujia 38.
- 7.3.2005: Valion pääkonttori, isäntänä toimitusjohtaja Harry Saloniemi. Vuosikokous. Osallistujia 34.
- 1.3.2006: Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran tilat, isäntänä markkinointipäällikkö Veikko Kekäläinen. Osallistujia 31. Vuosikokous.
- 18.9.2006: Suomen Meripelastusseura, isäntänä toimitusjohtaja Kyösti Vesterinen. Osallistujia 25.
- 13.3.2007: Kevätkokous Karjalatalolla. Osanottajia 20.
- 11.12.2007: Raha-automaattiyhdistys RAY
- 10.2.2009: Stora Enson tilat, Helsinki. Isäntänä Klubin jäsen, yhteiskuntasuhteiden johtaja Jorma Westlund. Paikalla 24. Vuosikokous.
- 25.11.2014: Vierailu karjalaistaustaiseen Chef Wotkinsiin Veijo Votkinin opastuksella Helsingin Sörnäisissä. Osanottajia 30.

18.3.2015: Vuosikokous Helen Oy:n auditoriossa Pekka Majurin ja Helenin toimitusjohtaja Pekka Mannisen isännöimänä.

22.3.2016: Vuosikokous Helsingin Seudun Liikenteen tiloissa, emäntänä toimitusjohtaja Suvu Rihtniemi, joka esitteli HSL:n toimintaa.

8.11.2017: Tutustuminen Marimekko-yhtiöön ja sen toimintaan. Mukana 15 henkeä.

16.11.2018: Vierailu eduskunnassa isäntänä kansanedustaja Antti Kaikkonen. Osanottajia 29.

16.4.2019: Kevätkokous Helsingin kaupungin Pasilan kirjastossa.

26.4.2021: Kevätkokous Teamsillä koronan takia

7.12.2021: Syyskokous Teamsillä koronan takia

7.6.2022: Kevätkokous Teamsillä koronan takia

Karjalan historia

26.4.1994: Karjala Klubin perustava kokous Pohjola-yhtiöiden tiloissa. Pirjo Uinon esitelmä Käkisalmen arkeologisista kaivauksista.

1994: Käkisalmen linna 700 vuotta, tapahtumia ja seminaareja.

1994: Karjalan Liiton matka Aunukseen, karjalais- ja vepsäläis-alueille Käkisalmen kautta, Laatokan ympäri

1995: Karjalan Liiton matka Inkerinmaalle ja vatjalaiskylään (Pertti Virtaranta)

1995: Karjalan Liiton 2. matka Tverin Karjalaan. (Pertti Virtaranta, Lauri Honko)

6.–7.9.1997: Matka Viipuriin Saimaan kanavaa pitkin

3.3.1998: Klubin kokous, Eläketurvakeskus, Matti Uimonen, Aleksandr Saksan esitelmä

27.11.1998: Klubin kokous Socis, Karjalaisen Kulttuurin edistämisseuraksi, Kari Sallinen. Marskin ryyppy turkkilaisessa Mannerheimin salongissa, jatkoille Storyvilleen

1998: Karjalan Liiton matka Petsamoon ja Kuolan niemimaalle (mukana arkkipiispa Leo)

Helmikuussa 1999 Karjalatalolla Karjala-matinea, johon useat jäsenet osallistuivat.

Toukokuussa 1999 tehtiin ympäristömatka Kannakselle.

Elokuussa 1999 tehtiin matka talvisodan taistelupaikoille sekä matka Pihkovaan, Tarttoon ja Setumaalle.

Syyskuussa 1999 Klubin puheenjohtaja Erkki Hatakka veti matkan Tverin Karjalaan.

Talvisodan alkamisen merkeissä 1999 Helsingin yliopistossa pidettyyn luentosarjaan ja talvisodan muistojumalanpalvelukseen Tuomiokirkossa osallistui runsaasti jäseniä.

7.3.2001: Stora Enson pääkonttori, isäntänä kotimaan toimintojen johtaja Kimmo Kalela, joka kertoi yhtiön historiaa Kannakselta ja Imatralta. Vuosikokouksessa kansleri Kauko Sipponen esitteli suunniteltua Viipuri-keskusta. Kokouksessa ideoitiin kesäkuista Sortavalan-Valamon matkaa. Osanottajia 37.

Toukokuussa 2001 klubi-ilta Karjalatalolla Inkerin merkeissä. Klubin jäsen Toivo Flink esitteli väitöskirjansa pohjalta Inkerin kansan vaiheita. Osanottajia 17.

1.12.2003: Ostrobotnia, alustajina professori Mika Lavento ja dosentti Pirjo Uino aiheena Karjalan arkeologisen tutkimuksen ajankohtaisuuksista. Samalla juhlittiin pikkujoulua. Osanottajia 27.

24.8.2007: Retki Lappeenrantaan, Saimaan kanava.

17.3.2010: Vuosikokous Maanmittauslaitos, isäntänä jäsen, puheenjohtaja Jarmo Ratia, joka kertoi toiminnasta ja Karjalan vanhoista

kartoista. Toivo Flink esitteli inkeriläisten vaiheista toimittamaansa Kotiin kartoitettavaksi -kirjaa. Osanottajia 20.

26.4.2010: Tutustuminen Inkeri 1860-luvulta nykypäivään Kansallisarkistossa, isäntänä näyttelyn organisoanut Toivo Flink. Tutustuttiin myös Petsamo-historiaa ja nykypäivää -kuvanäyttelyyn. Osanottajia 20.

28.9.2010: Terijoki-näyttely Järvenpää-talolla varapuheenjohtaja Pekka Lehtosen johdolla. Teri-säätiön pj Jaakko Mäkelä kertoi vanhasta ja nykyisestä Terijoesta, yhteyksien pidosta alueen nykyyhallintoon sekä terijokelaisten aktiviteeteista Terijoella, erityisesti Josef Steinbäckin suunnitteleman kirkon kunnostuksesta ja kesätapahtumista. Evakko-näyttely. Osanottajia 20.

17.–18.9.2011: Viipurin matka bussilla, varapuheenjohtaja Pekka Lehtonen matkanjohtajana ja suunnittelijana. Matkalla Pekka kertoi Viipurin vaiheista erityisesti sotien aikana, Leena Luhtanen 1960-luvun Saimaan kanavan rakennusprojektista ja vuokrasopimuksen jatkamisesta, Olavi Merras kertoi Viipurin kirkollisesta elämästä ja Pontuksen kanavasta. Yhteistyökumppaneina Kymenmatkat ja Viipuri-keskus. Osanottajia 43.

28.11.2012: Joulukahvit Lottamuseossa Tuusulassa. Sisko Kiuru muisteli klubin perustamista 20 aiemmin ja alkuaikoja. Tutustuttiin museoon oppaan johdolla ja kuunneltiin Uudenmaan musiikkiopiston esityksiä. Osanottajia 21.

13.3.2013: Maanmittauslaitoksessa, isäntänä pääjohtaja Arvo Kokkonen, joka piti tervehdyspuheenvuoron ja esitteli laitoksen toimintaa. Eeva-Maria Luode-Salonen esitti lausuntaa Talvisodan 13.3. päättymispäivän merkeissä. Ohjelmaosuuden pääteeksi kuultiin maanmittausjohtaja Matti Kantasen esitelmä: Lähialueyhteistyö Karjalan tasavallassa ja Leningradin oblastissa. Vuosikokous. Osanottajia 34.

7.-9.6.2013: Matka Sortavalaan, Laatokan Valamoon ja Käkisalmeen. Vastuullisena matkanjärjestäjänä matkapalvelu Liisa Hietala Oy Lahdesta, matkaoppaana ja matkanjohtajana Karjalan ja sen historian asiantuntija Kyösti Toivonen Hollolasta. Matkalla tutustuttiin eri pitäjiin ja jatkosodan taistelupaikkoihin. Osanottajia 39, joista klubilaisia 25. Bussista meni rengas yöaikaan – uusi kokemus sekini.

29.10.2013: Karjalaisten sukujen tutkimus -tilaisuus Karjalatalolla. FT Kari-Matti Piilahti esitelmöi. Osanottajia 20.

9.–11.5.2014: Matka Karjalan Kannakselle matkanjohtajana Kyösti Toivonen. Klubilaisia mukana 16.

20.–21.8.2016: Jääski-seuran Viipurin ja Karjalankannaksen retkellä oli mukana muutama jäsen.

18.3.2017: Retki Porkkalaan, jossa tutustuttiin Neuvostoliiton vuokra-ajan Porkkalaan opastuksin ja esityksin sekä porkkalaisten evakkoajaksiin. Poikettiin myös Degerbyn Igor-museossa, missä oli nähtävänä vuokra-ajan muistoja. Käytiin myös Upinniemen varuskunnassa tutustumassa Rannikkoprikaatin toimintaan. Munkkikahvit Sotilaskodissa ja lounas Villa Hummerheimissa. Oppaana oli Porkkalan auktorisoitu opas ja harmonikkapelimanni Ilkka Aaltonen. Mukana oli bussilastillinen väkeä.

5.6.2019: Kevätretki Tammisaareen Källvikiin – Dagmarin puistoon, Hangon rintamamuseoon ja Hangon ortodoksisen kirkkoon. Ruokailtiin Villa Kosthällissa. Osanottajia 30.

22.11.2019: Syyskokous Helsingin kaupungin Pasilan kirjastossa. Kokouksen jälkeen ilmailualan historioitsija tohtori Carl-Fredrik Geust esitelmöi ilmasodasta.

27.8.2022: Kesäretki Kotkaan. Käytiin Langinkosken keisarillisella kalastusmajalla, opastetulla Kotkan kaupunkikierroksella, kävelyllä Sapokan Vesipuistossa ja opastetulla kierroksella Merikeskus Vellamossa. Osanottajia 25.

25.10.2022: Syyskokous Pasilan kirjastossa. Osanottajia 13. Kokouksen jälkeen kirjailija ja historioitsija Teemu Keskarja kertoi yhtäläisyyksistä Ukrainan sodan ja Talvisodan välillä. Tilaisuus oli hyvin suosittu eivätkä kaikki mahtuneet istumaan auditoriossa.

Karjalaisuuden vaaliminen

1997: Karjalaiset kesäjuhlat Imatralla

Kesäkuussa 1999 Karjalaisiin kesäjuhliin Vaasassa osallistui toistakymmentä klubilaista.

Marraskuussa 2001 suuntana oli Wiipurilainen Osakunta. Klubi-illassa luotiin suhteita karjalaisiin opiskelijoihin ja tutkailtiin yhteistyön mahdollisuuksia. Osanottajia 14.

21.1.2010: Talviretki Lahteen tutustumaan Lahden radiomuseoon ja yhteinen tilaisuus Lahden karjalaisten kanssa Lahden ortodoksisen seurana tiloissa. Isäntinä piirin puheenjohtaja Taina Sainio, entinen puheenjohtaja Maija-Liisa Lindqvist ja Mari Miromäki. Osanottajia 13.

13.–15.6.2014: Karjalaiset kesäjuhlat Lappeenrannassa. Paikalla arkkipiispa Leo, Tapio Maljonen, Pekka Lehtonen, Olavi ja Merja Merras.

15.10.2014: Tutustuminen karjalaiseen osakuntatoimintaan Helsingin Seurahuoneella Tradekan vieraana. Toiminnasta kertoi FT Jorma Kallenautio. Osanottajia 32.

12.–14.6.2015: Karjalaiset kesäjuhlat Hyvinkäällä, mukana arkkipiispa Leo, Pekka Lehtonen, Olavi ja Merja Merras.

17.–19.4.2016: Karjalan Liiton kesäjuhlissa Seinäjoella oli mukana muutama klubilainen.

10.6.2023: Oodi-kirjastossa karjalaisuutta esittelevä päivä. Klubi toimitti paikalle omasta toiminnasta kertovaa aineistoa.

Kulttuuri ja kirkkomaailma

- 15.11.1999: Seurahuoneella Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran vieraina, isäntänä seuran esimies, kirjailija Aarni Krohn. Mukana myös kirjailija Laila Hietamies ja elokuvataiteen professori Lauri Törhönen, joka esitteli viimeistelyvaiheessa ollutta elokuvaansa Viipurin viimeisistä päivistä. Elokuva perustuu Hietamiehen Hylätyt talot – autiot pihat -romaaniiin. Osanottajia 42.
- 12.3.2008: Espoon WG-talo, emäntänä Espoon kaupunginjohdaja Marketta Kokkonen. Tutustuttiin nykytaiteen näyttelyyn ja kuultiin kaupungin kuulumiset. Osallistujia 21. Vuosikokous.
- 6.9.2008: Kesäretki Kirkkonummen Jorvaksessa sijaitsevaan Pokrovan ortodoksiseen veljesyhteisöön. Isä Hariton Tuukkanen esitteli rakennuttamaansa luostaria. Osallistujia 14.
- 8.9.2009: Kansallismuseo. Tutustuminen Valamon konservointilaitoksen tuottamaan Ikonit, ihmiset ja sota -näyttelyyn. Oppaana dosentti Merja Merras. Dosentti Pentti Paavolaisen esitelmä: Olavi Paavolaisen sukupiiri ja kannakselainen säätykierto. Pentti Paavolainen on Olavi Paavolaisen lähisukulainen. Osallistujia 30.
- 7.12.2010: Uspenskin katedraaliin tutustuminen pastori Teo Merraksen johdolla ja jouluhartaus sekä kirkkokahvit. Osanottajia 30.
- 9.12.2011: Joulukahvit Helsingin ortodoksisen seurakunnan Mellunmäen toimitiloissa. Osanottajia 12.
- 12.1.2012: Tutustuminen Keravan taidemuseossa impilahtelais-syntyisen taidemaalari Grigori Auerin Valamon luostaria kuvaaviin ja muihin karjalaisaiheisiin maalauksiin. Osanottajia 18.
- 22.3.2012: Vuosikokous Karjalatalossa. Kirkkohistorian dosentti Kyllikki Tiensuu Helsingin yliopistosta piti 200 vuotta Vanhan Suomen liittämistä muun Suomen yhteyteen vuonna 1812-esitelmän. Kirkko ja evankelisluterilaiset seurakunnat olivat

ylläpitäneet tarvittavaa infrastruktuuria, jonka myötä liittyminen muun Suomen kanssa onnistui. Karjalan Liiton edustaja Mervi Piipponen kertoi Karjalan Liiton vuoden 2012 tapahtumista ja Karjalatalosta. Osanottajia 20.

30.5.2012: Maanmittauslaitoksessa Hugo Simbergin pojanpoika Jan Simbergin esitys Hugo Simbergistä ja Suomenlahden rannalla Säkkijärvellä olleesta Niemenlautan kartanosta. Tilaisuudessa myytiin Niemenlautta-kirjaa, jonka tuotto menee Viipurin katulasten ja vammaisten lasten hyväksi. Osanottajia 22.

15.5.2013: Maanmittareiden mukana tutustumassa Järvenpään Taidemuseossa olleeseen Venny Soldan-Brofeltin (kirjailija Juhani Ahon puoliso) maalauksia esitelleeseen näyttelyyn.

12.3.2014: Vuosikokous Olympiastadionin kokoustilassa. Arkkipiispa Leo esitelmöi karjalan kielestä. Osanottajia 26.

29.10.2014: Tutustuminen Viipurin taiteilijaseuran 85-vuotisnäyttelyyn Järvenpään taidemuseossa. Osanottajia 6.

16.12.2015: Joulukahvit ja jouluhartaus Helsingin Pyhän Kolminaisuuden kirkossa ja kahvit Helsingin ortodoksisen seurakunnan salissa. Uspenskin katedraalin kuoro lauloi mm. itäslaavilaisia koljadoja. Jarmo Ratian joulutervehdys ja arkkipiispa Leon jouluisat kokemukset maahanmuuttajien kanssa. Osanottajia 36, joista klubilaisia 26.

15.5.2016: Päiväretki Järvenpään ja Keravan karjalaisseurojen kanssa Nummen pitäjän Hyrsylän mutkaan, emäntänä Aira Samulin. Alkuperäinen Hyrsylän mutka sijaitisi Suojärven pitäjässä Laatokan Karjalassa. Osanottajia 45, joista 25 klubilaista

7.12.2016: Jouluhartaus ja joulukahvit Uspenskin katedraalissa. Pastori Teo Merras esitteli työpaikkaansa. Hartaudessa avusti katedraalin kuoron lauluryhmä kanttori Varvara Merras-Häyrysen johdolla. Kahvitilaisuus kirkon kryptassa, jossa oli lasten musiikkiesityksiä. Kuultiin myös Olavi Merraksen esitelmä

ortodoksisen kristillisyyden kahdesta perinnehhaarasta Karjalassa. Osanottajia 32.

10.1.2017: Kirjailija Antti Tuuri puhui Karjalaisuus ja Karjala kirjoissani -aiheesta Helsingin kaupunginkirjastossa Töölössä, Mika Waltari -salissa.

20.3.2017: Vuosikokous Helsingin kaupunginkirjastossa Pasilassa. Esitelmän piti kirjailija Anna Kortelainen aiheenaan Viipurilainen vuosimallia 1968? – Totta ja sepitettä Viipurista.

7.12.2017: Joulukahvit Lottamuseossa Tuusulanjärven rannalla. Kuultiin esitys Lottamuseon ajankohtaisista asioista sekä musiikkiesitys. Lisäksi Olavi Merras kertoi Raja-Karjalan joulunvietto-tavoista. Osanottajia 30.

27.3.2018: Kevätkokous Pasilan kirjastossa. Karjalan Liiton puheenjohtaja kertoi Karjalan Liiton kuulumisia. Kokouksen jälkeen professori Yrjö Kaukiainen esitteli Punaiset pilarit – suomalainen graniitti tsaarien Pietarissa -teostaan.

24.–25.8.2018: Viipurin matka Allegro-junalla, osallistujia 45. Teemana Viipurin arkkitehtuuri ja asiantuntijaoppaana FT, dos. Kimmo Sarje.

3.12.2018: Joulujuhla Karjalatalon Sortavala-salissa. Joulukahvit ja yhteislaulua. Musiikkitoimittaja Antti Häyrynen kertoi ääninäyttein Viipurin musiikkielämästä 1800-luvulta alkaen. Olavi Merras piti jouluhartauden. Osanottajia 24.

4.12.2019: Klubin joulujuhla Karjalatalolla. Karjala Liiton toiminnanjohtaja Pertti Hakanen kertoi Karjalatalon historiasta, Karjalan Liitosta ja suunnitelmista peruskorjata Karjalatalo. Olavi Merras piti joulupuheen ja Elia Pietarinen laulatti väkeä.

14.4.2021: Ateneumin taidemuseon Ilja Repin -näyttely virtuaalikerroksena

16.12.2022: Joulupuurotilaisuus Karjalan Liiton heimotalon takkahuoneessa. Osanottajia 14 mukaan lukien Karjalan Liiton toiminnanjohtaja Terhi Pietiläinen, joka kertoi liiton kuulumisia.
23.11.2023: Syyskokous Juho ja Maria Lallukan Taiteilijakodissa. Osanottajia 18, joista jäseniä 12. Kokouksen jälkeen kuultiin Lallukkatalon säätiön asiamiehen, tohtori Timo Turjan esitelmä Lallukan Taiteilijakodin synnystä, sen asukkaista ja eri vaiheista.
10.12.2023: Perinteinen joulupuuroilta Karjalatalon takkahuoneessa vieraina Wiipurilaisen Osakunnan opiskelijoita sekä osakunnan alumnin edustajia. Vieraat kertoivat osakunnan toiminnasta ja karjalaisuuden yhteishengestä.

Politiikka ja maanpuolustus

14.8.2000: Matka Viipuriin Sibeliuksen junalla. Järjestettiin yhdessä Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran kanssa. Isäntänä VR:n markkinointipäällikkö Antti Jaatinen. Ilmari Susiluoto alusti Venäjän uuden johdon toiminnasta. Perillä tutustuttiin arkeologiaan, syötiin Pyöreässä Tornissa, laulettiin paluumatkalla. Osallistujia Klubista 12 ja Viipurin Suomalaisesta Kirjallisuusseurasta viisi.

27.11.2000: Ulkopoliittinen instituutti, isäntänä instituutin johtaja Tuomas Forsberg, joka kertoi viimeisistä tutkimuksistaan ja matkoistaan aiheenaan Venäjän rajapolitiikka Kuriileilta Karjalaan. Osanottajia 23. Tämän jälkeen vapaamuotoinen pikkujoulu ravintola Töölönrannassa.

20.2.2002: Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti, isäntänä jäsen, johtajana Valdemar Melanko. Osanottajia 18.

14.1.2003: Puolustusministeriö, Turvallisuuspoliittinen ilta, isäntinä ja alustajina viestintäjohtaja ja tohtori Jyrki Iivonen ja osastopäällikkö, VTT Pauli Järvenpää. Osanottajia 30.

18.8.2004: Vapaaehtoisen maanpuolustuksen koululaiva Röyttä, isäntänä Klubin puheenjohtaja Pekka Majuri. Tutustuminen Merisotakouluun Suomenlinnassa ja risteily Helsingin edustan merialueella. Osallistujia 27.

8.12.2004: Valtion rautateiden pääkonttori. Isäntänä varatoimitusjohtaja Veikko Vaikkinen: VR:n strategiset vaihtoehdot ja Venäjän logistiset ratkaisut. Klubin pikkujoulu, esiintyjänä imitaattori Heikki Hilander. Osallistujia 41.

12.5.2005: Helsingin Sotilasläänin Esikunta. Isäntänä Pekka Holopainen: Helsingin puolustus tänään ja huomenna. Osallistujia 25.

30.11.2005: Karjalatalo. Yhteistyössä Karjalan Liiton ja Kokonaismaanpuolustus ry:n kanssa seminaari Karjalan paikka suomalaisten sydämessä. Seminaarin puheenjohtajana Riitta Uosukainen. Alustajina professori Jukka Korpela, kirjailija Maarit Niiniluoto ja arkkipiispa Leo.

12.10.2006: Pääesikunta, turvallisuuspolitiikan keskustelutilaisuus. Asiantuntijapuheenvuoro valtiot. tohtori, erikoistutkija Ilmari Susiluoto ulkoasianministeriöstä (vierailleva tutkija Helsingin yliopiston Aleksanteri-instituutissa): Suomi osana Venäjän uutta länsipolitiikkaa. Osallistujia 24.

2.11.2006: Maanpuolustusjärjestöjen tilat, esitelmätilaisuus. Esitelmän piti ulkopolitiikan ajankohtaisista asioista valtiosihtööri Pertti Torstila. Osallistujia 33.

10.11.2008: Karjalatalossa From Russia with love -teemainen tilaisuus. Esiintyjänä Klubin jäsen, valt. tohtori Ilmari Susiluoto. Keskusteltiin Venäjän tilasta ja tulevasta suunnasta. Paikalla noin 20.

15.2.2011: Suomen ympäristökeskus SYKE, jossa Klubin entinen varapuheenjohtaja ja SYKEN verkkopäätöimittäjä Aira Saloniemi esitteli SYKEN toimintaa. Anna Kuhmonen kertoi Venäjän

vihreästä vyöhykkeestä sekä Suomen ja Luoteis-Venäjän luonnonsuojeluyhteistyöstä. Osanottajia 24.

16.3.2011: Helsingin yliopiston Aleksanteri-instituutti, jossa dosentti Sari Autio-Sarasma piti esitelmän Neuvosto-Karjalan taloudesta. Osanottajia 22.

23.10.2012: Vierailu liikenne- ja viestintäministeriöön isäntänä kansliapäällikkö Harri Pursiainen, joka kertoi ministeriön yhteistyöhankkeista Venäjän kanssa ja muista kansainvälisistä projekteista. Myös Leena Luhtanen, entinen liikenneministeri, kertoi virkakautensa aikaisista Venäjä-asioista. Osanottajia 25.

4.12.2013: Joulukahvit Stora Ensolla Katajanokalla isäntänä jäsen, yhteiskuntasuhteiden johtaja Jorma Westlund. Isäntä kertoi Stora Enson toiminnasta Venäjällä ja Karjalassa sekä esitteli uudistetun pääkonttorin. Hanuri soi ja laulettiin joululauluja. Kutsuvieraana matkaopas Kyösti Toivonen. Ennen kahvitilaisuutta pidettiin jouluhartaus Pyhän Kolminaisuuden kirkossa puheenjohtajan Olavin toimittamana. Osanottajia 40.

24.9.2018: Vierailu Stora Ensoon, isäntänä johtaja Arto Lyykorpi, joka kertoi Stora Enson toiminnasta Venäjällä ja Karjalassa. Osanottajia 25.

30.3.2023: Kevätkokous Töölön kirjaston Mika Waltari -salissa. Osanottajia 17. Kokouksen päätteeksi Jarmo Ratia ja Arvo Kokkonen kertoivat kokemuksiaan valtakunnan rajankäynnistä Suomen ja Venäjän välillä vuosina 2006–2018.

29.5.2023: Avoin esitelmätilaisuus Töölön kirjaston Mika Waltari -salissa aiheena Rajaturvallisuus. Esitelmän piti kenraalimajuri Matti Sarasmaa Rajavartiolaitoksesta. Osanottajia yli 40.

LIITE 4 Tarinassamme esiintyvät ihmiset

Henkilöistä on kerrottu heidän tehtävänsä silloin, kun olemme heidät Karjala Klubin toiminnassa tavalla tai toisella kohdanneet. Lista on poimittu myös haastatteluissa mainittuja henkilöitä, jolloin nimen perässä on haastattelun tekovuosi. Koplan eli hallituksen jäsenet on listattu erikseen vain liitteeseen 1, elleivät he ole isännöineet klubitapaamista.

Aaltonen, Ilkka	Porkkalan auktorisoitu opas ja harmonikkapelimanni, 2017
Antikainen, Vilja	Wiipurilaisen Osakunnan aktiivi, 2023
Arkkipiispa Leo	Suomen ortodoksisen kirkon johtaja, 2005, aiheena karjalan kieli 2014
Arponen, Antti	Karjala-lehden päätoimittaja, 2007
Arrakoski, Olli	Kustannusosakeyhtiö Tammen hallituksen puheenjohtaja, 2000
Autio-Sarasmo, Sari	Helsingin yliopiston Aleksanteri-instituutin dosentti, 2011
Flink, Toivo	Karjala Klubin jäsen, 2008, tutkija (Inkerin kansa), 2001
Forsberg, Tuomas	Ulkopoliittisen instituutin johtaja, 2000
Frank-Arkimies, Pirkko	Klubin perustamisen alkuaikoina Karjalan Liiton matkoilla mukana
Geust, Carl-Fredrik	Ilmailualan historioitsija, tohtori, 2019
Hakanen, Pertti	Karjalan Liiton toiminnanjohtaja, 2019

Hatakka, Elina	haastateltu, Karjala Klubin 1. puheenjohtajan leski, 2024
Hatakka, Erkki	toimittaja, Karjala Klubin ensimmäinen puheenjohtaja, 1994–2003
Hatakka, Inkeri	Erkki Hatakan sisar
Hatakka, Mari	Erkki Hatakan tytär
Hatakka, Martti	Erkki Hatakan veli
Hatakka, Niina	Erkki Hatakan tytär
Hatakka, Pentti	Erkki Hatakan veli
Hatakka, Yrjö	Erkki Hatakan veli
Helkama, Jukka	Helkama-Auton hallituksen puheenjohtaja, 2002
Hietamies, Laila	kirjailija, Hylätyt talot – autiot pihat -romaani, 1999
Hietanen, Silvo	dosentti, alustajana Karjalaisilla kesäpäivillä Tampereella, 1994
Hilander, Heikki	imitaattori, 2004
Holopainen, Pekka	Helsingin Sotilasläänin esikunta, 2005
Honko, Lauri	folkloristi ja uskontotieteen professori, 1995
Huuhtanen, Jorma	Kansaneläkelaitoksen pääjohtaja, 2003
Huvio, Eero	Wiipurilaisen Osakunnan aktiivi, 2023
Häyrynen, Antti	musiikkitoimittaja, 2018
Iivonen, Jyrki	puolustusministeriön viestintäjohtaja, 2003
Jaatinen, Antti	Valtion rautateiden markkinointipäällikkö, 2000
Jaatinen, Eino	Aira Saloniemen isä, 2023
Jaatinen, Martti I.	arkkitehti, mukana Karjalan Liiton Laatokan matkalla, 1994

Joenpolvi, Pertti Järvenpää, Pauli	perustamassa Viipuri-keskusta, 2001 puolustusministeriön osastopäällikkö, 2003
Kaikkonen, Antti Kalela, Kimmo	kansanedustaja, 2018 Stora Enson kotimaan toimintojen johtaja, 2001
Kallenautio, Jorma Kantanen, Matti	FT Tradekan toiminnan tuntija, 2014 Maanmittauslaitoksen maanmittaus- johtaja, 2013
Karemaa, Outi Kaukiainen, Yrjö Kekäläinen, Veikko	Editan kustannustoimittaja, 1999 professori, 2018 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran markkinointipäällikkö, 2006
Keskisarja, Teemu Kokkonen, Arvo	kirjailija, historioitsija, 2022 Maanmittauslaitoksen pääjohtaja, 2012, 2013
Kokkonen, Marketta Koppelomäki, Hanna	Espoon kaupunginjohtaja, 2000, 2008 perustamassa Viipuri-keskusta Karjalan Liiton edustajana, 2001
Korpela, Juhani	liikenne- ja viestintäministeriön kans- liapäällikkö, 2004
Korpela, Jukka Kortelainen, Anna Krohn, Aarni	historian professori, 2005 kirjailija, 2017 Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran esimies, kirjailija, 1999
Kuhmonen, Anna	esitelmöi Venäjän vihreästä vyöhyk- keestä ja luonnonsuojelusta SYKEssä, 2011
Kuorsalo, Anne Laaksonen, Pekka	kirjailija, Venäjä-kirja 1999 Kansanrunousarkiston johtaja, 1999

Lagerman, Göran	perustamassa Viipuri-keskusta Handelsgillet i Wiborgin edustajana, 2001
Lahti, Heikki	Sampo Pankin Pasilan konttorin asiakkuuspäällikkö, 2005
Laine, Oona	Wiipurilaisen Osakunnan aktiivi, 2023
Laukkanen, Markku	Yleisradion hallintoneuvoston puheen- johtaja, 2002
Lavento, Mika	Helsingin yliopiston arkeologian professori, 2003
Lindqvist, Maija-Liisa	Lahden Karjalaseuran entinen puheen- johtaja, 2010
Luhtanen, Leena	Karjala Klubin jäsen, liikenne- ja viestintäministeri, 2004
Luode-Salonen, E-M	lausuja, 2013
Lyra, Markus	ulkoasianministeriön osastopäällikkö, alustajana Karjalaisilla kesäjuhlilla, 1994
Lyykorpi, Arto	Stora Enson johtaja, 2018
Maanonen, Sulo	perustamassa Viipuri-keskusta, 2001
Makarow, Marja	Helsingin yliopiston Tutkimuksesta, tutkijakoulutuksesta ja innovaatiotoi- minnasta vastaava vararehtori, 2004
Manninen, Pekka	Helenin toimitusjohtaja, 2015
Melanko, Valdemar	Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin johtaja, 2002
Meriö, Rauno	Karjalan Liiton puheenjohtaja, 1994
Merras, Merja	dosentti, 2009
Merras, Teo	Uspenskin katedraalin pastori, 2010
Merras-Häyrynen, V.	Uspenskin katedraalin kanttori, 2016

Monto, Pertti	Talouselämä-lehden päätoimittaja, 2000
Myyryläinen, Juh Mäkelä, Jaakko Mönkäre, Sinikka	Wiipurilaisen Osakunnan aktiivi, 2023 Teri-säätiön puheenjohtaja, 2010 Raha-automaattiyhdistyksen toimitus- johtaja, 2007
Neilimo, Kai Niiniluoto, Maarit Nuorteva, Pekka Nykänen, Pertti	SOKn pääjohtaja, 2003 kirjailija, 2005 Kansallisarkiston johtaja, 2007 puolustusministeriön kansliapäällikkö, 1999
Paavolainen, Pentti Pelvas, Saija	teatteritieteen dosentti, 2009 perustamassa Viipuri-keskusta Karjalan Liiton edustajana, 2001
Piepponen, Risto	Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiön hallituksen puheenjohtaja, 2007
Pietarinen, Elia Pietiläinen, Terhi Pietiäinen, Juha-Pekka	yhteislaulujen vetäjä, 2019 Karjalan Liiton toiminnanjohtaja, 2022 Editan kustannuspäällikkö, 1999
Piilahti, Kari-Matti Piipponen, Mervi Pinomaa, Pekka Puhakka, Matti	sukututkimuksen asiantuntija, 2013 Karjalan Liiton kulttuurituottaja, 2012 Viipuri-keskuksen perustajia, 2001 Kansaneläkelaitoksen varapääjohtaja, 2003
Puro, Kari Pursiainen, Harri	Ilmarisen pääjohtaja, 2004 liikenne- ja viestintäministeriön kans- liapäällikkö, 2012
Raapana, Erkki	kenraali, jonka kunniaksi toimii Suomu-Seura, 2023

Ratia, Jarmo	Maanmittauslaitoksen pääjohtaja, 1996, 2010
Rihtniemi, Suvi	HSL:n toimitusjohtaja, 2016
Ropponen, Veli-Matti	Fortumin johtaja, 2003
Ruokokoski, Jalmari	Pietarissa opiskellut taiteilija, yhteys Ilja Repiniin, 2016
Saatsi, Mika	Loimolan Voiman esiintyjä, 2023
Saatsi, Niko	Loimolan Voiman esiintyjä, 2023
Sainio, Taina	Lahden Karjalaseuran puheenjohtaja, 2010
Saksa, Aleksandr	arkeologi, Karjalan ja Viipurin varhishistorian asiantuntija, 1998
Sallinen, Kari	Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö, 1998
Saloniemi, Harry	Valion toimitusjohtaja, 2005
Samulin, Aira	Hyrskylän mutkan emäntä, 2016
Sarasmaa, Matti	Rajavartiolaitoksen kenraalimajuri, 2023
Sarje, Kimmo	FT dosentti, erikoisalana arkkitehtuuri, 2018
Seppälä, Raimo	Aamulehden päätoimittaja, 1994
Simberg, Jan	kirjailija, Hugo Simbergin pojanpoika, 2012
Sipponen, Kauko	kansleri, Viipuri-keskuksen aktiivi, 2001
Susiluoto, Ilmari	kirjailija, Venäjä-kirja 1999, tutkija 2000 erikoistutkija 2006
Suvio, Sten	nyrkkeilijä, Aira Samulinin setä, 2016
Takkavaara, Pirkko	Wotkinsin sukututkimuksen tekijä, 2023

Tammilehto, Raimo	Osuuspankin pankinjohtaja, 2001
Tapaninen, Sylvi	Aira Saloniemen äiti, 2023
Tiensuu, Kyllikki	Helsingin yliopiston kirkkohistorian dosentti, 2012
Toivonen, Kyösti	matkaopas, Karjalan ja sen historian asiantuntija, 2013
Torstila, Pertti	ulkoasianministeriön valtiosihtööri, 2006
Tuovinen, Uljas	perustamassa Viipuri-keskusta, 2001
Turja, Timo	Lallukkatalon säätiön asiamies, tohtori, 2023
Tuukkanen, Hariton Isä	Pokrovan ortodoksinen veljesyhteisö, 2008
Tuuri, Antti	kirjailija, 2017
Törhönen, Lauri	elokuvataiteen professori, 1999
Uimonen, Matti	Eläketurvakeskus, 1998
Uino, Pirjo	Helsingin yliopiston arkeologian dosentti, 1994, 2003
Uosukainen, Riitta	eduskunnan puhemies, 1996, 2002
Vaikkinen, Veikko	Valtion rautateiden varatoimitusjohtaja, 2004
Valkonen, Martti	kirjailija, Venäjä-kirja, 1999
Valta, Helena	Karjalan Liiton vt. toiminnanjohtaja, 1994
Vennamo, Pekka	Postin pääjohtaja, 1997
Vesterinen, Kyösti	Suomen Meripelastusseuran toimitusjohtaja, 2006
Vihko, Reijo	Suomen Akatemian pääjohtaja, 2002
Viinanen, Iiro	Pohjola-konsernin pääjohtaja, 1999
Viinanen, Jukka	Orionin pääjohtaja, 2002

Virolainen, Johannes	valtioneuvos, 1994
Virtaranta, Pertti	akateemikko, kielitieteen professori, 1995
Visuri, Pekka	tutkija, 1994
Votkin, Veijo	karjalaistaustainen yrittäjä, 2014
Westlund, Jorma	Stora Enson yhteiskuntasuhteiden johtaja, 2009, 2013
Wotkins, Olga	puheenjohtaja Olavi Merraksen äidin isoäiti, 2023

